

Den 5 maj.

Från första kammaren.

Nr 510. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 328, med förslag till förordning angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

Nr 511. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 88, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av gemensam tvättnrättning för Norra skånska infanteriregementet och Vendes artilleriregemente;

nr 89, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till svenska Röda korset för bestridande av utgifter för dess hjälpkommittés byrå i Stockholm;

nr 90, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utförande av reparationsarbeten å strandskoningen utmed Ångermanälvens strand vid Norrlands trängkärs kasernetablissemang i Sollefteå;

nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel;

nr 92, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående särskilda avlöningsförmåner för den vid marinens flygväsende tjänstgörande personalen;

nr 93, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående hyresbidrag till lärare vid folkskoleseminarierna i Stockholm och Göteborg jämte en i ämnet väckt motion;

nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till uppförande av en svensk kyrka i Kristiania;

nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av kammarkollegiets arbetskrafter;

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av arbetskrafterna hos kammarrätten;

nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till bestridande av vissa utskylder för det brittiska beskickningshuset i Stockholm; samt

nr 98, i anledning av väckt motion om ändring i kungl. kungörelserna angående understöd av statsmedel åt sinnesslöanstalter och epileptikeranstalter den 8 oktober 1915.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 512. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 99, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av fast anställning eller vissa andra förmåner åt personer, som stadigvarande äro sysselsatta med städning och rengöringsarbete hos statens verk och myndigheter.

Med avslag å utskottets hemställan godkände kammaren den vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 100, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående fortsättande av längdbanan genom Bohuslän från Skee till Svinesund.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 101, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av tre boställshus vid Näsets station å statens järnvägar.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 102, i anledning av väckta motioner om anslag till utredning av frågan om anordnande av ångfärjeförbindelse mellan Kalmar och Färjestaden.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 103, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inrättande av en ångfärjeförbindelse mellan Göteborg och Fredrikshamn.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 513. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets memorial, nr 34, i anledning av andra kammarens återremiss av utskottets memorial, nr 32, avgivit i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande, nr 12, angående brännvins- samt vin- och ölhandelns ordnande ävensom i samband därmed stående frågor.

Nr 514. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 118, till Konungen, angående anordnande av barnbespisning vid rikets folkskolor.

Nr 515. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet en av herr *Söderberg* väckt motion, nr 153, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkringsrådet.

Från andra kammaren.

Nr 524. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 317, angående understöd åt avlidne maskinisten vid garnisonens i Boden vattenledningsverk B. E. T. Svenssons minderåriga barn;

nr 318, angående pension å allmänna indragningsstaten åt arbetsförmannen vid krigsskolan C. W. Johanssons änka Anna Greta Johansson;

nr 319, angående pension åt skomakeriarbetaren vid Svea livgardes intendenturverkstäder Frans Gustaf Storms änka Mathilda Elisabeth Storm, född Jonsdotter;

nr 320, angående pension åt kokerskan vid Karlskrona grenadjärregemente änkan Sofia Petersson, född Israelsson;

nr 321, angående understöd åt fodermarsken H. F. E. Ingvarssous änka och minderåriga barn;

nr 322, angående ändring i gällande grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst; och

nr 325, angående årligt understöd åt vice kommissionslantmätaren A. E. O. Modée.

Nr 525. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 323, angående inlösen för statsverkets räkning av generalstabens officerskårers stalletablissemang i Stockholm;

nr 300, angående krigstjänstpremier till visst manskap och vissa värnpliktiga vid flottan;

nr 305, angående anslag till ersättning åt förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.;

nr 326, angående förvärvande av vissa fastigheter för telegrafverkets räkning i Filipstad och Göteborg samt utvidgning av telegrafverkets verkstad i Nynäshamn m. m.; och

nr 329, med förslag till ny utgiftsstat för postsparbanken m. m.

Nr 526. S. D. Hänvisades till första särskilda utskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 297, angående krigstidshjälp under år 1917 åt pensionerade lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor m. fl.; samt

nr 330, angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst.

Nr 527. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 328, med förslag till förordning angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

Nr 528. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 324, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar; samt

nr 306, angående inlösen av besittningsrätten till kronoegendomen Bergshamra nr 1 i Stockholms stad och län.

Nr 529. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 331, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 3, 7, 8 och 10 §§, 34 § 2 mom., 36 § 2 mom. och 47 § i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften; och

nr 316, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 6, 9, 11, 18, 19, 20, 25 och 30 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker.

Nr 530. S. D. Hänvisades till första särskilda utskottet en av herr *Bogren* avgiven motion, nr 452, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 264, angående krigstidshjälp under år 1917 åt vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst.

Nr 531. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Hildebrand* angiven motion, nr 453, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 227, angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens fondmedel.

Nr 532. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet en av herr *Hildebrand* avgiven motion, nr 454, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående anordnande av ett närmare samarbete mellan regering och riksdag i viktigare utrikespolitiska angelägenheter.

Nr 533. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Bolander* avgiven motion, nr 455, i anledning Kungl. Maj:ts proposition, nr 254, med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskälighyresstegring m. m.

Nr 534. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Janson* i Kungsör avgiven motion, nr 456, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 265, angående upplåtande av lägenheter m. m. från Kungsörs kungsladugård i Västmanlands län.

Nr 535. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts memorial, nr 14, i anledning av remiss från andra kammaren av en utav herr *Palmstierna* väckt motion.

Kammaren biföll utskottets hemställan samt beslöt överlämna ifrågasvarande motion till första särskilda utskottet.

Nr 536. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 13, i anledning av herr *Vennerströms* m. fl. motion, nr 48, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om statens övertagande av vissa naturrikedomar m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 537. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 10, i anledning av herr *Palmstiernas* motion, nr 307, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande åt riksdagens ledamöter av fribiljetter för studieresor å statens järnvägar.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 538. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 11, i anledning av herr *Palmstiernas* motion, nr 266, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om upprättandet av en kontinuerlig statistik rörande handelsomsättningen mellan de nordiska länderna m. m.

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, att å näst sista raden orden »vårt land» utbyttes mot orden »de nordiska länderna».

Jämlikt § 63 riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 539. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 88, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, angående anordnande av gemensam tvättinrättning för Norra skånska infanteriregementet och Vendes artilleriregemente;

nr 89, i anledning Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till svenska Röda korset för bestridande av utgifter för dess hjälpkommittés byrå i Stockholm;

nr 90, i anledning av Kungl. Maj:t proposition angående utförande av reparationsarbeten å strandskoningen utmed Ångermanälvens strand vid Norrlands trängkärs kasernetablissemang i Sollefteå;

nr 91, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtitelns allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel;

nr 92, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående särskilda avlöningsförmåner för den vid marinens flygväsende tjänstgörande personalen;

nr 93, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående hyresbidrag till lärare vid folkskoleseminarierna i Stockholm och Göteborg jämte en i ämnet väckt motion;

nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till uppförande av en svensk kyrka i Kristiania;

nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av kammarkollegiets arbetskrafter;

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av arbetskrafterna hos kammarrätten;

nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till bestridande av vissa utskylder för det brittiska beskickningshuset i Stockholm.

nr 98, i anledning av väckt motion om ändring i kungl. kungörelserna angående understöd av statsmedel åt sinnesslöanstalter och epileptikeranstalter den 8 oktober 1915;

nr 99, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av fast anställning eller vissa andra förmåner åt personer, som stadigvarande äro sysselsatta med städning och rengöringsarbete hos statens verk och myndigheter;

nr 100, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående fortsättande av längdbanan genom Bohuslän från Skee till Svinesund;

nr 101, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av tre boställshus vid Nässets station å statens järnvägar;

nr 102, i anledning av väckta motioner om anslag till utredning av frågan om anordnande av ångfärjeförbindelse mellan Kalmar och Färjestaden; samt

nr 103, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inrättande av en ångfärjeförbindelse mellan Göteborg och Fredrikshamn.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 540. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 118, till Konungen angående anordnande av barnbespisning vid rikets folkskolor.

Den 8 maj.

Från första kammaren.

Nr 516. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nädiga propositioner:

nr 327, angående omkostnaden för handläggning av ärenden rörande ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring;

nr 336, angående tillfälligt lönetillägg åt skogvaktarna vid universitetet i Uppsala m. m.;

nr 337, angående anslag till täckande av brist i staten för förskolan för blindas i Växjö;

nr 343, angående vissa ändringar i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk m. m.;

nr 346, angående anslag till hospitals underhåll;

nr 347, angående ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med uppbörd och utbetalningar m. m. för riksförsäkringsanstalten; samt

nr 354, angående höjning av anslaget till kostnader för taxering till skatt å inkomst och förmögenhet.

Nr 517. S. D. Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nädiga proposition, nr 344, med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 13, § 16 mom. 1, § 17 och § 19 mom. 3 i förordningen om frihamn den 15 november 1907.

Nr 518. S. D. Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 338, angående pensioner till vissa vid statens järnvägsbyggnader anställda eller förut anställda förmän och arbetare m. m.;

nr 351, angående avskrivning av ett lån för restaurering av Vadstena klosterkyrka; samt

nr 352, med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 7 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension.

Nr 519. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 340, med förslag till lag om ändrad lydelse av § 19 mom. 4 och § 34 mom. 2 värnpliktslagen den 17 september 1914;

nr 341, med förslag till lag om allmän tjänsteplikt; samt

nr 353, angående tillämpning av allmän tjänsteplikt med avseende å visst ändamål.

Nr 520. S. D. Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 332, angående anslag till upplysningsverksamhet för främjande av landsbygdens förseende med elektrisk kraft;

nr 333, angående anslag till en extra tjänsteman hos lantbruksstyrelsen samt till jordbrukskonsulenter och jordförmedlingsbyråer;

nr 339, angående inrättande av en norrländsk andelsmejerifond;

nr 349, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 350, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 18, 33 och 59 §§ i stadgan om skjutsväsendet den 22 juni 1911; samt

nr 356, angående godkännande av förlikningsvis bestämd skatteköpeskillning för hemman å Tuna bergslags allmänning m. m.

Nr 521. S. D. Föredrogos och hänvisades till första särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 334, angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i folkskollärarnas änke- och pupillkassa; samt

nr 335, angående krigstidshjälp å pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa.

Nr 522. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets memorial nr 35, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande nr 28, avgivet i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å cement, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 523. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag nr 538, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 11, i anledning av friherre Palmstiernas motion, nr 266, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om upprättandet av en kontinuerlig statistik rörande handelsomsättningen mellan de nordiska länderna m. m., beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt första tillfälliga utskott.

Nr 524. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 129, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disposition av återburet stipendium för utbildande av präst, förtrogen med finska språket;

nr 130, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående grunder för kvinnas utnämning och befordran till rektor vid kvinnligt folkskoleseminarium;

nr 131, i anledning av vissa framställningar rörande anslag under åttonde huvudtiteln;

nr 132, i anledning av väckt motion om ersättning till verkmästaren N. J. Eriksson för en av honom konstruerad elektrisk tändapparat;

nr 133, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av allmänna besparingar å riksstatens femte huvudtitel till inköp av två tomtdelar i Karlskrona m. m.;

nr 134, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av behållning å vissa extra anslag till utförande av ändringsarbeten å minfartyget Clas Fleming; samt

nr 135, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt till tjänstårsberäkning för kemisten K. A. Schröder.

Nr 525. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Barthelson* väckt motion, nr 154, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående driftkostnader under år 1918 för statens skogsdomäner m. m.

Nr 526. S. D. Föredrogs och hänvisades till första särskilda utskottet en av herr *Rosén* väckt motion, nr 155, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av och lönereglering för överintendentsämbetet samt angående länsarkitekter m. m.

Från andra kammaren.

Nr 541. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner av:

herr *Persson* i Norrköping, nr 457, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 254, med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen hyresstegring m. m.; och

herr *Osberg*, nr 458, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 228, med förslag till lag om försäkringsrådet.

Nr 542. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *von Sneidern m. fl.* avgiven motion, nr 459, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 252, angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid lantmannaskolor.

Nr 543. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial, nr 35, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande, nr 28, avgivet i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å cement; och godkände kammaren den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 544. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 129, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disposition av återburet stipendium för utbildande av präst, förtrogen med finska språket;

nr 130, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående grunder för kvinnas utnämning och befordran till rektor vid kvinnligt folkskoleseminarium;

nr 131, i anledning av vissa framställningar rörande anslag under åttonde huvudtiteln;

nr 132, i anledning av väckt motion om ersättning till verk-mästaren N. J. Eriksson för en av honom konstruerad elektrisk tänd-apparat;

nr 133, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av allmänna besparingar å riksstatens femte huvudtitel till inköp av två tomtdelar i Karlskrona m. m.;

nr 134, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av behållningen å vissa extra anslag till utförande av ändringsarbeten å minfartyget Clas Fleming; och

nr 135, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt till tjänstårsberäkning för kemisten K. A. Schröder.

Den 9 maj.

Från första kammaren.

Nr 527. S. D. Beslöt kammaren för sin del, att första särskilda utskottet skulle behandla jämväl Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 342, angående reglering av löneförhållanden m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, ävensom de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i detta ämne eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor.

Andra kammaren skulle inbjudas att förena sig med första kammaren i detta beslut.

Nr 528. S. D. Efter föredragning av Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 342, angående reglering av löneförhållanden m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare blev denna proposition, under förutsättning att andra kammaren antog gjord inbjudning att förena sig med första kammaren i dess beslut om propositionens behandlande av första särskilda utskottet, hänvisad till detta utskott men eljest remitterad, såvitt propositionen angick pensionsstaten, till bankoutskottet, i vad den rörde ärenden under jordbruksdepartementet, till jordbruksutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Nr 529. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 348, med förslag till förordning angående förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födoämnen.

Nr 530. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 358, med förslag till lag angående arbetsnämnder.

Nr 531. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 355, angående försäljning av kronolägenheterna Klädesholmen nr 1, samt Koholmen nr 1, Stora och Lilla m. m. i Göteborgs och Bohus län.

Nr 532. S. D. Föredrogs och hänvisades till andra särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 345, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 2 juni 1911 angående grunderna och sättet för makegångsprisens bestämmande m. m.

Nr 533. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 11, i anledning av väckt motion om ändring av §§ 60, 65 och 75 riksdagsordningen.

Utskottets hemställan avslogs.

nr 12, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition, med förslag till lag angående beräklandet av röstvärdet enligt kommunalförfattningarna för skattskyldig, vars beskattningsbara inkomst blivit vid bevillningstaxeringen år 1917 av viss anledning nedsatt, *dels ock* en i samma ämne väckt motion.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 534. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt tjänstemän vid de ecklesiastika konsistorierna; och

105, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till meteorologiska centralanstalten m. m.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 535. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial nr 106, angående överlämnande till jordbruksutskottet av en motion rörande anslag till prisreglering å viktiga födoämnen och livsfrönödenheter m. m., bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 536. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 30, i anledning av väckt motion om upphävande av stämpel-skatten å inrikes växlar;

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse av 3 § 3 mom. i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper;

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om tillägg till 9 och 10 §§ samt om ändrad lydelse av 14 § 2 mom., 15 § 2 mom. och 16 § 6 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin; samt

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändrade bestämmelser rörande den inrikes postutväxlingen.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölles.

Nr 537. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 36, angående vissa framställningar rörande tionde huvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna;

nr 37, i anledning av väckt motion om pension av järnvägsmedel åt städerskan Gustafva Sofia Rask;

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete åt lärlingen vid Alnarps lantbruksskola F. W. Hult; samt

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt förre kronojägaren A. J. Johansson.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölles.

Nr 538. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 46, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om utveckling och uppehållande av en på inhemska råämnen och naturtillgångar grundad, för landets behov tillräcklig tillverkning av konstgödselmedel m. m.; och

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd till aktiebolaget Difosfat för försök med framställning av fosforsyre-gödselmedel ävensom i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölles.

Nr 539. S. D. Föredrogos första särskilda utskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1917 åt befattningshavare i statens tjänst jämte i ämnet väckta motioner; och

nr 2, i anledning av framställningar om krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare, anställda hos riksdagen eller i dess verk.

Dessa utlåtanden visades åter till utskottet.

Nr 450. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 16, i anledning av andra kammarens beslut

rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning rörande och åtgärder mot användande av papp eller konstläder vid tillverkning av skodon, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 541. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 17, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående användandet av s. k. förtyngningsmedel vid beredning av läder, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 542. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 18, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion angående beredande åt boställsinnehavare vid statens järnvägar av tillgång till tvättstuga, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 543. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 28, angående ändrad lydelse av vissa paragrafer i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873;

nr 29, angående beredande av medel till bestridande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet;

nr 30, angående val av tre deputerade att, jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen med Konungen överlägga;

nr 31, angående förslag till lag om förfogande över viss egendom under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden samt angående tillämpning under viss tid av samma lagstiftning;

nr 32, rörande lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 30 maj 1916 om fastställande av högsta pris å vissa varor vid krig, krigsfara eller andra utomordentliga, av krig föranledda förhållanden m. m.;

nr 33, angående särskilda förslag till lag om ändrad lydelse av 1 kap. 1 och 2 §§ rättegångsbalken m. m.;

nr 34, angående förslag till lag om expropriation m. m.;

nr 35, angående ändring av § 24 i kungl. förordningen om lands-
ting den 21 mars 1862;

nr 36, angående det kommunala utskyldsstreckets begränsning; samt

nr 37, angående förslag till lag om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i lagen den 4 maj 1906 angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärva fast egendom m. m.

Nr 544. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 119, till Konungen angående utredning om skollovskoloniverksamhetens stödjande och utvecklande genom statens försorg.

Nr 545. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Vasseur* väckt motion, nr 156, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig avlöningsförbättring för vissa lantmätare.

Från andra kammaren.

Nr 545. S. D. Föredrogs ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag nr 527, innefattande inbjudning till andra kammaren att förena sig med första kammaren i dess beslut att första särskilda utskottet skulle behandla jämväl Kungl. Maj:ts proposition, nr 342, angående reglering av löneförhållanden m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare ävensom de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i detta ämne eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor; och blev berörda inbjudning antagen av andra kammaren.

Nr 546. S. D. Hänvisades till första särskilda utskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 342, angående reglering av löneförhållanden m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.

Nr 547. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 344, med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 13, § 16 mom. 1, § 17 och § 19 mom. 3 i förordningen om frihamn den 15 november 1907.

Nr 548. S. D. Hänvisades till andra särskilda utskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 345, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 2 juni 1911 angående grunderna och sättet för markegångsprisens bestämmande m. m.

Nr 549. S. D. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 352, med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 7 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension;

nr 338, angående pensioner till vissa vid statens järnvägsbyggnader anställda eller förut anställda förmän och arbetare m. m.; samt

nr 351, angående avskrivning av ett lån för restaurering av Vadstena klosterkyrka.

Nr 550. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 356, angående godkännande av förlikningsvis bestämd skatteköpeskillning för hemman å Tuna bergslags allmanning m. m.;

nr 332, angående anslag till upplysningsverksamhet för främjande av landsbygdens förseende med elektrisk kraft;

nr 333, angående anslag till en extra tjänsteman hos lantbruksstyrelsen samt till jordbrukskonsulenter och jordförmedlingsbyråer;

nr 339, angående inrättande av en norrländsk andelsmejerifond;

nr 349, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar; samt

nr 350, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 18, 33 och 59 §§ stadgan om skjutsväsendet den 22 juni 1911.

Nr 551. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 354, angående höjning av anslaget till kostnader för taxering till skatt å inkomst och förmögenhet;

nr 327, angående omkostnader för handläggning av ärenden rörande ersättning i anledning av kroppskada, ådragen under militärtjänstgöring;

nr 343, angående vissa ändringar i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk m. m.;

nr 346, angående anslag till hospitals underhåll;

nr 347, angående ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med uppbörd och utbetalningar m. m. för riksförsäkringsanstalten;

nr 336, angående tillfälligt lönetillägg åt skogvaktarna vid universitetet i Uppsala m. m.; samt

nr 337, angående anslag till täckande av brist i staten för förskolan för blindas i Växjö.

Nr 552. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 341, med förslag till lag om allmän tjänsteplikt;

nr 353, angående tillämpning av allmän tjänsteplikt med avseende å visst ändamål; och

nr 340, med förslag till lag om ändrad lydelse av § 19 mom. 4 och § 34 mom. 2 värnpliktslagen den 17 september 1914.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas ett i anledning av propositionen nr 341 inom kammaren avgivet yttrande.

Nr 553. S. D. Hänvisades till första särskilda utskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 334, angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i folkskollärarnas änke- och pupillkassa; samt

nr 335, angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa.

Nr 554. S. D. Hänvisades till första särskilda utskottet en av herrar *Tengdahl* och *Lübeck* avgiven motion, nr 461, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 258, angående omorganisation av och lönerereglering för överintendentsämbetet samt angående länsarkitekter m. m.

Nr 555. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Byström* avgiven motion, nr 462, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 296, angående utvidgning av flottans station i Stockholm m. m.

Nr 556. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Holm* avgiven motion, nr 463, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 274, angående driftkostnader under år 1918 för statens skogsdomäner m. m.

Nr 557. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 106, angående överlämnande till jordbruksutskottet av en motion rörande anslag till prisreglering å viktiga födoämnen och livsförnödenheter m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 558. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial, nr 32, i anledning av andra kammarens återremiss av utskottets memorial, nr 32, avgivet i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande bevillningsutskottets betänkande, nr 12, angående brännvins- samt vin- och ölhandels ordnande ävensom i samband därmed stående frågor.

Kammaren biföll vad utskottet i memorialet nr 32 hemställt.

Nr 559. S. D. Föredrogs första särskilda utskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1917 åt befattningshavare i statens tjänst jämte i ämnet väckta motioner.

Kammaren beslöt att till utskottet för ny behandling återförvisa dels den del av § 1 i utskottets förslag till allmänna grunder för krigstidstilläggs och krigstidshjälps utgående, som börjar med ordet »lön» och slutar med ordet »telegrafverket», dels ock utskottets under I) a) upptagna förslag om anvisande å extra stat för år 1918 under femte huvudtiteln av ett förslagsanslag utav 2,300,000 kronor.

§ 17 i berörda allmänna grunder för krigstidstilläggs och krigstidshjälps utgående godkändes med följande tillägg:

Till stärbhus efter befattningshavare, som avled under år 1916, innan krigstidshjälp till honom utbetalats, utgår krigstidshjälp till det belopp, som befattningshavaren skulle hava erhållit, därest han levat vid tidpunkten, då 1916 års krigstidshjälp utbetalades.

I övrigt biföll kammaren vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

nr 2, i anledning av framställningar om krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare anställda hos riksdagen eller i dess verk.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 560. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 11, i anledning av väckt motion om ändring av §§ 60, 65 och 75 riksdagsordningen.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 561. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkanden:

nr 30, i anledning av väckt motion om upphävande av stämpel-skatten å inrikes växlar.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den i ämnet väckta motionen.

nr 33, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse av 3 § 3 mom. i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 562. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 12, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående beräkande av röstvärdet enligt kommunalförfattningarna för skattskyldig, vars beskattningsbara inkomst blivit vid bevillningstaxeringen år 1917 av viss anledning nedsatt, dels ock en i samma ämne väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 563. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt tjänstemän vid de ecklesiastika konsistorierna; och

nr 105, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till meteorologiska centralanstalten m. m.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 564. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 36, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om tillägg till 9 och 10 §§ samt om ändrad lydelse av 14 § 2 mom., 15 § 2 mom. och 16 § 6 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin; och

nr 37, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändrade bestämmelser rörande den inrikes postutväxlingen.

De av utskottet i dessa betänkanden gjorda framställningar blevo av kammaren bifallna.

Nr 565. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande, nr 36, angående vissa framställningar rörande tionde huvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Punkterna 1:o)—6:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 7:o) och 8:o).

Kammaren biföll de av herrar Berg i Munkfors och Sävström väckta, i dessa punkter berörda motioner.

Punkterna 9:o)—30:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 566. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 37, i anledning av väckt motion om pension av järnvägsmedel åt städerskan Gustafva Sofia Rask;

nr 38, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete åt lärlingen vid Alnarps lantbruksskola F. W. Hult; och

nr 39, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt förre kronojägaren A. J. Johansson.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 567. S. D. Hänvisades till bankoutskottet motioner av:

herr *Vahlquist*, nr 464, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 317, angående understöd åt avlidne maskinisten vid garnisonens i Boden vattenledningsverk B. E. T. Svenssons minderåriga barn;

densamme, nr 465, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 318, angående pension å allmänna indragningsstaten åt arbetsförmannen vid krigsskolan C. W. Johanssons änka Anna Greta Johansson;

densamme, nr 466, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 319, angående pension åt skomakeriarbetaren vid Svea livgardes intendenturverkstäder Frans Gustaf Storms änka Mathilda Elisabeth Storm, född Jonsdotter; och

densamme, nr 467, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 321, angående understöd åt fodermarsken H. F. E. Ingvarssons änka och minderåriga barn.

Nr 568. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Eriksson* i Grängesberg avgiven motion, nr 468, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 282, angående anvisande av medel till åtgärder i prisreglerande syfte.

Nr 569. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 119, till Konungen angående utredning om skollovskoloniverksamhetens stödjande och utvecklande genom statens försorg.

Nr 570. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 28, angående ändrad lydelse av vissa paragrafer i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873;

nr 29, angående beredande av medel till bestridande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet;

nr 30, angående val av tre deputerade att, jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen, med Konungen överlägga;

nr 31, angående förslag till lag om förfogande över viss egendom under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden samt angående tillämpning under viss tid av samma lagstiftning;

nr 32, rörande lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 30 maj 1916 om fastställande av högsta pris å vissa varor vid krig, krigsfara eller andra utomordentliga, av krig föranledda förhållanden m. m.;

nr 33, angående särskilda förslag till lag om ändrad lydelse av 1 kap. 1 och 2 §§ rättegångsbalken m. m.;

nr 34, angående förslag till lag om expropriation m. m.;

nr 35, angående ändring av § 24 i kungl. förordningen om lands-
ting den 21 mars 1862;

nr 36, angående det kommunala utskyldsstreckets begränsning; samt

nr 37, angående förslag till lag om ändrad lydelse av 1 och 3 §§
i lagen den 4 maj 1906 angående förbud i vissa fall för bolag och före-
ning att förvärva fast egendom m. m.

Den 10 maj.

Från första kammaren.

Nr 546. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 143, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om tillägg till 9 och 10 §§ samt om ändrad lydelse av 14 § 2 mom. 15 § 2 mom. och 16 § 6 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin.

Den 11 maj.

Från första kammaren.

Nr 547. S. D. Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 357, om vissa förändringar beträffande tvångsarbetsanstal-
terna; och

nr 360, angående anslag till arbetslöshetens bekämpande.

Nr 548. S. D. Föredrogos och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 359, med förslag till lag om inskränkande eller nedläggande av skogsarbete eller industriell drift under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden.

Nr 549. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 144, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, angående anordnande av gemensam tvättinrättning för Norra skånska infanteriregementet och Vendes artilleriregemente;

nr 145, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till svenska Röda korset för bestridande av utgifter för dess hjälpkommittés byrå i Stockholm;

nr 146, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utförande av reparationsarbeten å strandskoningen utmed Ångermanälvens strand vid Norrlands trängkärs kasernetablissemang i Sollefteå;

nr 147, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtiteln allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel;

nr 148, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående särskilda avlöningsförmåner för den vid marinens flygväsende tjänstgörande personalen;

nr 150, i anledning av väckt motion om viss ändring i villkoren för statsbidrag till folkskollärares avlöning; samt

nr 151, i anledning av väckt motion om viss ändring i gällande bestämmelser angående statsbidrag till fortsättningsskola.

Nr 550. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 152, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete åt lärlingen vid Alnarps lantbruksskola F. W. Hult; och

nr 153, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt förre kronojägaren A. J. Johansson.

Från andra kammaren.

Nr 571. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 348, med förslag till förordning angående förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födoämnen; och

nr 358, med förslag till lag angående arbetsnämnder.

Nr 572. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 355, angående försäljning av kronolägenheterna Klädesholmen nr 1 samt Koholmen nr 1, Stora och Lilla m. m. i Göteborgs och Bohus län.

Nr 573. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Bogren* avgiven motion, nr 469, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 268, angående förändrade grunder för pensionering av marinens stammanskap m. m.

Nr 574. S. D. Hänvisades till första särskilda utskottet

dels följande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 264, angående krigstidshjälp under år 1917 åt vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst avgivna motioner, nämligen av

herr *Rydén* i Malmö m. fl., nr 470,

herr *Röing*, nr 472, samt

herrar *Welin* och *Lingström*, nr 473;

dels följande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 297, angående krigstidshjälp under år 1917 åt pensionerade lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor m. fl. avgivna motioner, nämligen av

herr *Rydén* i Malmö, m. fl., nr 471, samt

herrar *Welin* och *Lingström*, nr 474;

dels ock en av herr *Widlund* avgiven motion, nr 475, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 330, angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst.

Nr 575. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Lindhagen* avgiven motion, nr 477, om avslag å Kungl. Maj:ts proposition, nr 296, angående utvidgning av flottans station i Stockholm m. m.

Nr 576. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Linders* avgiven motion, nr 478, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 304, angående anslag till lantbruksinstitutet vid Ultuna samt lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp.

Nr 577. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 46, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om utveckling och uppehållande av en på inhemska råämnen och naturtillgångar grundad, för landets behov tillräcklig tillverkning av konstgödselmedel m. m.; och

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående under-

stöd till aktiebolaget Disfosfat för försök med framställning av fosforsyregödselmedel ävensom i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 578. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 14, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående genomförandet av vissa grundsatser beträffande statens tjänstemannakår.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 579. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen nämligen

från statsutskottet:

nr 144, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av gemensam tvättinrättning för Norra skånska infanteriregementet och Vendes artilleriregemente;

nr 145, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till svenska Röda korset för bestridande av utgifter för dess hjälpkommittés byrå i Stockholm;

nr 146, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utförande av reparationsarbeten å strandskoningen utmed Ångermanälvens strand vid Norrlands trängkärs kasernetablissemang i Sollefteå;

nr 147, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättande från fjärde huvudtiteln allmänna besparingar av vissa förskottsvis utgivna medel;

nr 148, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående särskilda avlöningsförmåner för den vid marinens flygväsende tjänstgörande personalen;

nr 150, i anledning av väckt motion om viss ändring i villkoren för statsbidrag till folkskollärares avlöning; och

nr 151, i anledning av väckt motion om viss ändring i gällande bestämmelser angående statsbidrag till fortsättningskola; samt

från bankoutskottet:

nr 152, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete åt lärlingen vid Alnarps lantbruksskola F. W. Hult; och

nr 153, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt förre kronojägaren A. J. Johansson.

Den 12 maj.

Från första kammaren.

Nr 551. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 362, angående förändrade bestämmelser för trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösunds export av malm från Grängesbergs malmfält.

Nr 552. S. D. Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 361, angående förändring av tullsatserna å socker samt om ändrad lydelse av § 13 mom. 1 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911.

Nr 553. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 107, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för höjande av medelinköpspriset för remonter under år 1917;

nr 108, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare anslag till anordnande av förvaringsskjul för flygbåtar m. m.;

nr 109, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 54 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till ny- och ombyggnad vid akademiska sjukhuset i Uppsala;

nr 110, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av visst kyrkoherden i Lena församling ådömt skadestånd;

nr 111, i anledning av Kungl. Maj:ts *dels* i propositionen nr 148 gjorda framställning angående tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, *dels ock* i punkt 187 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkskolor och småskolor jämte i dessa ämnen väckta motioner;

nr 112, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ombyggnadsarbeten å länsresidenset i Malmö m. m.;

nr 113, i anledning av väckta motioner om anslag till dyrtidsunderstöd åt kommunalt anställda barnmorskor;

nr 114, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående för-

värvande för svenska statens räkning av den Falun—Rättvik—Mora järnvägsaktiebolag tillhöriga järnvägen Mora—Noret—Orsa m. m.;

nr 115, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ombyggnad av Södertälje kanal;

nr 116, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för statens räkning av vissa enskilda tillhöriga vattenfall i Motala ström m. m.; samt

nr 117, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående visst undantag från bestämmelserna för statens meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 554. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 38, i anledning av väckt motion om ändring i 12 § av förordningen angående tillverkning av brännvin, bifölls vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 555. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggspension åt fullmäktigen i riksbanken, filosofie doktorn S. G. von Friesen, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 556. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 41, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning angående vissa ändringar i avlöningsstaten för riksbanken;

nr 42, i anledning av ifrågasatt påbyggnad av riksdagshuset m. m.;

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående register över kyrkomötets protokoll jämte bihang för åren 1868—1915; samt

nr 44, angående ifrågasatt utgivande av ett personregister till riksdagens protokoll för tiden 1809—1866.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 557. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i punkt 11 under nionde huvudtiteln i statsverkspropositionen gjorda framställning angående understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter, dels ock i punkt 19 framställda förslag i fråga om utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna ävensom en i ämnet väckt motion.

nr 49, i anledning av väckt motion om anslag till premier vid rovodlingstävlingar i Norrland och Dalarna;

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad användning av ett till anordnande av jägmästarbostäder av riksdagen anvisat belopp;

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lindring av fraktkostnader för kalk m. m.;

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående driftkostnader under år 1918 för egna hemslånefonden;

nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till utgifter i anledning av tillfällig ökning av elevantalet i skogshögskolans jägmästarkurs;

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändringar i villkoren för lån från fonden för torvindustriens befrämjande;

nr 55, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den inom staden Marstrands hamnområde belägna Hedvigsholmen eller Kvarnholmen m. m.;

nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående garanti för inköp av brännertorv för statens räkning;

nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare rörelsekapital vid statens verksamhet för anskaffande och tillhållande av livsförnödenheter m. m.;

nr 58, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om ökade statsbidrag till kostnaderna för lantmåteriförrättningar;

nr 59, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i lagen den 4 maj 1906 angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärva fast egendom m. m.;

nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbetalande i förskott av viss del av statsbidrag till kostnader för laga skiften inom Jukkasjärvi och Karesuando socknar av Norrbottens län;

nr 61, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ströängars utbytande mot annan mark; samt

nr 62, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag huru förhållas bör med ströängar vid ägostyckning inom Västerbottens eller Norrbottens läns lappmark samt lag om förbud mot avsöndring av ströängar inom Västerbottens eller Norrbottens läns lappmark.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 558. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 17, i anledning av väckt motion om uppskov med polismäns inkallelse till krigstjämsgöring, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 559. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 18, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förflyttning och utvidgning av tandläkareinstitutet, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 560. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 19, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om visst uppdrag till de s. k. trustsakkunniga, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 580. S. D. Anmäldes och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 143, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om tillägg till 9 och 10 §§ samt om ändrad lydelse av 14 § 2 mom., 15 § 2 mom. och 16 § 6 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin.

Nr 581. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 359, med förslag till lag om inskränkande eller nedläggande av skogsarbete eller industriell drift under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden.

Nr 582. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 357, om vissa förändringar beträffande tvångsarbetsanstalterna; och

nr 360, angående anslag till arbetslöshetens bekämpande.

Nr 583. S. D. Hänvisades till bankoutskottet en av herr *Edbom m. fl.* avgiven motion, nr 479, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 338, angående pensioner till vissa vid statens järnvägsbyggnader anställda eller förut anställda förmän och arbetare m. m.

Den 11 och 12 maj.

Från andra kammaren.

Nr 584. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 15, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av vissa åtgärder till folkundervisningens befrämjande.

Utskottets hemställan bifölles; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Den 12 maj.

Från andra kammaren.

Nr 585. S. D. Föredrogs andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 16, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om folkskolväsendet i de finsktalande delarna av Norrbottens län; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Jämlikt § 63 riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 586. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i punkt 11 under nionde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter, dels ock i punkt 19 framställda förslag i fråga om utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna ävensom en i ämnet väckt motion.

Punkten 1:o).

Utskottets hemställan bifölles med den ändring, att på sista raden av sidan 11 i det tryckta utlåtandet närmast efter orden »nytt förslagsanslag» inskötes ordet »högst».

Punkten 2:o).

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, att närmast efter orden »ett förslagsanslag» tillades ordet »högst».

nr 49, i anledning av väckt motion om anslag till premier vid rovodlingstävlingar i Norrland och Dalarna.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad användning av ett till anordnande av jägmästarebostäder av riksdagen anvisat belopp.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lindring av fraktkostnader för kalk m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående driftkostnader under år 1918 för egnahemslånefonden.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till utgifter i anledning av tillfällig ökning av elevantalet i skogshögskolans jägmästarekurs.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändringar i villkoren för lån från fonden för torvindistriens befrämjande.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 55, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den inom staden Marstrands hamnområde belägna Hedvigsholmen eller Kvarnholmen m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående garanti för inköp av bränttorv för statens räkning.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare rörelsekapital vid statens verksamhet för anskaffande och tillhållande av livsförnödenheter m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 58, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om ökade statsbidrag till kostnaderna för lantmåteriförrättningar.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 59, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i lagen den 4 maj 1906 angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärva fast egendom m. m. Utskottets hemställan bifölls.

nr 60, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbetalande i förskott av viss del av statsbidrag till kostnader för laga skiften inom Jukkasjärvi och Karesuando socknar av Norrbottens län. Utskottets hemställan bifölls.

nr 61, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ströängars utbytande mot annan mark. Utskottets hemställan bifölls.

nr 62, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag huru förhållas bör med ströängar vid ägostyckning inom Västerbottens eller Norrbottens läns lappmark samt lag om förbud mot avsöndring av ströängar inom Västerbottens eller Norrbottens läns lappmark. Utskottets hemställan bifölls.

Nr 587. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 11, i anledning av första kammarens beslut på grund av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om nedbringande av statens tryckningskostnader. Utskottets hemställan bifölls.

Nr 588. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 12, i anledning av herr *Halléns* motion, nr 122, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förbättringar i ordnings- och polisväsendet å landsbygden.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 589. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 13, i anledning av herr Lindhagens motion, nr 315, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående sammankallandet av en officiell fredskonferens av neutrala stater.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 590. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 107, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för höjande av medelinköpspriset för remonter under år 1917;

nr 108, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare anslag till anordnande av förvaringsskjul för flygbåtar m. m.;

nr 109, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 54 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till ny- och ombyggnad vid akademiska sjukhuset i Uppsala;

nr 110, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av visst kyrkoherden i Lena församling ådömt skadestånd;

nr 111, i anledning av Kungl. Maj:ts *dels* i propositionen nr 148 gjorda framställning angående tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, *dels ock* i punkt 187 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkskolor och småskolor jämte i dessa ämnen väckta motioner;

nr 112, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ombyggnadsarbeten å länsresidenset i Malmö m. m.;

nr 113, i anledning av väckta motioner om anslag till dyrtidsunderstöd åt kommunalt anställda barnmorskor.

nr 114, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för svenska statens räkning av den Falun—Rättvik—Mora järnvägsaktiebolag tillhöriga järnvägen Mora Noret—Orsa m. m.;

nr 115, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ombyggnad av Södertälje kanal;

nr 116, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för statens räkning av vissa enskilda tillhöriga vattenfall i Motala ström m. m.; och

nr 117, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående visst undantag från bestämmelserna för statens meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 591. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande, nr 38, i anledning av väckt motion om ändring i 12 § av förordningen angående tillverkning av brännvin biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 592. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 40, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggs-pension åt fullmäktigen i riksbanken, filosofie doktorn S. G. von Friesen;

nr 41, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning angående vissa ändringar i avlöningsstaten för riksbanken;

nr 42, i anledning av ifrågasatt påbyggnad av riksdagshuset m. m.;

nr 43, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående register över kyrkomötets protokoll jämte bihang för åren 1868—1915; och

nr 44, angående ifrågasatt utgivande av ett personregister till riksdagens protokoll för tiden 1809—1866.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls av kammaren.

Nr 593. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 14, i anledning av herr Ingvarsons motion, nr 142, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om anordnande av en statens egen tillverkning av papper.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 594. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Jesperson m. fl.* avgiven motion, nr 480, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 339, angående inrättande av en norrländsk andelsmejerifond.

Den 15 maj 1917.

Från första kammaren.

Nr. 561. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial nr 46, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande anslag under riksstatens tionde huvudtitel, godkändes de i detta memorial föreslagna voteringspropositionerna.

Nr 562. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag nr 584, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 15, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av vissa åtgärder till folkundervisningens befrämjande, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt första tillfälliga utskott.

Nr 563. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag nr 585, med delgivning av nämnda kam-

mares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande nr 16, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om folkskolväsendet i de finsktalande delarna av Norrbottens län, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt första tillfälliga utskott.

Nr 564. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag nr 589, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 13, i anledning av herr Lindhagens motion, nr 315, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående sammankallandet av en officiell fredskonferens av neutrala stater, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt första tillfälliga utskott.

Nr 565. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag nr 593, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 14, i anledning av herr Ingvarsons motion, nr 142, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om anordnande av en statens egen tillverkning av papper, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt andra tillfälliga utskott.

Nr 566. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 154, i anledning av väckt motion om ändring i kungl. kungörelserna angående understöd av statsmedel åt sinnesslöanstalter och epileptikeranstalter den 8 oktober 1915;

nr 155, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående gottgörelse till rådhusrätten i Luleå i anledning av dess befattnings med vissa mål;

nr 156, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till utförande av en brobyggnad över Saltösund i Karlskrona;

nr 157, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ålders-tillägg åt förste aktuarien i statistiska centralbyrån Ernst Jonas Höijer och aktuarien därstädes Kurt Jonas Henrik Wittrock; samt

nr 158, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om rätt för föreståndaren vid kronohäktet i Ystad Gustaf Edvard Rockström att för åtnjutande av löneförhöjning tillgodoräkna sig viss tjänstgöring.

Nr 567. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 161, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggspension åt fullmäktigen i riksbanken, filosofie doktorn S. G. von Friesen; och

nr 162, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående register över kyrkomötets protokoll jämte bihang för åren 1868—1915.

Nr 568. S. D. Föredrogs och hänvisades till första särskilda utskottet en av herr *Clason* väckt motion, nr 158, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglering av löneförhållanden m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.

Från andra kammaren.

Nr 595. S. D. Hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 361, angående förändring av tullsatserna å socker samt om ändrad lydelse av § 13 mom. 1 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911.

Nr 596. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 362, angående förändrade bestämmelser för trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösunds export av malm från Grängesbergs malmfält.

Nr 597. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Mossberg m. fl.* avgiven motion, nr 481, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 341, med förslag till lag om allmän tjänsteplikt.

Nr 598. S. D. Hänvisades till första särskilda utskottet följande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 342, angående reglering av löneförhållanden m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare avgivna motioner, nämligen av

herr *Schotte*, nr 482,

herrar *Palmstierna* och *Tengdahl*, nr 483, samt

herrar *Björck* och *Jönsson* i Revinge, nr 484.

Nr 599. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Hage* avgiven motion, nr 485, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 356, angående godkännande av förlikningsvis bestämd skatteköpeskilling för hemman å Tuna bergslags allmänning m. m.

Nr 600. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial, nr 46, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 16 saml.

anslag under riksstatens tionde huvudtitel godkände kammaren de i detta memorial föreslagna voteringspropositioner.

Nr 601. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Karlsson* i Fjäl avgiven motion, nr 486, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 356, angående godkännande av förlikningsvis bestämd skatteköpeskilling för hemman å Tuna bergslags allmänning m. m.

Nr 602. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

nr 154, i anledning av väckt motion om ändring i kungl. kungörelserna angående understöd av statsmedel åt sinnesslöanstalter och epileptikeranstalter den 8 oktober 1915;

nr 155, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående gottgörelse till rådhusrätten i Luleå i anledning av dess befattnings med vissa mål;

nr 156, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag till utförande av en brobyggnad över Saltösund i Karlskrona;

nr 157, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ålders tillägg åt förste aktuarien i statistiska centralbyrån Ernst Jonas Höijer och aktuarien därstädes Kurt Jonas Henrik Wittrock; samt

nr 158, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om rätt för föreståndaren vid kronohäktet i Ystad Gustaf Edvard Rockström att för åtnjutande av löneförhöjning tillgodoräkna sig viss tjänstgöring.

Nr 603. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

nr 161, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggspension åt fullmäktigen i riksbanken, filosofie doktorn S. G. von Friesen; och

nr 162, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående register över kyrkomötets protokoll jämte bihang för åren 1868—1915.

Den 16 maj.

Från första kammaren.

Nr 569. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet en av herr *Asplund* väckt motion, nr 157, i anledning av Kungl. Maj:ts

proposition angående förändrade bestämmelser för trafikaktiebolaget Grängesberg—Öxelösunds export av malm från Grängesbergs malmfält.

Nr 570. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 363, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 14:o i lagen den 26 maj 1909 om Kungl Maj:ts regeringsrätt.

Nr 571. S. D. Föredrogs och hänvisades till andra särskilda utskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 239, med förslag till lag om överflyttande å landsfiskal av kronofogde åliggande bestyr m. m.; och

nr 364, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 4, 34, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående våghållningsbesvärets utgörande på landet.

Nr 572. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag *dels* till ändrad lydelse av §§ 49 och 53 regeringsformen samt § 2, § 37 mom. 1, § 42, § 43 mom 2, § 54, § 55 och § 58 riksdagsordningen, *dels ock* till lag angående ändrad lydelse av 5 § i stadgan den 26 maj 1909 om val till riksdagens utskott, ävensom av i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet i detta utlåtande hemställt bifölls.

Nr 573. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 118, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa byggnads- med flera arbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott m. m.;

nr 119, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av ytterligare medel till restaurering av Ulriksdals slott;

nr 120, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för bestridande av uppkommande merkostnader för vissa byggnadsföretag vid armén;

nr 121, i anledning av Kungl. Maj:ts *dels* i punkt 40 under fjärde huvudtiteln av statsverkspropositionen *dels ock* i särskild proposition gjorda framställningar rörande medelbehovet för år 1918 under ordinarie reservationsanslaget till arméns vapen, ammunition och målskjutningsmateriel samt artilleriets övningar och materiel jämte en i ämnet väckt motion;

nr 122, i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen nr 73 under mom. 1:o) 1) gjorda framställning rörande upprepning av viss farled;

nr 123, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående täckande av överbetalning å reservationsanslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel för år 1916;

nr 124, i anledning av väckt motion om anslag till gäldande, helt eller delvis, av vissa till militärtjänst inkallade personers utskylder och fattigvårdsavgifter;

nr 125, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nya lokaler för historiska museet vid universitetet i Lund;

nr 126, i anledning av Kungl. Maj:ts *dels* i punkterna 212 och 213 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställningar angående anslag till uppförande av en vårdanstalt för blinda med komplicerat lyte samt till hyresbidrag åt drottning Sofias stiftelse, *dels ock* i propositionen nr 280 gjorda framställning angående anslag till täckande av brist i 1917 års stat för den med drottning Sofias stiftelse förenade vårdanstalten för blinda dövstumma och blinda sinnesslöa m. fl.;

nr 127 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till täckande av brist i åkerbrukskolonien Halls räkenskaper för år 1916;

nr 128, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 223 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till tekniska elementarskolan i Örebro;

nr 129, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt å Bona m. m. jämte i ärendet väckta motioner; samt

nr 130, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om beredande av ökat sovplatsutrymme vid statens uppfostringsanstalt å Bona.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölles.

Nr 574. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkanden:

nr 39, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om främlingars beskattning; och

nr 40, i anledning av väckta motioner om vissa ändringar i gällande förordningar angående försäljning av brännvin samt av vin och öl,

bifölles vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 575. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen;

nr 48, i anledning av väckt motion om ändring i 103 § sjölagen;

nr 49, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkringsrörelse ävensom en i ämnet väckt motion; samt

nr 50, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till stadga angående hotell- och pensionatrörelse, *dels ock* en i anledning därav väckt motion.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölles.

Nr 576. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 64, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om vidtagande av åtgärder för en allmän elektrifiering av landsbygden m. m.;

nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till åtgärder i prisreglerande syfte ävensom en i ämnet väckt motion;

nr 66, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för beredande av lindring i de mindre bemedlades levnadsvillkor;

nr 67, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående till anläggning av statsstuteri å Ottenby beviljat anslag m. m.;

nr 68, i anledning av Kungl. Maj:ts under punkterna 48, 91 och 98 i nionde huvudtiteln av årets statsverksproposition gjorda framställningar m. m. samt i ämnet väckta motioner;

nr 69, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till hydrografiska undersökningar av Sveriges färskvatten;

nr 70, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den till landshövdingebostället i Älvsborgs län hörande delen av tomten nr 414 i kvarteret Blomman i Vänersborg;

nr 72, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lantmäteristyrelsens reproduktionsanstalt;

nr 73, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter m. m.; samt

nr 77, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disposition av Skytteanska skolbostället Tärnafors nr 1.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölles.

Nr 577. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 71, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning i vad angår jordbruksärendena;

Punkterna 1—8.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 9.

Lades till handlingarna.

nr 74, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkoren för lån från norrländska nyodlingsfonden.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att i de av Kungl. Maj:t föreslagna allmänna villkoren och bestämmelserna för erhållande av lån ur norrländska nyodlingsfonden punkten 7 näst efter ordet »länsagronom» insattes ordet »jordbrukskonsulent».

nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkoren för lån från allmänna nyodlingsfonden.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att i de av Kungl. Maj:t föreslagna allmänna villkoren och bestämmelserna för erhållande och tillgodonjutande av lån ur allmänna nyodlingsfonden punkten 7 näst efter ordet »länsagronom» insattes ordet »jordbrukskonsulent».

nr 76, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkoren för lån från täckdikningslånefonden.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring, att i de av Kungl. Maj:t föreslagna allmänna villkoren och bestämmelserna för erhållande och tillgodonjutande av lån ur täckdikningslånefonden punkten 9 näst efter ordet »lantbruksingenjör» insattes ordet »länsagronom».

Nr 578. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 20, *dels* i anledning av väckt motion om åvägabringande av utredning, huru en allmän arbetaresemester må kunna genomföras i Sverige, *dels ock* i anledning av andra kammarens beslut i frågan, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 579. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 163, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare anslag till anordnande av förvaringsskjul för flygbåtar m. m.;

nr 164, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av en svensk kyrka i Kristiania; samt

nr 165, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för höjande av medelinköpspriset för remonter under år 1917.

Nr 580. S. D. Anmäldes och godkändes riksdagens kanslis förslag dels till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 149, angående utredning beträffande användningen av s. k. förtyngningsmedel vid läderberedningen i riket; och

nr 159, angående utredning beträffande användande av papp eller »konstläder» vid tillverkning av skodon;

dels till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 38, angående förslag till lag om fastighetsbildning i stad m. m.;

nr 39, angående anslag till bestridande av kostnader för första upplägget av fastighetsregister för städer och vissa därmed jämförbara samhällen;

nr 40, angående skydd mot olovligt tillägnande av kottar från växande träd å annans mark;

nr 41, rörande förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § av lagen den 13 juni 1908 angående kommuns skyldighet i fråga om anställande av barnmorska m. m.;

nr 42, angående vidtagande av lagstiftningsåtgärder till förstärkt skydd gentemot för samhället farliga återfallsförbrytare;

nr 43, angående ändrad lydelse av 5 kap. 3 § strafflagen m. m.;

nr 44, angående ersättning till kronoombud vid vissa ecklesiastika boställssyner;

nr 45, angående ändrad lydelse av 6 § i lagen om kyrkofond den 9 december 1910;

nr 46, angående utredning om utvidgning av begreppet straffbart djurplågeri;

nr 47, angående lag om ändringar i och tillägg till lagen den 28 maj 1886 om eftersökande och bearbetande av stenkolsfyndigheter;

nr 48, angående lag med särskild bestämmelse att tills vidare gälla i fråga om skydd för vissa främmande patent;

nr 49, angående grunder för kvinnas utnämning och befordran till rektor vid kvinnligt folkskoleseminarium;

nr 50, angående bankovinsten;

nr 51, angående lag om visst undantag från tillämpningen av 49 § 1 mom. och 165 § 1 mom. lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse; samt

nr 52, angående lag om ändrad lydelse av 4 och 5 §§ i lagen den 18 september 1903 angående solidariskt bankbolags, bankaktiebolags och sparbanks konkurs.

Nr 581. S. D. Föredrogs och hänvisades till första särskilda utskottet en av herr *Holmquist* väckt motion, nr 159, angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare, som varit anställda hos riksdagen eller i dess verk.

Från andra kammaren.

Nr 604. S. D. Hänvisades till statsutskottet motioner av:

herr *Thore*, nr 487, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 295, angående tillfällig löneförbättring åt viss lärarpersonal vid marinen tillhörande undervisningsanstalter samt navigationsskolorna; och

herr *E. A. Nilson* i Örebro, nr 488, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 360, angående anslag till arbetslöshetens bekämpande.

Nr 605. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 13, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag dels till ändrad lydelse av §§ 49 och 53 regeringsformen samt § 2, § 37 mom. 1, § 42, § 43 mom. 2, § 54, § 55 och § 58 riksdagsordningen, dels ock till lag angående ändrad lydelse av 5 § i stadgan den 26 maj 1909 om val till riksdagens utskott, ävensom av i ämnet väckta motioner.

Punkten 1:o).

Utskottets förslag till ändrad lydelse av vissa paragrafer i regeringsformen och riksdagsordningen.

Antogs såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om förslaget till ändring i grundlagarna.

Punkterna 2:o)—5:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 606. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen;

nr 48, i anledning av väckt motion om ändring i 103 § sjölagen;

nr 49, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkringsrörelse ävensom en i ämnet väckt motion; och

nr 50, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till stadga angående hotell- och pensionatrörelse, *dels ock* en i anledning därav väckt motion.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemtällt.

Nr 607. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 15, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vissa åtgärder för tillgodoseende av befolkningens behov av livsförnödenheter.

Utskottets hemställan bifölles; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 608. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 118, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa byggnads- med flera arbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott m. m.

Utskottets hemställan bifölles.

nr 119, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av ytterligare medel till restaurering av Ulriksdals slott.

Utskottets hemställan bifölles.

nr 120, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för bestridande av uppkommande merkostnader för vissa byggnadsföretag vid armén.

Utskottets hemställan bifölles.

nr 121, i anledning av Kungl. Maj:ts *dels* i punkt 40 under fjärde huvudtiteln av statsverkspropositionen *dels ock* i särskild proposition gjorda framställningar rörande medelsbehovet för år 1918 under ordinarie reservationsanslaget till arméns vapen, ammunition och målskjutningsmateriel samt artilleriets övningar och materiel jämte en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölles.

nr 122, i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen nr 73 under mom. 1:o) 1) gjorda framställning rörande upprepning av viss farled.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den vid utlåtet fogade reservationen.

nr 123, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående täckande av överbetalning å reservationsanslaget till underhåll av kustartilleriets byggnader och materiel för år 1916.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 124, i anledning av väckt motion om anslag till gäldande, helt eller delvis, av vissa till militärtjänstgöring inkallade personers utskylder och fattigvårdsavgifter.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 125, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående nya lokaler för historiska museet vid universitetet i Lund.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 126, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i punkterna 212 och 213 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställningar angående anslag till uppförande av en vårdanstalt för blinda med komplicerat lyte samt till hyresbidrag åt drottning Sofias stiftelse, dels ock i propositionen nr 280 gjorda framställning angående anslag till täckande av brist i 1917 års stat för den med drottning Sofias stiftelse förenade vårdanstalten för blinda dövstumma och blinda sinnesslöa m. fl.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 127, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till täckande av brist i åkerbrukskolonien Halls räkenskaper för år 1916.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 128, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 223 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till tekniska elementarskolan i Örebro.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den vid utlåtet fogade reservationen.

nr 129, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt å Bona jämte i ärendet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 130, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om beredande av ökat sovplatsutrymme vid statens uppfostringsanstalt å Bona.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 609. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 39, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om främlingars beskattning; och

nr 40, i anledning av väckta motioner om vissa ändringar i gällande förordning angående försäljning av brännvin samt av vin och öl.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 610. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 64, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om vidtagande av åtgärder för en allmän elektrifiering av landsbygden m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till åtgärder i prisreglerande syfte ävensom en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 66, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för beredande av lindring i de mindre bemedlades levnadsvillkor.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 67, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående till anläggning av statsstuteri å Ottenby beviljat anslag m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 68, i anledning av Kungl. Maj:ts under punkterna 48, 91 och 98 i nionde huvudtiteln av årets statsverksproposition gjorda framställningar m. m. samt i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 69, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till hydrografiska undersökningar av Sveriges färskvatten.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 70, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den till landshövdingebostället i Älvsborgs län hörande delen av tomten nr 414 i kvarteret Blomman i Vänersborg.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 71, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning i vad angår jordbruksärenden.

Punkterna 1—8.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 9.

Lades till handlingarna.

nr 72, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lantmäteristaten.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 73, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 74, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkoren för lån från norrländska nyodlingsfonden.

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring uti de ifrågavarande allmänna villkoren och bestämmelserna för erhållande och tillgodonjutande av lån ur norrländska nyodlingsfonden, att i punkten 7:o) närmast efter ordet »länsagronom» insköts ordet »jordbrukskonsulent».

nr 75, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkoren för lån från allmänna nyodlingsfonden.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring uti de ifrågavarande allmänna villkoren och bestämmelserna för erhållande och tillgodonjutande av lån ur allmänna nyodlingsfonden, att i punkten 7:o) närmast efter ordet »länsagronom» insköts ordet »jordbrukskonsulent».

nr 76, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkoren för lån från täckdikningslånefonden.

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring uti de ifrågavarande allmänna villkoren och bestämmelserna för erhållande och tillgodonjutande av lån ur täckdikningslånefonden, att i punkten 9:o) närmast efter ordet »lantbruksingenjör» insköts ordet »länsagronom».

nr 77, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disposition av Skytteanska skolbostället Tärnafors nr 1.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 611. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 12, i anledning av herr Widlunds motion, nr 274, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förstатligande av de enskilda järnvägarna m. m.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdags-

ordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 612. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 13, i anledning av herrar Widlunds och Höglunds i Strömstad motion, nr 301, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående införande vid statens järnvägar av kombinerad ångdrift och elektrisk drift.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 613. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Lindhagen* avgiven motion, nr 491, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 356, angående godkännande av förlikningsvis bestämd skatteköpeskilling för hemman å Tuna bergslags allmänning m. m.

Nr 614. S. D. Anmäldes och godkändes ej mindre följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

dels från statsutskottet:

nr 163, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare anslag till anordnande av förvaringsskjul för flygbåtar m. m.;

nr 164, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av en svensk kyrka i Kristiania; och

nr 165, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för höjande av medelinköpspriset för remonter under år 1917;

dels ock från riksdagens kansli:

nr 149, angående utredning beträffande användningen av s. k. förtyngningsmedel vid läderberedning i riket; och

nr 159, angående utredning beträffande användande av papp eller »konstläder» vid tillverkning av skodon;

än även riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 38, angående förslag till lag om fastighetsbildning i stad m. m.;

nr 39, angående anslag till bestridande av kostnader för första upplägget av fastighetsregister för städer och vissa därmed jämförbara samhällen;

nr 40, angående skydd mot olovligt tillägnande av kottar från växande träd å annans mark;

nr 41, rörande förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § av lagen den 13 juni 1908 angående kommuns skyldighet i fråga om anställande av barnmorska m. m.;

nr 42, angående vidtagande av lagstiftningsåtgärder till förstärkt skydd gentemot för samhället farliga återfallsförbrytare;

nr 43, angående ändrad lydelse av 5 kap. 3 § strafflagen m. m.;

nr 44, angående ersättning till kronoombud vid vissa ecklesiastika boställssyner;

nr 45, angående ändrad lydelse av 6 § i lagen om kyrkofond den 9 december 1910;

nr 46, angående utredning om utvidgning av begreppet straffbart djurplågeri;

nr 47, angående lag om ändringar i och tillägg till lagen den 28 maj 1886 om eftersökande och bearbetande av stenkolsfyndigheter;

nr 48, angående lag med särskild bestämmelse att tills vidare gälla i fråga om skydd för vissa främmande patent;

nr 49, angående grunder för kvinnas utnämning och befordran till rektor vid kvinnligt folkskoleseminarium;

nr 50, angående bankovinsten;

nr 51, angående lag om visst undantag från tillämpningen av 49 § 1 mom. och 165 § 1 mom. lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse; och

nr 52, angående lag om ändrad lydelse av 4 och 5 §§ i lagen den 18 september 1903 angående solidariskt bankbolags, bankaktiebolags och sparbanks konkurs.

Den 18 maj.

Från första kammaren.

Nr 582. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial nr 141, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 38 av sjunde huvudtiteln gjorda framställning angående beviljande av medel såsom bidrag till uppehållande av internationell patrulleringstjänst i Norra Atlanten m. m.

Nr 583. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets memorial nr 41, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande nr 30 i anledning av väckt motion om upphävande av stämpelskatten å inrikes växlar, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 584. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial nr 82, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om ökade statsbidrag till kostnaderna för lantmåteriförrättningar.

Nr 585. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag nr 607, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 15, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vissa åtgärder för tillgodoseende av befolkningens behov av livsförnödenheter, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt andra tillfälliga utskott.

Nr 586. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 611, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 12, i anledning av herr Widlunds motion, nr 274, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förstatisande av de enskilda järnvägarna m. m., beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt första tillfälliga utskott.

Från andra kammaren.

Nr 615. S. D. Hänvisades till andra särskilda utskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 364, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet; och

nr 239, med förslag till lag om överflyttande å landsfiskal av kronofogde åliggande bestyr m. m.

Nr 616. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 363, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 14:o) i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt.

Nr 617. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Olsson* i Ramsta m. fl. avgiven motion, nr 489, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 341, med förslag till lag om allmän tjänsteplikt.

Nr 618. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Stenudd m. fl.* avgiven motion, nr 490, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 362, angående förändrade bestämmelser för trafiaktiebolaget Grängesberg—Oxelösunds export av malm från Grängesbergs malmfält.

Nr 619. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial, nr 141, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 38 av sjunde huvudtiteln gjorda framställning angående beviljande av medel såsom bidrag till uppehållande av internationell patrulleringstjänst i Norra Atlanten m. m.

Nr 620. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial, nr 41, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande, nr 30, i anledning av väckt motion om upphävande av stämpelskatten å inrikes växlar; och godkände kammaren därvid den i detta memoria föreslagna voteringspropositionen.

Nr 621. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial, nr 82, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om ökade statsbidrag till kostnaderna för lantmäteriförrättningar.

Den 19 maj.

Från första kammaren.

Nr 587. S. D. Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 368, med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o) tryckfrihetsförordningen.

Nr 588. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 365, med förslag till lag med viss föreskrift angående handel med varor, för vilka bestämts högsta pris;

nr 366, med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.; samt

nr 367, med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen pris under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden.

Nr 589. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 14, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om

ändrad lydelse av § 23 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, av § 5 mom. 2 e), § 20 och § 62 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 samt av § 6 mom., i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862, *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse av §§ 17 och 32 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862, av §§ 10 och 12, § 15 mom. 2, § 20 mom. 5, § 34 samt § 43 mom. 1 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863 samt av §§ 7 och 16 i förordningen angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg den 5 maj 1882, *dels ock* tre inom riksdagen i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 590. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden och memorial:

nr 137, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av kontrollstyrelsens arbetskrafter;

nr 138, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ny utgiftsstat för postsparbanken m. m.;

nr 139, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utsträckning av tiden för anmälan om inlösen av skattefrälseräntor jämte en i ämnet väckt motion;

nr 140, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter smeden Per Viktor Sjögren från Ledbergs socken m. fl.;

nr 148, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppskov med slutförande av undersökningsarbeten i Kiirunavaara och Gellivare malmberg; samt

nr 149, om anvisande av de i regeringsformens 63 § föreskrivna kreditivsummor.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Nr 591. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 42, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig höjning av postavgifterna, *dels ock* i ämnet väckta motioner.

Punkten 1.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren Kungl. Maj:ts framställning i nu ifrågavarande del.

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 16 saml.

Punkterna 2 och 3.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Sista punkten.

Lades till handlingarna.

nr 43, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt tillämpning under år 1918 av förordningen om spirituosaaccis, dels ock i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 44, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om visst undantag från tillämpningen av stadgandet i 13 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 45, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt.

Med avslag å utskottets hemställan antog kammaren det förslag, som innefattades i den av herr K. G. Karlsson m. fl. vid betänkandet avgivna reservation.

nr 47, i anledning av väckt motion med förslag till förordning om tonnageavgift.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 592. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtanden:

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avskrivning av ett lån för restaurering av Vadstena klosterkyrka; och

nr 49, i anledning av väckt motion angående beredande av fast anställning eller vissa andra förmåner åt personer, som stadigvarande äro sysselsatta med städning och rengöringsarbete hos riksdagens verk och myndigheter,

bifölls vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 593. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 78, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 18 juni 1915 om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till lappmarken;

nr 79, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående avskrivning av en från vissa jordegendomar i Allerums m. fl. socknar av Malmöhus län till kronan utgående årlig avgäld;

nr 80, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss ändring i villkoren för överlåtande till staden Falkenberg av Falkenbergs tullbro; samt

nr 81, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inlösen av besittningsrätten till kronoegendomen Bergshamra nr 1 i Stockholms stad och län.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 594. S. D. Föredrogos andra sammansatta stats- och lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition nr 77 med förslag till lag om ändrad lydelse av 7 och 34 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, *dels ock* en med anledning av nämnda proposition väckt motion;

nr 2, i anledning av väckta motioner *dels* i första kammaren nr 8 och 9 av herr Klefbeck, avseende ändring, den förra av 6 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring och den senare av 5 § i lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av nämnda lag, *dels* i andra kammaren nr 6 av herr Petersson i Lidingö villastad om ändring av 16 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, nr 110 av herr Mossberg om ändring av 9 § i ovannämnda lag, nr 180 av herr von Sneidern om ändrad lydelse av 4 § i lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av pensionsförsäkringslagen och 249 av herr Tengdahl angående viss ändring i nyssberörda lag den 8 juni 1915, *dels ock* nr 112 i andra kammaren av herr Widlund om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i avseende å åldersgränsen för avgiftsplikt enligt pensionsförsäkringslagen;

nr 3, i anledning av herr Tengdahls motion nr 250 i andra kammaren om ändring i 23 § av lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring; samt

nr 4, i anledning av herr Björlings m. fl. motion nr 114 i andra kammaren om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av kommunalt understöd utan karaktär av fattigvård åt behövande pensionstagare enligt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 595. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets utlåtanden:

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstids-

tillägg och krigstidshjälp under år 1917 åt befattningshavare i statens tjänst jämte i ämnet väckta motioner;

nr 8, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp under år 1917 åt vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst jämte i ämnet väckta motioner;

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst jämte en i ärendet väckt motion;

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp under år 1917 åt pensionerade lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor m. fl. jämte i ämnet väckta motioner;

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i folkskol-lärarnas änke- och pupillkassa; samt

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa;

bifölls vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 596. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 19, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om omarbetning av gällande förordning angående utarrendering av prästerskapets löneboställen, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 597. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 20, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t ifråga om upprättande av en kontinuerlig statistik rörande handelsomsättningen mellan de nordiska länderna m. m., bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 598. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 21, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förbättrad ställning för vissa i statens tjänst skadade arbetare eller deras efterlevande,

bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och som andra kammarens beslut i ämnet således icke blivit oförändrat godkänt, skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen ärendet återlämnas till andra kammaren för vidare behandling.

Nr 599. S. D. Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 171, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående beräkning av röstvärdet enligt kommunalförfattningarna för skattskyldig, vars beskattningsbara inkomst blivit vid beviljningstaxeringen år 1917 av viss anledning nedsatt.

Nr 600. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 167, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen;

nr 168, i anledning av väckt motion om ändring i 103 § sjölagen;

nr 169, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkringsrörelse ävensom en i ämnet väckt motion; samt

nr 170, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till stadga angående hotell- och pensionatrörelse dels ock en i anledning därav väckt motion.

Nr 601. S. D. Föredrogs och hänvisades till lagutskottet en av herr *von Koch m. fl.* väckt motion, nr 160, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om allmän tjänsteplikt.

Från andra kammaren.

Nr 622. S. D. Föredrogs första särskilda utskottets förnyade utlåtande, nr 3, i anledning av Kungl. Maj:s proposition angående krigstidstillägg och krigstidshjäp under år 1917 åt befattningshavare i statens tjänst jämte i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan blev, i vad densamma avsåg andra kammaren, bifallen.

Nr 623. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 14, i anledning av herr Magnussons i Skövde motion, nr 285, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utjämning av kostnaderna för anslutning till rikstelefonnätet.

Utskottets hemställan bifölls; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 624. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 15, i anledning av herr Thores motion, nr 49, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om utredning angående rikets lots- och fyrväsende m. m.

Utskottets hemställan bifölls, och skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 625. S. D. Föredrogs andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 16, i anledning av herr Jeanssons i Kalmar motion, nr 269, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förbättring av fyrbelysningen vid Kalmarsunds djupränna; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 626. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 15, i anledning av herr Lindhagens motion, nr 292, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utgivandet av en statstidskrift för politiska frågor.

Kammaren avslog såväl utskottets hemställan som den i ämnet väckta motionen.

Nr 627. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 16, i anledning av herrar Bolanders och Lundblads motion, nr 243, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående indragning till statsverket av allmänna åklagare m. fl. tillkommande andelar i böter och beslagtagen egendom.

Kammaren biföll utskottets hemställan med godkännande av den motivering, som innefattas i den vid utlåtandet fogade reservationen.

Jämlikt § 63 riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 628. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 17, i anledning av herr Tengdahls motion, nr 262, om partiell omläggning av riksdagstryckets registrering.

Kammaren biföll utskottets hemställan med uteslutande ur motiveringen av det stycke å sidan 12 i det tryckta utlåtandet, som börjar med orden »I sammanhang med» och slutar med orden »av årsregistret».

Nr 629. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 14, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse av § 23 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, av § 5 mom. 2 e), § 20 och § 62 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 samt av § 6 mom. 1 i förordningen om

kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862, dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse av §§ 17 och 32 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862, av §§ 10 och 12, § 15 mom. 2, § 20 mom. 5, § 34 samt § 43 mom. 1 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863 samt av §§ 7 och 16 i förordningen angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg den 5 maj 1882, dels ock tre inom riksdagen i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 630. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 131, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid vissa läroanstalter jämte i dessa ämnen väckta motioner;

nr 132, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkhögskolor, jämte i ärendet väckta motioner;

nr 133, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid privatläroverken jämte i ärendet väckta motioner;

nr 134, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt statens folkskoleinspektörer;

nr 135, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av ett nytt hospital vid Hälsingborg;

nr 136, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till ersättning åt förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.;

nr 137, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av kontrollstyrelsens arbetskrafter;

nr 138, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ny utgiftsstat för postsparbanken m. m.;

nr 139, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utsträckning av tiden för anmälan om inlösen av skattefrälseräntor jämte en i ämnet väckt motion;

nr 140, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter smeden Per Viktor Sjögren från Ledbergs socken m. fl.;

nr 145, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt lönetillägg åt viss personal vid statens järnvägar ävensom en i ämnet väckt motion;

nr 146, i anledning av väckt motion om ersättning åt viss från Uddevalla till Göteborg förflyttad järnvägspersonal för av flyttningen föranledda kostnader;

nr 147, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa, utvecklingen av statens vattenfallsverk berörande frågor; och

nr 148, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppskov med slutförande av undersökningsarbeten i Kiirunavaara och Gellivare malmberg.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt samt beslöt lägga den av utskottet i utlåtandet nr 136 under punkten 2:o gjorda anmälan till handlingarna.

Nr 631. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial, nr 149, om anvisande av de i regeringsformens 63 § föreskrivna kreditivsummor biföll kammaren, vad utskottet hemställt.

Nr 632. S. D. Föredrogos sammansatta stats- och lagutskottets nr 2 utlåtanden:

nr 1, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition nr 77 med förslag till lag om ändrad lydelse av 7 och 34 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, *dels ock* en med anledning av nämnda proposition väckt motion; samt

nr 2, i anledning av väckta motioner *dels* i första kammaren nr 8 och 9 av herr Klefbeck, avseende ändring, den förra av 6 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring och den senare av 5 § i lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av nämnda lag, *dels* i andra kammaren nr 6 av herr Petersson i Lidingö villastad om ändring av 16 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring, nr 110, av herr Mossberg om ändring av 9 § i ovannämnda lag, nr 180 av herr von Sneidern om ändrad lydelse av 4 § i lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av pensionsförsäkringslagen och nr 249 av herr Tengdahl angående viss ändring i nyssberörda lag den 8 juni 1915, *dels ock* nr 112 i andra kammaren av herr Widlund om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i avseende å åldersgränsen för avgiftsplikt enligt pensionsförsäkringslagen.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 633. S. D. Föredrogs sammansatta stats- och lagutskottets nr 2 utlåtanden:

nr 3, i anledning av herr Tengdahls motion nr 250 i andra kammaren om ändring i 23 § av lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring; och

nr 4, i anledning av herr Björlings m. fl. motion nr 114 i andra kammaren om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande av kommunalt understöd utan karaktär av fattigvård åt behövande pensions-tagare enligt lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring.

Utskottets framställningar i dessa utlåtanden blevo av kammaren bifallna.

Nr 634. S. D. Föredrogs bevilningsutskottets betänkanden:

nr 42, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig höjning av postavgifterna, dels ock i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll vad utskottet hemställt samt lade den av utskottet gjorda anmälan till handlingarna.

nr 43, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt tillämpning under år 1918 av förordningen om spirituosaaccis, dels ock i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 44, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om visst undantag från tillämpningen av stadgandet i 13 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 45, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 46, i anledning av väckt motion angående rätten att till avsalu förskära vin med brännvin.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 47, i anledning av väckt motion med förslag till förordning om tonnageavgift.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den vid betänkandet fogade reservationen.

Nr 635. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående sättet för likviderande av förfallen skuld å statslån till Norra Södermanlands järnvägsaktiebolag;

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avskrivning av ett lån för restaurering av Vadstena klosterkyrka; och

nr 49, i anledning av väckt motion angående beredande av fast anställning eller vissa andra förmåner åt personer, som stadigvarande äro sysselsatta med städning och rengöringsarbete hos riksdagens verk och myndigheter.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 636. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 78, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 18 juni 1915 om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till lappmarken;

nr 79, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående avskrivning av en från vissa jordegendomar i Allerums m. fl. socknar av Malmöhus län till kronan utgående årlig avgäld;

nr 80, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss ändring i villkoren för överlåtande till staden Falkenberg av Falkenbergs tullbro; och

nr 81, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inlösen av besittningsrätten till kronoegendomen Bergshamra nr 1 i Stockholms stad och län.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 637. S. D. Föredrogos första särskilda utskottets utlåtanden:

nr 8, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstids-hjälp under år 1917 åt vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst jämte i ämnet väckta motioner;

nr 9, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstids-hjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst jämte en i ärendet väckt motion;

nr 10, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp under år 1917 åt pensionerade lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor m. fl. jämte i ämnet väckta motioner;

nr 11, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i folkskollärarnas änke- och pupillkassa; samt

nr 12, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 638. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 18, i anledning av första kammarens beslut i fråga om väckt motion om åvägabringande av utredning i fråga om statsunderstöd till upprättande och underhåll av kommunala rättshjälpskontor.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 639. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 19, i anledning av herrar Månssons och Widlunds motion, nr 325, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utarbetande av förslag till bildandet av en internationell exekutiv makt i syfte att hindra krigsutbrott m. m.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 640. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Johansson* i Trollhättan m. fl. avgiven motion, nr 493, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 343, angående vissa ändringar i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk m. m.

Nr 641. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Berg* i Staby avgiven motion, nr 494, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 349, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Nr 642. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Skareen* avgiven motion, nr 495, om avslag å Kungl. Maj:ts proposition, nr 341, med förslag till lag om allmän tjänsteplikt.

Nr 643. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 167, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av sjölagen;

nr 168, i anledning av väckt motion om ändring i 103 § sjölagen;

nr 169, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkringsrörelse ävensom en i ämnet väckt motion; samt

nr 170, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till stadga angående hotell- och pensionatrörelse, dels ock en i anledning därav väckt motion.

Nr 644. S. D. Anmäldes och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 171, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående beräkning av röstvärdet enligt kommunalförfattningarna för skattskyldig, vars beskattningsbara inkomst blivit vid bevillningstaxeringen år 1917 av viss anledning nedsatt.

Den 22 maj.

Från första kammaren.

Nr 602. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 369, angående beredande av rörelsekapital för 1917 års bränslekommissions vedanskaffning under innevarande år.

Nr 303. S. D. Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 370, angående anslag för anordnande av spannmåslagerhus och fryshus.

Nr 604. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial:

nr 165, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkterna 19, 20 och 49 av sjunde huvudtiteln gjorda framställningar angående omorganisation av och lönerreglering för överintendentsämbetet samt angående länsarkitekter m. m.

Lades till handlingarna.

nr 166, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om Kungl. Maj:ts i propositionen nr 73 under mom. 1:o 1) gjorda framställning rörande upprensning av viss farled.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

nr 167, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om Kungl. Maj:ts i punkt 223 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till tekniska elementarskolan i Örebro.

Den föreslagna voteringspropositionen godkändes.

Nr 605. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial nr 63, med överlämnande till riksdagen av förteckning över försålda kronoegendomar.

Nr 606. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag nr 623, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 14, i anledning av herr Magnussons i Skövde motion, nr 285, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utjämning av kostnaderna för anslutning till rikstelefonnätet, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt första tillfälliga utskott.

Nr 607. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag nr 624, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 15, i anledning av herr Thores motion, nr 49, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om utredning angående rikets lots- och fyrväsende m. m., beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt första tillfälliga utskott.

Nr 608. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag nr 627, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 16, i anledning av herrar Bolanders och Lundblads motion, nr 243, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående indragning till statsverket av allmänna åklagare m. fl. tillkommande andelar i böter och beslagtagna egendom, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt andra tillfälliga utskott.

Nr 609. S. D. Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelse nr 188, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 5 § i stadgan den 26 maj 1909 om val till riksdagens utskott.

Nr 610. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 166, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i propositionen nr 148 gjorda framställning angående tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, dels ock i punkt 187 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkskolor och småskolor jämte i dessa ämnen väckta motioner; och

nr 172, i anledning av vissa framställningar rörande anslag under åttonde huvudtiteln.

Nr 611. S. D. Anmälades och godkändes bankoutsrottets förslag till riksdagens skrivelse nr 187, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avskrivning av ett lån för restaurering av Vadstena klosterkyrka.

Nr 612. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet en av herr *Söderberg* väckt motion, nr 161, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattensfallsverk m. m.

Från andra kammaren.

Nr 645. S. D. Hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 368, med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

Nr 646. S. D. Hänvisades till lagutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 367, med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen pris under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden;

nr 365, med förslag till lag med viss föreskrift angående handel med varor, för vilka bestämts högsta pris; och

nr 366, med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.

Nr 647. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 369, angående beredande av rörelsekapital för 1917 års bränslekommissions vedanskaffning under innevarande år.

Till utskottet skulle jämväl överlämnas ett i anledning av propositionen inom kammaren avgivet yttrande.

Nr 648. S. D. Hänvisades till lagutskottet en av herr *Persson* i Norrköping avgiven motion, nr 492, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner, nr 341, med förslag till lag om allmän tjänsteplikt och, nr 358, med förslag till lag angående arbetsnämnder.

Nr 649. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial, nr 165, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkterna 19, 20 och 49 av sjunde huvudtiteln gjorda framställningar angående omorganisation av och lönereglering för överintendentsämbetet samt angående länsarkitekter m. m.

Nr 650. S. D. Föredrogos statsutskottets memorial:

nr 166, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om Kungl. Maj:ts i propositionen nr 73 under mom. 1:o) 1) gjorda framställning rörande upprensning av viss farled; och

nr 167, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om Kungl. Maj:ts i punkt 223 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till tekniska elementarskolan i Örebro.

De i dessa memorial föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 651. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial, nr 63, med överlämnande till riksdagen av förteckning över försålda kronoegendomar.

Nr 652. S. D. Vid föredragning av ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 598, innefattande delgivning av nämnda kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 21, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förbättrad ställning för vissa i statens tjänst skadade arbetare eller deras efterlevande beslöt andra kammaren hänvisa detta ärende till sitt fjärde tillfälliga utskott.

Nr 653. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser, nämligen

från statsutskottet:

nr 166, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i propositionen nr 148 gjorda framställning angående tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, dels ock i punkt 187 under åttonde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkskolor och småskolor jämte i dessa ämnen väckta motioner; och

nr 172, i anledning av vissa framställningar rörande anslag under åttonde huvudtiteln;

från bankoutskottet:

nr 187, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avskrivning av ett lån för restaurering av Vadstena klosterkyrka; samt

från konstitutionsutskottet:

nr 188, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 5 § i stadgan den 26 maj 1909 om val till riksdagens utskott.

Den 23 maj.*Från första kammaren.*

Nr 613. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 372, angående bidrag till tullstatens enskilda pensionsinrättning.

Nr 614. S. D. Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 371, med förslag till lag innefattande tillfälligt undantag från gällande inskränkningar i rätten att använda sparbanks vinst.

Nr 615. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna konstitutionsutskottets memorial nr 15, angående fullbordad granskning av de i statsrådet förda protokoll.

Nr 616. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 131, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid vissa läroanstalter jämte i dessa ämnen väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 132, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkhögskolor, jämte i ärendet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 133, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid privatläroverken jämte i ärendet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 134, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt statens folkskolinspektörer.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 135, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av ett nytt hospital vid Hälsingborg.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 136, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till ersättning åt förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.

Punkten 1.

Utskottets hemställan bifölles.

Punkten 2.

Lades till handlingarna.

nr 142, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölles.

nr 143, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för åtskilliga tjänstemän av lägre grad vid statens järnvägar med särskild yrkesutbildning att i avlöningshänseende tillgodoräkna sig viss föregående tjänstgöringstid.

Vad utskottet hemställt bifölles.

nr 144, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående regler för bestämmande av begynnelsearvodet för vissa ordinarie befattningshavare vid statens järnvägar ävensom en i ämnet väckt motion.

Vad utskottets hemställt bifölles.

nr 145, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt lönetillägg åt viss personal vid statens järnvägar ävensom en i ämnet väckt motion.

Vad utskottets hemställt bifölles.

nr 146, i anledning av väckt motion om ersättning åt viss från Uddevalla till Göteborg förflyttad järnvägspersonal för av flyttningen föranledda kostnader.

Utskottets hemställan bifölles.

nr 147, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa, utvecklingen av statens vattenfallsverk berörande frågor.

Vad utskottet hemställt bifölles.

Nr 617. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 150, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående främjande av manskapsrekryteringen vid armén;

nr 151, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av en central beklädnadsverkstad för marinen m. m.;

nr 152, i anledning av militieombudsmannens till 1917 års riksdag avgivna ämbetsberättelse i vad densamma rör framställning angående revision av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada ådragen genom militärtjänstgöring;

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 16 saml.

nr 153, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inlösen för statsverkets räkning av generalstabens officerskårers stalletablissemang i Stockholm;

nr 154, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstjänstpremier till visst manskap och vissa värnpliktiga vid flottan;

nr 155, i anledning av väckt motion om vidtagande av åtgärder för upprensning jämte befastande av Väddö kanal;

nr 156, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente);

nr 157, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förordning med särskilda föreskrifter angående avlöningsförmåner m. m. vid marinen på krigsfot;

nr 158, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i föreskrifterna om avlöning av lärarinnorna vid statsunderstödda enskilda läroanstalter m. m.;

nr 159, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvaltningen av riks försäkringsanstaltens fondmedel jämte i ämnet väckta motioner;

nr 160, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av ett spetälskesjukhus i Dalarna m. m.;

nr 161, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående påbörjande av elektrifiering av statsbanelinjen Kiruna—Svartön samt fortsatt utbyggnad av kraftstationen vid Porjus ävensom i ämnet väckta motioner;

nr 162, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärfvande av vissa fastigheter för telegrafverkets räkning i Filipstad och Göteborg samt utvidgning av telegrafverkets verkstad i Nynäshamn m. m.; samt

nr 163, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående gift kvinnas anställning vid postverket, telegrafverket och statens järnvägar. Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 618. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande nr 164, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen samt särskilda till riksdagen avlåtna propositioner gjorda framställningar angående anslag för kapitalökning å statens under civildepartementet hörande utlåningsfonder ävensom i ämnet väckta motioner.

Punkterna 1—3.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 4.

Lades till handlingarna.

Nr 619. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkanden:

nr 20, i anledning av väckt motion om upphävande av tullsatserna å malen och omalen spannmål m. m.; och

nr 46, i anledning av väckt motion angående rätten att till avsalu förskära vin med brännvin,

bifölls vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 620. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande, nr 47, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående sättet för likviderande av förfallen skuld å statslån till Norra Södermanlands järnvägsaktiebolag, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 621. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 51, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 8 kap. 8 § strafflagen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 52, i anledning av väckt motion om upphävande av 10 kap. 14 § strafflagen.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 53, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder mot den försvarsfientliga agitationen.

Kammaren antog det förslag, som innefattades i den av herr Petersson i Lidingö villastad m. fl. vid utlåtandet avgivna reservation.

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen hyresstegring m. m. ävensom sju i ämnet väckta motioner.

Kammaren beslöt till en början,

att för den händelse utskottets lagförslag komme att i en eller annan del till utskottet återremitteras, utskottet lämnades öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i avseende å de delar, som blivit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som av ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas; samt

att i avseende å nummerbeteckning i paragrafer utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnes beslut.

*Punkten 1.**Utskottets lagförslag.*

• Godkändes.

Utskottets hemställan i punkten 1.

Förklarades besvarad genom kammarens föregående beslut.

Punkten 2.

Utskottets hemställan bifölles.

Nr 622. S. D. Anmälades och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 179, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1917 åt befattningshavare i statens tjänst jämte i ämnet väckta motioner.

Nr 623. S. D. Anmälades och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 180, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp under år 1917 åt vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst jämte i ämnet väckta motioner;

nr 181, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst;

nr 182, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp under år 1917 åt pensionerade lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor m. fl. jämte i ämnet väckta motioner;

nr 183, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i folkskollärarnas änke- och pupillkassa; samt

nr 189, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa.

Nr 624. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 160, angående åtgärder för nedbringande av statens tryckningskostnader;

nr 184, angående utredning för genomförande av en allmän arbetarsemester i vårt land; samt

nr 186, angående åstadkommande av utredning rörande handelsomsättningen mellan de nordiska länderna m. m.

Från andra kammaren.

Nr 654. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 370, angående anslag för anordnande av spannmålslagerhus och fryshus.

Nr 655. S. D. Föredrogs andra särskilda utskottets utlåtande, nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 211, angående omorganisation av fögderiförvaltningen och lönereglering för tjänstemännen därstädes m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll vad utskottet hemställt med den ändring, att till punkten I C fogades följande tillägg:

»dock med rätt för statsutskottet att vid uppgörande av förslag till riksstaten för år 1918 i anslaget slutsumma vidtaga den jämkning, som för jämnande av riksstatens slutsumma kan finnas erforderlig».

Nr 656. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets memorial, nr 15, angående fullbordad granskning av de i statsrådet förda protokoll.

Utskottets anmälan att anledning icke förekommit att mot någon ledamot av statsrådets tillämpa § 106 regeringsformen.

Lades till handlingarna.

Utskottets anmälningar jämlikt § 107 regeringsformen.

Punkterna 1:o)—4:o).

Lades med gillande till handlingarna.

Punkten 5:o).

Lades till handlingarna med ogillande av motiveringen.

Nr 657. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Rydén* i Malmö avgiven motion, nr 499, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 369, angående beredande av rörelsekapital för 1917 års bränslekommissions vedanskaffning under innevarande år.

Nr 658. S. D. Hänvisades till lagutskottet motioner av:

herr *Lindqvist* i Kosta, nr 496, och herr *Persson* i Norrköping, nr 497, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner, nr 341, med förslag till lag om allmän tjänsteplikt, och nr 358, med förslag till lag angående arbetsnämnder; samt

herr *Norman m. fl.*, nr 498, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 367, med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen pris under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden.

Nr 659. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 142, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m. jämte i ämnet väckta motioner;

nr 143, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för åtskilliga tjänstemän av lägre grad vid statens järnvägar med särskild yrkesutbildning att i avlöningshänseende tillgodoräkna sig viss föregående tjänstgöringstid; och

nr 144, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående regler för bestämmande av begynnelsearvodet för vissa ordinarie befattningshavare vid statens järnvägar ävensom en i ämnet väckt motion.

Utskottets i dessa utlåtanden gjorda framställningar biföllos av kammaren.

Nr 660. S. D. Föredrogos första särskilda utskottets utlåtanden:

nr 5, i anledning av motioner dels om ändring i 2 § av förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn och dels angående anslaget till understöd åt vissa värnpliktigas familjer m. m.;

nr 6, i anledning av motion om ändring i förordningen den 13 augusti 1914 om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar m. m.; och

nr 7, angående ifrågasatt förhöjning av penningbidraget till värnpliktiga, som utkallas till tryggande av rikets neutralitet.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 661. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 20, i anledning av väckt motion om upphävande av tullsatserna å malen och omalen spannmål m. m.

Utskottets hemställan biföllos.

Nr 662. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 51, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 8 kap. 8 § strafflagen.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herr Stårner m. fl. avgivna vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 52, i anledning av väckt motion om upphävande av 10 kap. 14 § strafflagen.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 663. S. D. Hänvisades till jordbruksutskottet en av herr *Jespersen m. fl.* avgiven motion, nr 500, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 370, angående anslag för anordnande av spannmålslagerhus och fryshus.

Nr 664. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen:

från första särskilda utskottet:

nr 179, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1917 åt befattningshavare i statens tjänst jämte i ämnet väckta motioner;

nr 180, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp under år 1917 åt vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst jämte i ämnet väckta motioner;

nr 181, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst;

nr 182, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp under år 1917 åt pensionerade lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor m. fl. jämte i ämnet väckta motioner;

nr 183, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i folkskollärarnas änke- och pupillkassa; och

nr 189, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa; samt

från riksdagens kansli:

nr 160, angående åtgärder för nedbringande av statens tryckningskostnader:

nr 184, angående utredning för genomförande av en allmän arbetarsemester i vårt land; och

nr 186, angående åstadkommande av utredning rörande handelsomsättningen mellan de nordiska länderna m. m.

Den 24 maj.*Från första kammaren.*

Nr 625. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets memorial:

nr 51, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig höjning av postavgifterna, dels ock i ämnet väckta motioner; och

nr 52, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande i anledning av väckt motion med förslag till förordning om tonnageavgift,

godkändes de i dessa memorial föreslagna voteringspropositionerna.

Nr 626. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 174, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående visst undantag från bestämmelserna för statens meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara;

nr 175, i anledning av väckt motion om anslag till gäldande, helt eller delvis, av vissa till militärtjänstgöring inkallade personers utskylder och fattigvårdsavgifter;

nr 176, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av ytterligare medel till restaurering av Ulriksdals slott;

nr 177, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa byggnads- med flera arbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningsholms slott m. m.; samt

nr 178, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för statens räkning av vissa enskilda tillhöriga vattenfall i Motala ström m. m.

Nr 627. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 191, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående sättet för likviderande av förfallen skuld å statslån till Norra Södermanlands järnvägsaktiebolag.

Nr 628. S. D. Anmälades lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 192, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen hyresstegring m. m. ävensom sju i ämnet väckta motioner.

Skrivelseförslaget godkändes, under förutsättning att vad lagutskottet i sitt utlåtande nr 54 hemställt bifölles även av andra kammaren.

Från andra kammaren.

Nr 665. Hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 371, med förslag till lag innefattande tillfälligt undantag från gällande inskränkningar i rätten att använda sparbanks vinst.

Nr 666. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition, nr 372, angående bidrag till tullstatens enskilda pensionsinrättning.

Nr 667. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets memorial:

nr 51, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig höjning av postavgifterna, *dels ock* i ämnet väckta motioner; och

nr 52, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande i anledning av väckt motion med förslag till förordning om tonnageavgift.

De i dessa memorial föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 668. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen hyresstegring m. m. ävensom sju i ämnet väckta motioner.

Punkten 1:o).

Utskottets förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen hyresstegring m. m.

Godkändes.

Utskottets hemställan.

Förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om lagförslaget.

Punkten 2:o).

Utskottets hemställan bifölles.

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 16 saml.

Nr 669. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 192, till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskälighyresstegring m. m. ävensom sju i ämnet väckta motioner.

Nr 670. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 150, i anledning Kungl. Maj:ts proposition angående främjande av manskagsrekryteringen vid armén;

nr 151, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av en central beklädnadsverkstad för marinen m. m.;

nr 152, i anledning av militieombudsmannens till 1917 års riksdag avgivna ämbetsberättelse i vad densamma rör framställning angående revision av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen genom militärtjänstgöring;

nr 153, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inlösen för statsverkets räkning av generalstabens officerskårars stalletablissemang i Stockholm;

nr 154, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående krigstjänstpremier till visst manskap och vissa värnpliktiga vid flottan;

nr 155, i anledning av väckt motion om vidtagande av åtgärder för upprensning jämte befestande av Väddö kanal;

nr 156, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente);

nr 157, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förordning med särskilda föreskrifter angående avlöningsförmåner m. m. vid marinen på krigsfot;

nr 158, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i föreskrifterna om avlöning av lärarinnorna vid statsunderstödda enskilda läroanstalter m. m.;

nr 159, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens fondmedel jämte i ämnet väckta motioner;

nr 160, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av ett spetälskesjukhus i Dalarna m. m.;

nr 161, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående påbörjande av elektrifiering av statsbanelinjen Kiruna—Svartön samt fortsatt utbyggnad av kraftstationen vid Porjus ävensom i ämnet väckta motioner;

nr 162, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande av vissa fastigheter för telegrafverkets räkning i Filipstad och Göteborg samt utvidgning av telegrafverkets verkstad i Nynäshamn m. m.;

nr 163, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående gift kvinnas anställning vid postverket, telegrafverket och statens järnvägar; samt

nr 164, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen samt särskilda till riksdagen avlåtna propositioner gjorda framställningar angående anslag för kapitalökning å statens under civildepartementet hörande utlåningsfonder ävensom i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt samt beslöt lägga den av utskottet i utlåtet nr 164 under punkten 4:o gjorda anmälan till handlingarna.

Nr 671. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 13, § 16 mom. 1, § 17 och § 19 mom. 3 i förordningen om frihamn den 15 november 1907;

nr 49, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändring av tullsatserna å socker samt om ändrad lydelse av § 13 mom. 1 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911; och

nr 50, i anledning av väckt motion om ändringar i 28 § av förordningen angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 672. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtande, nr 45, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret förslag till omorganisation av räkenskaps- och kassakontoret därstädes jämte lönereglering för befattningshavare i riksgäldskontoret m. m.

Kammaren biföll vad utskottet hemställt samt lade den av utskottet gjorda anmälan till handlingarna.

Nr 673. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden och memorial:

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande grunder för pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar;

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring

i gällande grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst; och

nr 52, angående vissa ändringar i bankoreglementet och i avlöningsstaten för riksbanken.

Vad utskottet i dessa utlåtanden och memorial hemställt blev av kammaren bifallet.

Nr 674. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 93, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande vid Alnarps egendom av en institutionsbyggnad för professor N. H. Nilsson-Ehles ärftlighetsforskning m. m.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren Kungl. Maj:ts i ämnet avlåtna proposition.

Nr 675. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen;

från konstitutionsutskottet:

nr 197, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse av § 23 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, av § 5 mom. 2 e), § 20 och § 62 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 samt av § 6 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862, *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse av §§ 17 och 32 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862, av §§ 10 och 12, § 15 mom. 2, § 20 mom. 5, § 34 samt § 43 mom. 1 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863 samt av §§ 7 och 16 i förordningen angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg den 5 maj 1882, *dels ock* tre inom riksdagen i ämnet väckta motioner;

från statsutskottet:

nr 174, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående visst undantag från bestämmelserna för statens meddelande för sjöförsäkring mot krigsfara;

nr 175, i anledning av väckt motion om anslag till gäldande, helt eller delvis, av vissa till militärtjänstgöring inkallade personers utskylder och fattigvårdsavgifter;

nr 176, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av ytterligare medel till restaurering av Ulriksdals slott;

nr 177, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av överskott i djurgårdskassan till vissa byggnads- med flera arbeten vid Ulriksdals, Haga och Drottningholms slott m. m.; och

nr 178, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för statens räkning av vissa enskilda tillhöriga vattenfall i Motala ström m. m.;

från bankoutskottet:

nr 191, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående sättet för likviderande av förfallen skuld å statslån till Norra Södermanlands järnvägsaktiebolag; samt

från jordbruksutskottet:

nr 173, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående till anläggning av statsstuteri å Ottenby beviljat anslag m. m.;

nr 193, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 52 och 104 §§ i stadgan den 9 november 1866 om skiftesverket i riket m. m.;

nr 194, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ströängars utbytande mot annan mark; och

nr 195, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag huru förhållas bör med ströängar vid ägostyckning inom Västerbottens eller Norrbottens läns lappmark samt lag om förbud mot avsöndring av ströängar inom Västerbottens eller Norrbottens läns lappmark.

Den 25 maj.

Från första kammaren.

Nr 629. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 48, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 13, § 16 mom. 1, § 17 och § 19 mom. 3 i förordningen om frihamn den 15 november 1907.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 49, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändring av tullsatserna å socker samt om ändrad lydelse av § 13 mom. 1 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 50, i anledning av väckt motion om ändringar i 28 § av förordningen angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Vad utskottet hemställt avslögs, och den av herr Lyckholm m. fl. vid betänkandet avgivna reservationen godkändes.

Nr 630. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 45, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret förslag till omorganisation av räkenskaps- och kassakontoret därstädes jämte löne-reglering för befattningshavarne i riksgäldskontoret m. m., bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt och lades utskottets i slutet av utlåtandet gjorda anmälan till handlingarna.

Nr 631. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtanden och memorial:

nr 50, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande grunder för pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar;

nr 51, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst, och

nr 52, angående vissa ändringar i bankoreglementet och i avlöningsstaten för riksbanken,

bifölls vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 632. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 83, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronolägenheterna Klädesholmen nr 1 samt Koholmen nr 1, Stora och Lilla, m. m. i Göteborgs och Bohus län;

nr 84, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 85, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa delar av kronoegendomen Hunnebo nr 1 i Göteborgs och Bohus län ävensom en i ämnet väckt motion;

nr 86, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till fåravelns befrämjande;

nr 87, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för sjöförsvarets stärkande ävensom en i ämnet väckt motion;

nr 88, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande ävensom en i ämnet väckt motion;

nr 89, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för statens räkning av vissa enskilda tillhöriga vattenfall i Motala Ström m. m.;

nr 90, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en norrländsk andelsmejerifond ävensom en i ämnet väckt motion;

nr 91, i anledning av väckt motion om anslag till utdelande av pris åt uppfinnare av lantbruksmaskiner; samt

nr 92, i anledning av väckt motion om anslag till belöning för förslag beträffande maskinell upptagning av torv m. m.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls med undantag av punkten 3 i utlåtandet nr 84, vilken punkt visades åter till utskottet.

Nr 633. S. D. Föredrogs andra särskilda utskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 211, angående omorganisation av fögderiförvaltningen och lönerreglering för tjänstemännen därstädes m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls med den ändring, att till punkten I C fogades följande tillägg: »dock med rätt för statsutskottet att vid uppgörande av förslag till riksstaten för år 1918 i anslagets slutsumma vidtaga den jämkning, som för jämnande av riksstatens slutsumma kan finnas erforderlig».

Nr 634. S. D. Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 197, till Konungen, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse av § 23 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, av § 5 mom. 2 e), § 20 och § 62 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 samt av § 6 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862, *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lagar om ändrad lydelse av §§ 17 och 32 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862, av §§ 10 och 12, § 15 mom. 2, § 20 mom. 5, § 34 samt § 43 mom. 1 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863 samt av §§ 7 och 16 i förordningen angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg den 5 maj 1882, *dels* ock tre inom riksdagen i ämnet väckta motioner.

Nr 635. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 190, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efter-

skänkande av kronans rätt till danaarv efter smeden Per Viktor Sjögren från Ledbergs socken m. fl.;

nr 198, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 100 av åttonde huvudtiteln gjorda framställning angående uppförande å ordinarie stat av lärarbefattning i entomologi vid Lunds universitet m. m.; samt

nr 199, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkning av kontrollstyrelsens arbetskrafter.

Nr 636. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 173, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående till anläggning av statsstuteri å Ottenby beviljat anslag m. m.;

nr 193, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 52 och 104 §§ i stadgan den 9 november 1866 om skiftesverket i riket m. m.;

nr 194, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ströängars utbytande mot annan mark; samt

nr 195, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag huru förhållas bör med ströängar vid ägostyckning inom Västerbottens eller Norrbottens läns lappmark samt lag om förbud mot avsöndring av ströängar inom Västerbottens eller Norrbottens läns lappmark.

Nr 637. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 185, till Konungen, angående åvägabringande av utredning i fråga om statsunderstöd till upprättande och underhåll av kommunala rättshjälpkontor.

Från andra kammaren.

Nr 676. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 86, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till fåravelns befrämjande.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 90, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en norrländsk andelsmejerifond ävensom en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 91, i anledning av väckt motion om anslag till utdelande av pris åt uppfinnare av lantbruksmaskiner.

Kammaren biföll ett under överläggningen framställt yrkande, att riksdagen måtte anslå en summa av 50,000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att därutav efter noggrann prövning tilldela uppfinnare av lantbruksmaskiner pris i enlighet med det värde, uppfinningen kunde anses äga.

nr 92, i anledning av väckt motion om anslag till belöning för förslag beträffande maskinell upptagning av torv m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till upplysningsverksamhet för främjande av landsbygdens förseende med elektrisk kraft m. m.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändringar i villkoren för lån från lånefonden för inköp av ädla avelsston m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 98, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av 1916 års avkastning av statens hästavelsfond.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 677. S. D. Föredrogs första särskilda utskottets utlåtande, nr 4, i anledning av framställningar om krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare anställda hos riksdagen eller i dess verk.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 678. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 18, i anledning av väckta motioner angående reglering av riksdagsmännens arvoden.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 679. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 168, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt lönetillägg åt skogvaktarna vid universitetet i Uppsala m. m.;

nr 169, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till täckande av brist i staten för förskolan för blindas i Växjö;

nr 170, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till upplysnings- och undervisningsverksamhet för nykterhetens främjande jämte i ämnet väckta motioner;

nr 171, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt viss lärarpersonal vid marinen tillhörande undervisningsanstalter samt navigationsskolorna jämte en i ämnet väckt motion;

nr 172, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till hospitals underhåll;

nr 173, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omkostnader för handläggning av ärenden rörande ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring;

nr 174, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till läkarundersökning av sjöfolk;

nr 175, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående höjning av anslaget till kostnader för taxering till skatt å inkomst och förmögenhet;

nr 176, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för statsverkets räkning av fastigheterna nr 13 och 14 i kvarteret Norrtälje i Stockholm;

nr 177, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsunderstöd åt synnerligt skattetyngda kommuner;

nr 178, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående anvisande av medel till täckande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet år 1917; och

nr 179, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av medel till bestridande av vissa kostnadsökningar för sjöförsvarets ordnande m. m. jämte i ämnet väckt motion.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 680. S. D. Föredrogos sammansatta stats- och lagutskottets nr 4 utlåtanden:

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 328, med förslag till förordning angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete; och

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 347, angående ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med uppbörd och utbetalningar m. m. för riksförsäkringsanstalten.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Den 30 maj.

Från första kammaren.

Nr 638. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets memorial nr 59, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande nr 45, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt.

Nr 639. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial nr 111, angående vissa i nionde huvudtiteln av årets statsverksproposition gjorda framställningar.

Från andra kammaren.

Nr 681. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets memorial, nr 59, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande nr 45, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt.

Nr 682. S. D. Anmäldes och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 190, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter smeden Per Viktor Sjögren från Ledbergs socken m. fl.;

nr 198, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkt 100 under åttonde huvudtiteln gjorda framställning angående uppförande å ordinarie stat av lärarbefattning i entomologi vid Lunds universitet m. m.; och

nr 199, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förstärkande av kontrollstyrelsens arbetskrafter, samt

från riksdagens kansli:

nr 185, angående åvägabringande av utredning i fråga om statsunderstöd till upprättande och underhåll av kommunala rättshjälpkontor.

Den 31 maj.

Från första kammaren.

Nr 640. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets memorial:

nr 113, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter ävensom angående anslag till kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna;

nr 115, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande väckt motion om anslag till utdelning av pris åt uppfinnare av lantbruksmaskiner,

godkändes de i dessa memorial föreslagna voteringspropositionerna.

Nr 641. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtande nr 93, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande vid Alnarps egendom av en institutionsbyggnad för professor N. H. Nilsson-Ehles ärftlighetsforskning m. m. avslogs utskottets hemställan och bifölls Kungl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning.

Nr 642. S. D. Föredrogos första särskilda utskottets utlåtanden:

nr 5, i anledning av motioner dels om ändring i 2 § av förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn och dels angående anslaget till understöd åt vissa värnpliktigas familjer m. m.

Kammaren antog det förslag, som innefattades i den vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 6, i anledning av motion om ändring i förordningen den 13 augusti 1914 om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar m. m.

Den vid utlåtandet fogade reservationen bifölls.

nr 7, angående ifrågasatt förhöjning av penningbidraget till värnpliktiga, som utkallats till tryggnad av rikets neutralitet.

Vad utskottet hemställt avslogs.

Nr 643. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 22, i anledning av andra kammarens

beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående uttagande till dyrtidens lindrande av komensationer utav andra näringar än jordbruket, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 644. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 203, i anledning av vissa framställningar rörande anslag under åttonde huvudtiteln;

nr 204, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid vissa läroanstalter jämte i dessa ämnen väckta motioner;

nr 205, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkhögskolor, jämte i ärendet väckta motioner;

nr 206, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid privatläroverken jämte i ärendet väckta motioner;

nr 207, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i föreskrifterna om avlöning av lärarinnorna vid statsunderstödda enskilda läroanstalter m. m.;

nr 208, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt statens folkskoleinspektörer;

nr 209, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av visst kyrkoherden i Lena församling ådömt skadestånd;

nr 210, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente); samt

nr 211, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förordning med särskilda föreskrifter angående avlöningsförmåner m. m. vid marinen på krigsfot.

Nr 645. S. D. Anmälades och godkändes andra särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 216, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 211, angående omorganisation av fögderi-förvaltningen och lönereglering för tjänstemännen därstädes m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

Nr 646. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 53, angående ändring i § 12 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor;

nr 54, angående ändrad lydelse av rubrikerna nr 65, 144, 164, 187, 188, 190, 609, 610, 624, 625, 626, 627, 628 och 629 i gällande tulltaxa m. m.;

nr 55, angående förordning om tillägg till 9 och 10 §§ samt om ändrad lydelse av 14 § 2 mom., 15 § 2 mom. och 16 § 6 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin;

nr 56, angående lag om ändring i vissa delar av sjölagen;

nr 57, angående förslag till ändring i 103 § sjölagen;

nr 58, angående lag om försäkringsrörelse m. m.;

nr 59, rörande förslag till stadga angående hotell- och pensionat-rörelse;

nr 60, rörande förslag till lag angående beräknande av röstvärdet enligt kommunalförfattningarna för skattskyldig, vars beskattningsbara inkomst blivit vid bevillningstaxeringen år 1917 av viss anledning nedsatt; samt

nr 61, angående lag om ändrad lydelse av 5 § i stadgan den 26 maj 1909 om val till riksdagens utskott.

Nr 647. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 168, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt lönetillägg åt skogvaktarna vid universitetet i Uppsala m. m.;

nr 169, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till täckande av brist i staten för förskolan för blindas i Växjö;

nr 170, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till upplysnings- och undervisningsverksamhet för nykterhetens främjande jämte i ämnet väckta motioner;

nr 171, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, angående tillfällig löneförbättring åt viss lärarpersonal vid marinen tillhörande undervisningsanstalter samt navigationsskolorna jämte en i ämnet väckt motion;

nr 172, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till hospitals underhåll;

nr 173, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omkostnader för handläggning av ärenden rörande ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring;

nr 174, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till läkarundersökning av sjöfolk;

nr 175, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående höjning av anslaget till kostnader för taxering till skatt å inkomst och förmögenhet;

nr 176, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för statsverkets räkning av fastigheterna nr 13 och 14 i kvarteret Norrtälje i Stockholm;

nr 177, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsunderstöd åt synnerligt skattetyngda kommuner;

nr 178, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående anvisande av medel till täckande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet år 1917; samt

nr 179, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av medel till bestridande av vissa kostnadsökningar för sjöförsvarets ordnande m. m. jämte i ämnet väckt motion.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 648. S. D. Föredrogos fjärde sammansatta stats- och lagutskottets utlåtanden:

nr 1, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkringsrådet *dels ock* i ämnet väckta motioner;

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts under punkterna 61 och 62 av sjätte huvudtiteln i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till försäkringsrådet m. m.;

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 328 med förslag till förordning angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete; samt

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 347, angående ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med uppbörd och utbetalningar m. m. för riksförsäkringsanstalten.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 649. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., 5, 8 och 23 §§ samt 25 § 2 mom. i förordningen 7 augusti 1907 angående till-

verkning och beskattning av maltdrycker m. m. ävensom i anledning av nämnda proposition väckta motioner;

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse av rubrikerna nr 192 och 193 för maltdrycker och mjöd i gällande tulltaxa;

nr 55, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 6, 9, 11, 18, 19, 20, 25 och 30 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker; samt

nr 56, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående indragning av förste kontrollörsbefattningarna vid råsockerfabrikerna m. m.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls, och utskottets i slutet av betänkandet nr 53 gjorda anmälan lades till handlingarna.

Nr 650. S. D. Föredrogos bevillningsutskottets betänkanden:

nr 57, *dels* i anledning av väckta motioner med förslag till förordning om krigstidsskatt samt om ändring av skattetariffen i gällande förordning om krigskonjunkturskatt, *dels ock* angående ändrad lydelse av 12 § i sistnämnda förordning; samt

nr 58, angående vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Nr 651. S. D. Vid föredragning av andra sammansatta bevillnings- och lagutskottets utlåtande nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m., bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 652. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 53, i anledning av vissa framställningar rörande pensioner och understöd å allmänna indragningsstaten, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 653. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 55, i anledning av militieombudsmannens framställning angående förhöjning av anslaget till befordrande av göromålens gång vid militieombudsmansexpeditionen m. m., bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 654. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 18, 33 och 59 §§ i stadgan om skjuts-väsendet den 22 juni 1911.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av förlikningsvis bestämd skatteköpeskilling för kronan å Tuna bergslags allmänning m. m. ävensom två i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 96, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till upplysningsverksamhet för främjande av landsbygdens förseende med elektrisk kraft m. m.

Kammaren antog det förslag, som innefattades i den vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 97, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändringar i villkoren för lån från lånefonden för inköp av ädla avelsston m. m.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 98, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av 1916 års avkastning av statens hästavelsfond.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 655. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets utlåtande nr 4, i anledning av framställningar om krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare anställda hos riksdagen eller i dess verk, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 656. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 21, i anledning väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utredning och förslag i fråga om folkskolväsendet i de finsktalande delarna av Norrbottens län, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt

Nr 657. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 196, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående anvisande av medel till täckande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet år 1917.

Från andra kammaren.

Nr 683. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 87 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att herr Lindhagens m. fl. ifrågavarande motion icke må av riksdagen bifallas, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att till understöd åt svenska freds- och skiljedomsföreningen på extra stat för år 1918 bevilja ett förslagsanslag, högst 3,000 kronor.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 99 Ja och 119 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 90 Ja och 48 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller ... 99 Ja och 119 Nej,

sammanräkningen visade 189 Ja och 167 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 684. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bevillningsutskottet i dess memorial nr 35 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att herr Erikssons i Grängesberg motion, II: 229, om upphävande av tullen å cement, icke skall föranleda någon riksdagens åtgärd, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat borttaga tullen å cement.

Sedan vöteringsseclarna blivt avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att vöteringsseclarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs seclarnas öppnande och uppräknings, och befunns, att omröstningen utfallit med 110 Ja och 108 Nej.

Den omröstning över ovanintagna vöteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivt av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 94 Ja och 46 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 110 Ja och 108 Nej,
sammanräkningen visade 204 Ja och 154 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivt av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 685. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bankoutskottet i första punkten av dess memorial nr 46 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända vöteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla vad utskottet hemställt eller att riksdagen må medgiva, att förre soldaten Anders Gustav Moss från Ransäters socken i Värmlands län må från och med den 1 januari 1917 ur Vadstena krigsmanshuskassa erhålla pension efter samma grunder, som om han tjänat för pensions erhållande föreskriven tid, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren, bifallit den av herr Berg väckta motionen och således beslutit en årlig pension av 300 kronor åt förre soldaten Anders Gustav Moss från Ransäters socken i Värmlands län, att utgå från allmänna indragningsstaten från och med 1917 års början.

Sedan vöteringsseclarna blivt avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att

voteringsseklarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs seklarnas öppnande och uppräknings, och befunns, att omröstningen utfallit med 66 Ja och 151 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 78 Ja och 61 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster
 eller 66 Ja och 151 Nej,
 sammanräkningen visade 144 Ja och 212 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 686. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bankoutskottet i andra punkten av dess memorial nr 46 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla vad utskottet hemställt eller att riksdagen må medgiva, att förre soldaten Anders Lind, Freluga, Bollnäs socken, må från och med den 1 januari 1917 ur Vadstena krigsmanshuskassa erhålla pension efter samma grunder, som om han tjänat för pensions erhållande föreskriven tid, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren, bifallit den i ämnet väckta motionen och således beviljat förre soldaten Anders Lind en årlig penson av 300 kronor att utgå från 1917 års början å allmänna indragningsstaten under hans återstående livstid.

Sedan voteringsseklarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringsseklarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs seklarnas öppnande och uppräknings, och befunns, att omröstningen utfallit med 63 Ja och 152 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren sam-

tidigt anställd, hade utfallit med 72 Ja och 67 Nej,
vadan, då därtill lades andra kammarens röster
eller 63 Ja och 152 Nej,
sammanräkningen visade 135 Ja och 219 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i
överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 687. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, om-
röstning över följande av bevillningsutskottet i dess memorial nr 41
föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att herrar Bengts-
sons i Kullen och Karlssons i Mo motion, II: 221, om upphävande av
stämpelskatten å inrikes växlar, icke må av riksdagen bifallas, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat,
att stämpelskatten å inrikes växlar skall upphävas.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd
och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att
voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl
därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och
befanns, att omröstningen utfallit med 121 Ja och 98 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt
ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren sam-
tidigt anställd, hade utfallit med 95 Ja och 46 Nej,
vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 121 Ja och 98 Nej,
sammanräkningen visade 216 Ja och 144 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i
överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 688. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, om-
röstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 166 före-
slagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen med
bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag och med avslag å herr

Vennerströms m. fl. ovan berörda motion i vad den avser nu föreliggande ärende till *upprensning av viss farled* på extra stat för år 1918 bevilja ett reservationsanslag av 165,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 förskottsvis utanordna beloppet, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat avslå Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Sedan vöteringsmedlarna blivt avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att vöteringsmedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 97 Ja och 119 Nej.

Den omröstning över ovanintagna vöteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivt av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 103 Ja och 35 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 97 Ja och 119 Nej,
sammanräkningen visade 200 Ja och 154 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivt av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 689. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 167 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända vöteringsproposition:

Den som i likhet med första kammaren vill,
att riksdagen må

a) å ordinarie stat för tekniska elementarskolan i Örebro uppföra en ny lektorsbefattning i matematik och fysik, med tjänstgöringsskyldighet jämväl i mekanik, samt en ny lektorsbefattning i maskinlära, maskinritning och mekanisk teknologi, med enahanda avlöningsförmåner för innehavarna av dessa båda befattningar, som enligt gällande löne-reglering äro fastställda för övriga lektorer vid de tekniska elementarskolorna, och med skyldighet för dem att vara underkastade de för samma löne-reglering antagna bestämmelser,

b) för berörda ändamål öka den ordinarie staten för elementarskolan med ett belopp av 8,000 kronor,

c) på extra stat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst 42,860 kronor, att utgå till följande ändamål med högst nedan angivna belopp nämligen:

för uppehållande av undervisningen i nya parallellklasser vid tekniska elementarskolan i Örebro under höstterminen 1917

till lärare.....	kronor	4,600: —
------------------	--------	----------

» lyshållning, uppvärmning m. m.....	»	1,000: —
--------------------------------------	---	----------

samt för uppehållande av undervisningen vid nämnda tekniska elementarskola under år 1918

till en lärare i elektroteknik	»	3,500: —
--------------------------------------	---	----------

» en lärare i matematik, fysik och mekanik	»	3,500: —
--	---	----------

» läraren i modellering.....	»	150: —
------------------------------	---	--------

» gymnastikläraren	»	800: —
--------------------------	---	--------

» arvoden åt extra lärare i parallellklasser	»	15,500: —
--	---	-----------

» verkstaden för undervisning och materiel	»	3,710: —
--	---	----------

» kemiska och fysiska laborationer	»	2,300: —
--	---	----------

» bibliotek och samlingar	»	500: —
---------------------------------	---	--------

» övningar i lantmäteri	»	500: —
-------------------------------	---	--------

» bestridande av kamrerar- och sekreterargöromålen	»	100: —
--	---	--------

» betjäningens avlöning	»	850: —
-------------------------------	---	--------

» lyshållning, uppvärmning m. m.	»	5,850: —
---------------------------------------	---	----------

tillhopa kronor 42,860: —

med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 låta förskottsvis utanordna ett belopp av 5,600 kronor, motsvarande sammanlagda beloppet av de för undervisningen under höstterminen 1917 upptagna posterna, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren på extra stat för år 1918 anvisat ett förslagsanslag, högst 34,070 kronor, att utgå till följande ändamål med högst nedan angivna belopp, nämligen:

för uppehållandet av undervisningen i en tillfällig parallellklass vid tekniska elementarskolan i Örebro under höstterminen 1917	kronor	3,200: —
samt för uppehållande av undervisningen vid nämnda tekniska elementarskola under år 1918		
till höjda avlöningar åt extra lärarna i svenska språket, främmande språk, frihandsteckning och modellering	»	825: —
» höjd ersättning för bestridande av sekreterar- och kamrerargörömlen	»	100: —
» arvode åt extra lärare för undervisning i parallellklasser	»	13,075: —
» biträden i lantmäteri m. m.	»	200: —
» » på verkstaden	»	1,570: —
» betjäningens avlöning	»	850: —
» lyshållning, uppvärmning m. m.	»	3,300: —
» provisorisk utvidgning av skolan med en elektroteknisk avdelning	»	4,150: —
» en tillfällig parallellklass	»	6,800: —
tillhopa kronor		34,070: —

med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 låta förskottsvis utanordna ett belopp av 3,200 kronor.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknig, och befanns, att omröstningen utfallit med 107 Ja och 108 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 101 Ja och 36 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster
eller 107 Ja och 108 Nej,
sammanräkningen visade 208 Ja och 144 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 690. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bevillningutskottet i dess memorial nr 51 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen skall besluta,

att för inrikes brev, brevkort och korsband — med undantag av de i 11 § 1 mom. av förordningen den 17 juni 1916 angående villkoren för postbefordran av tidningar och andra periodiska skrifter omförmälda utgivarkorsband — ävensom för inrikes postanvisning och postförskott skall, jämte i övrigt fastställda avgifter, utgå en särskild tilläggsavgift, utgörande

för lokalbrev	1 öre
» annat inrikes brev	2 »
» enkelt brevkort	1 »
» dubbelt brevkort	2 »
» korsband	1 »
» postanvisning eller postförskott	5 »

samt att dessa bestämmelser skola träda i kraft den 1 juli 1917,
röstar

Ja:

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit Kungl. Maj:ts proposition nr 127 i den del, vari föreslagits, att en särskild tilläggsavgift skulle utgå för lokalbrev, annat inrikes brev, enkelt brevkort, dubbelt brevkort, korsband, postanvisning och postförskott.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 53 Ja och 165 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 80 Ja och 56 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 53 Ja och 165 Nej,
sammanräkningen visade 133 Ja och 221 Nej,

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 691. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bevillningsutskottet i dess memorial nr 52 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att motionen I: 6, med förslag till förordning om tonnageavgift, icke skall föranleda någon riksdagens åtgärd, röstar

Ja;

Den det ej vill röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat antaga det i reservationen till bevillningsutskottets betänkande nr 47 intagna förslaget till förordning om tonnageavgift.

Sedan vöteringsseclarna blivt avlämnade samt en secl avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att vöteringsseclarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs seclarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 82 Ja och 135 Nej.

Den omröstning över ovanintagna vöteringsproposition, som, enligt ankomsten och nu uppläst protokoll, blivt av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 90 Ja och 44 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 82 Ja och 135 Nej,

sammanräkningen visade 172 Ja och 179 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivt av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 692. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets memorial:

nr 113, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter ävensom angående anslag till kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna; samt

nr 115, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande väckt motion om anslag till utdelning av pris åt uppfinnare av lantbruksmaskiner.

De i dessa memorial föreslagna vöteringspropositionerna godkändes.

Nr 693. S. D. Föredrags bevillningsutskottets betänkande nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., 5, 8 och 23 §§ samt 25 § 2 mom. i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maldrycker m. m. ävensom i anledning av nämnda proposition väckta motioner.

Kammaren biföll vad utskottet i detta betänkande hemställt samt lade den av utskottet gjorda anmälan till handlingarna.

Nr 694. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkanden:

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse av rubrikerna nr 192 och 193 för maldrycker och mjöd i gällande tulltaxa,

nr 55, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 6, 9, 11, 18, 19, 20, 25 och 30 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker,

nr 57, *dels* i anledning av väckta motioner med förslag till förordning om krigstidsskatt samt om ändring av skattetariffen i gällande förordning om krigskonjunkturskatt, *dels ock* angående ändrad lydelse av 12 § i sistnämnda förordning; samt

nr 58, angående vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa betänkanden hemställt.

Nr 695. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande, nr 53, i anledning av vissa framställningar rörande pensioner och understöd å allmänna indragningsstaten.

Punkten 1:o).

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den vid punkten fogade reservationen.

Punkterna 2:o)—4:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 5:o).

Kammaren biföll den vid punkten avgivna reservationen.

Punkterna 6:o)—7:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 8:o).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt med den ändring i mo-

menten a) och b), att i vartdera av dessa moment beloppet 300 kronor utbyttes mot 400 kronor.

Punkterna 9:o)—14:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 696. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande, nr 55, i anledning av militieombudsmannens framställning angående förhöjning av anslaget till befordrande av göromålsens gång vid militieombudsmansexpeditionen m. m., biföll kammaren vad utskottet hemställt.

Nr 697. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden.

nr 100, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till en extra tjänsteman hos lantbruksstyrelsen samt till jordbrukskonsulenter och jordförmedlingsbyråer.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 101, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ökat statsbidrag till lantbruksskolor ävensom två i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 102, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid lantmannaskolor ävensom tre i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 103, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till ökat arbetsbiträde hos lantmäteristyrelsen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lantbruksinstitutet vid Ultuna samt lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp ävensom en i ämnet väckt motion.

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, att i momentet b) i stället för orden »innehaft adjunktstjänst vid samma institut» infördes »omedelbart före nämnda tidpunkt innehaft ordinarie lärarbefattning vid institutet, i vad denna tid överstiger 10 år».

nr 107, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig avlöningsförbättring för vissa lantmätare ävensom en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 698. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 53, i an-

ledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder mot den försvarsfientliga agitationen.

Utskottets hemställan bifölles.

Nr 699. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 196, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående anvisande av medel till täckande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet år 1917;

nr 203, i anledning av vissa framställningar rörande anslag under åttonde huvudtiteln;

nr 204, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid vissa läroanstalter jämte i dessa ämnen väckta motioner;

nr 205, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid folkhögskolor jämte i ärendet väckta motioner;

nr 206, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid privatläroverken jämte i ärendet väckta motioner;

nr 207, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i föreskrifterna om avlöning av lärarinnorna vid statsunderstödda enskilda läroanstalter m. m.;

nr 208, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt statens folkskolinspektörer;

nr 209, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av visst kyrkoherden i Lena församling ådömt skadestånd;

nr 210, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente); och

nr 211, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förordning med särskilda föreskrifter angående avlöningsförmåner m. m. vid marinen på krigsfot; samt

från andra särskilda utskottet:

nr 216, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 211, angående omorganisation av fögderiförvaltningen och lönereglering för tjänstemännen därstädes m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

Nr 700. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 53, angående ändring i § 12 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor;

nr 54, angående ändrad lydelse av rubrikerna nr 65, 144, 164, 187, 188, 190, 609, 610, 624, 625, 626, 627, 628 och 629 i gällande tulltaxa m. m.;

nr 55, angående förordning om tillägg till 9 och 10 §§ samt om ändrad lydelse av 14 § 2 mom., 15 § 2 mom. och 16 § 6 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin;

nr 56, angående lag om ändring i vissa delar av sjölagen;

nr 57, angående förslag till ändring i 103 § sjölagen;

nr 58, angående lag om försäkringsrörelse m. m.;

nr 59, rörande förslag till stadga angående hotell- och pensionat-rörelse;

nr 60, rörande förslag till lag angående beräknande av röstvärdet enligt kommunalförfattningarna för skattskyldig, vars beskattningsbara inkomst blivit vid bevillningstaxeringen år 1917 av viss anledning nedsatt; och

nr 61, angående lag om ändrad lydelse av 5 § i stadgan den 26 maj 1909 om val till riksdagens utskott.

Den 1 juni.

Från första kammaren.

Nr 658. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 215, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt lönetillägg åt viss personal vid statens järnvägar ävensom en i ämnet väckt motion; och

nr 218, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående främjande av manskapsrekryteringen vid armén.

Nr 659. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets

förslag till riksdagens skrivelse, nr 217, till Konungen, i anledning av väckta motioner angående brännvins- samt vin- och ölhandelns ordnande ävensom i samband därmed stående frågor.

Nr 660. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 213, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande grunder för pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar; och

nr 214, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst.

Nr 661. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 220, till fullmäktige för riksbanken med överlämnande av reglemente för riksbanken.

Nr 662. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 219, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inlösen av besittningsrätten till kronoegendomen Bergshamra nr 1 i Stockholms stad och län.

Från andra kammaren.

Nr 701. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 215, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt lönetillägg åt viss personal vid statens järnvägar ävensom en i ämnet väckt motion; och

nr 218, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående främjande av manskapsrekryteringen vid armén;

från bevillningsutskottet:

nr 217, i anledning av väckta motioner angående brännvins- samt vin- och ölhandelns ordnande ävensom i samband därmed stående frågor;

från bankoutskottet:

nr 213, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande grunder för pensionering av flottans befäl och underbefäl med vederlikar; och

nr 214, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändring i gällande grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst; samt

från jordbruksutskottet:

nr 219, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inlösen av besittningsrätten till kronoegendomen Bergshamra nr 1 i Stockholms stad och län.

Nr 702. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 220, till fullmäktige i riksbanken med överlämnande av reglemente för riksbanken.

Den 2 juni.*Från första kammaren.*

Nr 663. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 26 riksdagsordningen;

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner med förslag dels till lag angående ändrad lydelse av § 24 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 m. m.; dels till lag angående ändrad lydelse av § 13 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 m. m.; och

nr 18, i anledning av väckta motioner angående reglering av riksdagsmännens arvoden.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 664. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 180, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om vissa förändringar beträffande tvångsarbetsanstalterna;

nr 181, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 81 under sjätte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till pensionsförsäkringens genomförande; samt

nr 184, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag till tullstatens enskilda pensionsinrättning.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 665. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna statsutskottets memorial:

nr 182, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under andra, tredje, fjärde, femte, sjunde och åttonde huvudtitlarna gjorda framställningar angående anslag till vederbörande departements avdelningar av Kungl. Maj:ts kansli; och

nr 183, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under andra, fjärde, femte, sjätte, sjunde och åttonde huvudtitlarna gjorda framställningar angående löneförbättring åt vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.

Nr 666. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändrade grunder för pensionering av marinens stammanskap m. m. jämte i ämnet väckt motion; och

utlåtande nr 59, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret framställning om bibehållande av riksgäldskontorets änke- och pupillkassas rätt till statsbidrag.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 667. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial nr 58, med förslag angående arvodestillägg till den vid innevarande riksdag tillfälligt anställda personal, bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 668. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 55, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående återupptagande av den avbrutna undersökningen rörande bolags jordförvärv och enskilda personers större jordinnehav i mellersta och södra delarna av riket m. m.

Vad utskottet hemställt avslogs.

nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fullständiggande av straffregistret.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 57, beträffande viss del av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om expropriation m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 669. S. D. Föredrogs lagutskottets memorial nr 58, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 29 i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om barn utom äktenskap m. m., *dels ock* i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls, så vitt angick första kammaren.

Nr 670. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 99, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 100, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till en extra tjänsteman hos lantbruksstyrelsen samt till jordbrukskonsulenter och jordförmedlingsbyråer;

nr 101, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ökat statsbidrag till lantbruksskolor ävensom två i ämnet väckta motioner;

nr 102, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneförbättring åt lärare vid lantmannaskolor ävensom tre i ämnet väckta motioner;

nr 103, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till ökat arbetsbiträde hos lantmäteristyrelsen;

nr 105, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande till aktiebolaget Porjus' smältverk av rätt att inom utmålet Valerius å Luossavaara malmfält bryta viss mängd malm ävensom två i ämnet väckta motioner;

nr 106, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter m. m. från Kungsörs kungsladugård i Västmanlands län ävensom tre i ämnet väckta motioner;

nr 107, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig avlöningsförbättring för vissa lantmätare ävensom en i ämnet väckt motion; samt

nr 108, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förtydligande eller ändring av 8:e punkten i kungörelsen

den 4 februari 1811 angående användandet av de till bergverken och bruken upplåtna rekognitionsskogar.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 671. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till lantbruksinstitutet vid Ultuna samt lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp ävensom en i ämnet väckt motion.

Vad utskottet i detta utlåtande hemställt bifölls med den ändring i mom. b), att slutet erhöll följande lydelse »tid, varunder han omedelbart före nämnda tidpunkt innehaft ordinarie lärarebefattning vid institutet, i vad denna tid överstiger 10 år.»

Nr 672. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 109, i anledning av Kungl. Maj:ts två särskilda propositioner angående driftkostnader under år 1918 för statens domäner ävensom två i ämnet väckta motioner;

nr 110, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för tillsyn å vissa enskilda skogar; samt

nr 112, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till den lägre skogsundervisningen och skogshushållning i allmänhet m. m.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 673. S. D. Föredrogs första särskilda utskottets utlåtanden:

nr 13, i fråga om krigstidshjälp åt f. d. befattningshavare hos riksdagen och i dess verk;

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av och lönerreglering för överintendentsämbetet samt angående länsarkitekter m. m. ävensom i dessa ämnen väckta motioner; samt

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglering av löneförhållanden m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare jämte i ärendet väckta motioner.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 674. S. D. Föredrogs första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 22, i anledning av väckt motion angående skrivelse till Konungen i fråga om innehavares av pastorsadjunktur bibehållande vid befattningen, då den ändras till komministerstjänst.

Kammaren beslöt för sin del, att riksdagen skulle i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes taga under övervägande, huruvida icke, då vid ecklesiastik lönereglerings genomförande pastorats-

adjunktur förändras till komministratur, sådan anordning må kunna träffas, att pastoratsadjunkt, som utsetts genom församlings val, icke må på grund av dylik förändring nödgas avgå från sin befattning, samt för riksdagen framlägga de förslag, som för ändamålet må erfordras.

Jämlikt § 63 riksdagsordningen skulle detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas andra kammaren.

Nr 675. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 23, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående sammankallandet av en officiell fredskonferens av neutrala stater, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 676. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 23, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om anordnande av en statens egen tillverkning av papper, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 677. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 24, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vissa åtgärder för tillgodoseende av befolkningens behov av livsförnödenheter, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Utskottets motivering godkändes med undantag av den del, som började med orden »Vad särskilt livsmedelskommissionen angår» och slutade med orden »anses lämpligt».

Nr 678. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 223, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen, nr 73, under mom. 1:o) 1) gjorda framställning rörande uppreisning av viss farled.

Nr 679. S. D. Anmäldes och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 200, till Konungen angående åtgärder i och för dyrtidens lindrande genom kompensationer eller dylikt av andra näringar än av jordbruket.

Nr 680. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § i lagen den 15 maj 1903 angående folkskoleväsendet i Stockholm.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 20, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående grundlagsändringar, åsyftande ytterligare betryggande av riksdagsmans rätt att obehindrat utöva riksdagsmannakallet.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 21, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av § 26 mom. c riksdagsordningen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 22, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående revision av grundlagens föreskrifter om riksdagsmans okränkbarhet och rätt att utöva sitt riksdagsmannaskap.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 24, i anledning av väckt motion angående sammanförande av kommunala val till färre valkampanjer.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 681. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 23, i anledning av väckt motion angående utsträckning av andra kammarens funktionstid.

Utskottets hemställan avslogs.

Däremot antogs såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling ett från utskottets förslag till ändrad lydelse av §§ 103 och 108 regeringsformen samt § 13, § 14 mom. 2, § 15 mom. 1 och 4, § 17 mom. 1 och 2, § 21, § 69 och § 70 riksdagsordningen så ock till övergångsstadganden i regeringsformen och riksdagsordningen allenast i så måtto skiljaktiga förslag, att i § 15 mom. 1 riksdagsordningen det näst efter orden »folkmängden vid början av» förekommande ordet »tredje» utelämnades.

Vidare godkändes utskottets motivering med den ändring, att i stället för tredje och fjärde punkterna av det med »Bestämmelser» börjande stycket å sid. 10 i utlåtandet insattes följande: I § 14 böra därjämte orden »andra året inom en treårsperiod» utbytas mot »tredje året inom en fyraårsperiod». så att ändringar i valkretsindelningen fortfarande såsom hittills byggas på folkmängdsförhållandena vid början av året näst före det, då valet sker. Även i § 15 bör »treårsperiod» utbytas mot »fyraårsperiod». I detta sammanhang föreslår utskottet jämväl, att i paragrafens inledning orden »vid början av *andra* året näst före» valperioden utbytes mot »vid början av året näst före». För den reglering av antalet riksdagsmän mellan valkretsarna, som enligt denna paragraf skall verkställas av Konungen, är det nämligen uppenbarligen önskvärt, att de senast tillgängliga folkmängdssiffrorna läggas till grund,

och det möter numera intet hinder att därvid använda siffror från året näst före valperiodens början.

Nr 682. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m., bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 683. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 59, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige, dels ock två i ämnet väckta motioner.

Kammaren beslöt till en början,

att för den händelse utskottets lagförslag komme att i en eller annan del till utskottet återremitteras, utskottet lämnades öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i avseende å de delar, som blivit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som av ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas; samt

att i avseende å nummerbeteckning i paragrafer utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnas beslut.

Punkten 1.

Utskottets lagförslag.

Godkändes med den ändring i den med kursiv stil tryckta delen av 36 § 2 mom. första stycket, att ordet »Konungen» utbyttes mot »Konungens befallningshavande».

Utskottets hemställan i punkten 1.

Förklarades besvarad genom kammarens föregående beslut.

Punkten 2.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 684. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtande nr 114, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för anordnande av spannmålslagerhus och fryshus ävensom en i ämnet väckt motion, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 685. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets utlåtande nr 14, i anledning av väckt motion angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare, som varit anställda hos riksdagen eller i dess verk, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 703. S. D. Föredrogos jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 83, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronolägenheterna Klädesholmen nr 1 samt Koholmen nr 1, Stora och Lilla, m. m. i Göteborgs och Bohus län.

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring, att den köpeskilling, för vilken de ifrågavarande områdena finge försälgas, bestämdes till 5,000 kronor.

nr 84, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar.

Mom. 1) och 2).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Mom. 3).

Återförvisades till utskottet för ny behandling.

Mom. 4)—6.)

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 85, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa delar av kronoegendomen Hunnebo nr 1 i Göteborgs och Bohus län ävensom en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 87, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för sjöförsvarets stärkande ävensom en i ämnet väckt motion.

Kammaren avslog såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

nr 88, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande ävensom en i ämnet väckt motion.

Kammaren avslog såväl utskottets hemställan som Kungl. Maj:ts framställning i ämnet.

nr 89, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärfvande för statens räkning av vissa enskilda tillhöriga vattenfall i Motala ström m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 704. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 26 riksdagsordningen; och

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner med förslag dels till lag angående ändrad lydelse av § 24 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 m. m.; dels till lag angående ändrad lydelse av § 13 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 m. m.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 705. S. D. Föredrogos sammansatta stats- och lagutskottets nr 4 utlåtanden:

nr 1, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkringsrådet, dels ock i ämnet väckta motioner.

Punkten 1:o).

Kammaren biföll utskottets hemställan med den ändring i lagförslagets 2 §, som föreslagits i den av herr Almer m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Punkterna 2:o) och 3:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts under punkterna 61 och 62 av sjätte huvudtiteln i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till försäkringsrådet m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 706. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden och memorial:

nr 55, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående återupptagande av den avbrutna undersökningen rörande bolags jordförvärv och enskilda personers större jordinnehav i mellersta och södra delarna av riket m. m.;

nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fullständiggande av straffregistret:

nr 57, beträffande viss del av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om expropriation m. m.; och

nr 58, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 29 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om barn utom äktenskap m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden och memorial hemställt.

Nr 707. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 59, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige, dels ock två i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll det förslag, som innefattas i den av herr Lindhagen m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 708. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 94, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 18, 33 och 59 §§ i stadgan om skjutsväsendet den 22 juni 1911.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 95, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av förlikningsvis bestämd skatteköpeskillning för hemman å Tuna bergslags allmänning m. m., ävensom två i ämnet väckta motioner.

Kammaren biföll den av herr Hamilton m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen med den ändring att i mom. 3) av reservanternas hemställan närmast efter orden »hemställt, icke» inskötos orden »för närvarande», varjämte i fråga om motiveringen beslöts att till sista stycket å sidan 25 skulle fogas följande: »och bör därför även detta spörsmål göras till föremål för allvarligt överbäggande vid ärendets eventuella förnyade omprövning».

Nr 709. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 56, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående indragning av förste kontrollörsbetättningarna vid råsockerfabrikerna m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 710. S. D. Föredrogs sammansatta bevillnings- och lagutskottets nr 2 utlåtande, nr 1, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 711. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 99, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 105, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande till aktiebolaget Porjus' smältverk av rätt att inom utmålet Valerius å Luossavaara malmfält bryta viss mängd malm ävensom två i ämnet väckta motioner;

nr 106, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter m. m. från Kungsörs kungsladugård i Västmanlands län ävensom tre i ämnet väckta motioner; och

nr 108, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förtydligande eller ändring av 8:e punkten i kungörelsen den 4 februari 1811 angående användandet av de till bergverken och bruken upplåtna rekognitionsskogar.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 712. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 16, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om avveckling av militärförsvaret m. m.

Kammaren beslöt avslå den i ämnet väckta motionen.

Nr 713. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 180, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om vissa förändringar beträffande tvångsarbetsanstalterna; och

nr 181, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkt 81 under sjätte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till pensionsförsäkringens genomförande.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 714. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna statsutskottets memorial:

nr 182, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under andra, tredje, fjärde, femte, sjunde och åttonde huvudtitlarna gjorda framställningar angående anslag till vederbörande departements avdelningar av Kungl. Maj:ts kansli; och

nr 183, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under andra, fjärde, femte, sjätte, sjunde och åttonde huvudtitlarna gjorda framställningar angående löneförbättring åt vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.

Nr 715. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtande, nr 184, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag till tullstatens enskilda pensionsinrättning biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 716. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden och memorial:

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändrade grunder för pensionering av marinens stammanskap m. m. jämte i ämnet väckt motion;

memorial nr 58, med förslag angående arvodestillägg till den vid innevarande riksdag tillfälligt anställda personal; och

utlåtande nr 59, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret framställning om bibehållande av riksgäldskontorets änke- och pupillkassas rätt till statsbidrag.

Utskottets framställningar i dessa utlåtanden och memorial biföllos av kammaren.

Nr 717. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 109, i anledning av Kungl. Maj:ts två särskilda propositioner angående driftkostnader under år 1918 för statens domäner ävensom två i ämnet väckta motioner; och

nr 110, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för tillsyn å vissa enskilda skogar.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt biföllos av kammaren.

Nr 718. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial, nr 111, angående vissa i nionde huvudtiteln av årets statsverkproposition gjorda framställningar.

Nr 719. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtande, nr 112, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till den lägre skogsundervisningen och skogshushållning i allmänhet m. m. biföll kammaren vad utskottet hemställt.

Nr 720. S. D. Föredrogos första särskilda utskottets utlåtanden:

nr 13, i fråga om krigstidshjälp åt f. d. befattningshavare hos riksdagen och i dess verk.

Utskottets hemställan biföllos.

nr 15, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av och lönerreglering för överintendentsämbetet samt angående länsarkitekter m. m. ävensom i dessa ämnen väckta motioner.

Kammaren biföll vad utskottet hemställt med följande ändringar, nämligen:

av lönestaten uteslöts det däri upptagna arvodelt åt generaldirektörens ställföreträdare 1,000 kronor;

lönestatens summa liksom det i mom. D) föreslagna ordinarie anslaget till överintendentsämbetet bestämdes till 157,200 kronor;

ur de föreslagna villkoren och bestämmelserna för åtnjutande av avlöningsförmånerna uteslötos dels i första stycket å sidan 31 orden »liksom arvode till generaldirektörens ställföreträdare» och, »där ej vad berörda arvode beträffar, annorlunda varder av Kungl. Maj:t bestämt», dels i andra stycket å samma sida orden »annat» och »än nyss sagts», dels det stycke å sidorna 31 och 32, som börjar med orden »att den ledamot» och slutar med orden »svarande belopp», dels ock i andra stycket å sidan 33 orden »dock ej arvode för ställföreträdande av generaldirektören».

nr 17, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglering av löneförhållanden m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare jämte i ärendet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 721. S. D. Föredrogs andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 16, i anledning av första kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förbättrad ställning för vissa i statens tjänst skadade arbetare eller deras efterlevande.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 722. S. D. Föredrogs andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 20, i anledning av herr Bengtssons i Göteborg m. fl. motion, nr 321, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående en överenskommelse mellan de nordiska staterna om gemensam tillämpning av frihandelsprincipen; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 723. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § i lagen den 15 maj 1903 angående folkskoleväsendet i Stockholm.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 20, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående grundlagsändringar, åsyftande ytterligare betryggande av riksdagsmans rätt att obehindrat utöva riksdagsmannakallet.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den av herr Edén m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 21, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av § 26 mom. C) riksdagsordningen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 22, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående revision av grundlagens föreskrifter om riksdagsmans okränkbarhet och rätt att utöva sitt riksdagsmannaskap.

Utskottets hemställan bifölls med ogillande av dess motivering.

Nr 724. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen:

från statsutskottet:

nr 223, i anledning av Kungl. Maj:ts i propositionen nr 73 under mom. 1:o) 1) gjorda framställning rörande upprepning av viss farled; samt

från riksdagens kansli:

nr 200, angående åtgärder i och för dyrtidens lindrande genom kompensationer eller dylikt av andra näringar än av jordbruket.

Den 4 juni.

Från första kammaren.

Nr 686. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets memorial nr 60, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande nr 50 i anledning av väckt motion om ändringar i 28 § av förordningen angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Nr 687. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial nr 64, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande pensioner och understöd å allmänna indragningsstaten, godkändes de i detta memorial föreslagna voteringspropositionerna.

Nr 688. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 201, till Konungen angående utredning i fråga om folkskoleväsendet i de finsktalande delarna av Norrbottens län.

Från andra kammaren.

Nr 725. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bevillningsutskottets memorial, nr 60, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets betänkande, nr 50, i anledning av väckt motion om ändringar i 28 § av förordningen angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Nr 726. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial, nr 64, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i vissa frågor rörande pensioner och understöd å allmänna indragningsstaten.

De i detta memorial föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 727. S. D. Vid föredragning av ett från första kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 674, innefattande delgivning av nämnda kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 22, i anledning av väckt motion angående skrivelse till Konungen i fråga om innehavares av pastoratsadjunktur bibehållande vid befattningen, då den ändras till komministerstjänst, beslöt andra kammaren biträda första kammarens beslut i frågan.

Nr 728. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 201, till Konungen angående utredning i fråga om folkskolväsendet i de finsktalande delarna av Norrbottens län.

Den 5 juni.*Från första kammaren.*

Nr 689. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 373, med förslag till ny inkomstberäkning för 1918 års rikstat m. m.;

nr 374, angående täckande av vissa kostnader för lantförsvaret, som avses i § 63 regeringsformen, m. m.; samt

nr 375, angående täckande av vissa kostnader för sjöförsvaret, som avses i § 63 regeringsformen, m. m.

Nr 690. S. D. Vid föredragning av lagutskottets memorial nr 60, angående arvode åt den, som inom lagutskottet biträtt vid behandlingen av *dels* Kungl. Maj:ts proposition nr 33 med förslag till lag om barn utom äktenskap m. m., *dels ock* i ämnet väckta motioner, bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 691. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 244, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om undantag från tillämpningen av förordningen den 25 juli 1912 angående särskild skatt å majs, utländsk potatis samt maniokarot och andra väsentligen lika stärkelserika, tullfria utländska ämnen, använda vid tillverkning av stärkelse;

nr 245, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse av 3 § 3 mom. i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper;

nr 246, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om tillägg till 9 och 10 §§ samt om ändrad lydelse av 14 § 2 mom., 15 § 2 mom. och 16 § 6 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin;

nr 247, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändrade bestämmelser rörande den inrikes postutväxlingen;

nr 249, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig höjning av postavgifterna, *dels ock* i ämnet väckta motioner;

nr 250, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt tillämpning under år 1918 av förordningen om spirituosaaccis, *dels ock* i ämnet väckta motioner;

nr 252, i anledning av väckt motion angående rätten att till avsalu förskära vin med brännvin;

nr 256, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., 5, 8 och 23 §§ samt 25 § 2 mom. i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maldrycker m. m. ävensom en i anledning av nämnda proposition väckt motion;

nr 260, *dels* i anledning av väckt motion om ändring av skattetariffen i gällande förordning om krigskonjunkturskatt, *dels ock* angående ändrad lydelse av 12 § i sistnämnda förordning; samt

nr 261, angående vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften.

Nr 692. S. D. Anmälades och godkändes sammansatta stats- och lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 264, i anledning av Kungl. Maj:ts under punkterna 61 och 62 av sjätte huvudtiteln i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till försäkringsrådet m. m.;

nr 265, i anledning av Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 328 med förslag till förordning angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete; samt

nr 266, i anledning av Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 347 angående ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med uppbörd och utbetalningar m. m. för riksförsäkringsanstalten.

Från andra kammaren.

Nr 729. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från bevillningsutskottet:

nr 244, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om undantag från tillämpningen av förordningen den 25 juli 1912 angående särskild skatt å majs, utländsk potatis samt maniokarot och andra väsentligen lika stärkelsesrika, tullfria utländska ämnen, använda vid tillverkning av stärkelse;

nr 245, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse av 3 § 3 mom. i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper;

nr 246, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om tillägg till 9 och 10 §§ samt om ändrad lydelse av 14 § 2 mom., 15 § 2 mom. och 16 § 6 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin;

nr 247, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändrade bestämmelser rörande den inrikes postutväxlingen;

nr 249, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig höjning av postavgifterna, dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 250, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt tillämpning under år 1918 av förordningen om spirituosaaccis, dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 252, i anledning av väckt motion angående rätten att till avsalu förskära vin med brännvin;

nr 256, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., 5, 8 och 23 §§ samt 25 § 2 mom. i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker m. m. ävensom en i anledning av nämnda proposition väckt motion;

nr 260, dels i anledning av väckt motion om ändring av skattetariffen i gällande förordning om krigskonjunkturskatt, dels ock angående ändrad lydelse av 12 § i sistnämnda förordning; och

nr 261, angående vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften; samt

från sammansatta stats- och lagutskottet nr 4:

nr 264, i anledning av Kungl. Maj:ts under punkterna 61 och 62 av sjätte huvudtiteln i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till försäkringsrådet m. m.;

nr 265, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 328, med förslag till förordning angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete; och

nr 266, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 347, angående ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med uppbörd och utbetalningar m. m. för riksförsäkringsanstalten.

Den 6 juni.

Från första kammaren.

Nr 693. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial:

nr 118, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för sjöförsvarets stärkande ävensom en i ämnet väckt motion; och

nr 119, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande ävensom en i ämnet väckt motion.

Nr 694. S. D. Föredrogos första särskilda utskottets memorial:

nr 18, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående dels ändring i 2 § av förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn och dels anslaget till understöd åt vissa värnpliktigas familjer m. m.;

nr 19, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående ändring i förordningen den 13 augusti 1914 om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar m. m.; samt

nr 20, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående förhöjning av penningbidraget till värnpliktiga, som utkallas till tryggande av rikets neutralitet.

De föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 695. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets memorial nr 22, angående avlöning åt dess tjänstemän och vaktmästare, bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 696. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 4, 5, 6 och 15 regeringsformen, §§ 6, 10, 20, 32, 33, 38 och 43 riksdagsordningen samt § 1 4:o tryckfrihetsförordningen.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 697. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 285, med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 262 med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen; samt

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 368 med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 698. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtande ur 29 i anledning av väckta motioner om skrivelser till Kungl. Maj:t dels angående åtgärder för åvägabringande av ett närmare samarbete mellan regering och riksdag i viktigare utrikespolitiska angelägenheter, dels angående beredande åt riksdagen av medbeslutanderätt eller förhandlings-

rätt med regeringen i utrikesärenden, dels om närmare bestämmande av begreppet kommandomål m. m.

Punkten 1.

Kammaren antog det förslag som innefattades i den av herr Clason m. fl. vid utlåtandet avgivna reservation.

Punkterna 2 och 3.

Vad utskottet hemställt avslogs.

Nr 699. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 224, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av medel till bestridande av vissa kostnadsökningar för sjöförsvarets ordnande m. m.;

nr 225, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inlösen för statsverkets räkning av generalstabens officerskårs stalletablissemang i Stockholm;

nr 226, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt lönetillägg åt skogvaktarna vid universitetet i Uppsala m. m.;

nr 227, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ny utgiftsstat för postsparbanken m. m.;

nr 228, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärfvande för statsverkets räkning av fastigheterna nr 13 och 14 i kvarteret Norrtälje i Stockholm;

nr 229, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvaltningen av riksförsäkringsanstaltens fondmedel;

nr 230, om anvisande av de i 63 § regeringsformen föreskrivna kreditivsummor;

nr 231, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppskov med slutförande av undersökningsarbeten i Kiirunavaara och Gellivare malmberg;

nr 232, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m. jämte i ämnet väckt motion;

nr 233, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för åtskilliga tjänstemän av lägre grad vid statens järnvägar med särskild yrkesutbildning att i avlöningshänseende tillgodoräkna sig viss föregående tjänstgöringstid;

nr 234, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående regler för bestämmande av begynnelsearvodet för vissa ordinarie befattningshavare vid statens järnvägar;

nr 235, i anledning av väckt motion om ersättning åt viss från Uddevalla till Göteborg förflyttad järnvägspersonal för av flyttningen föranledda kostnader; samt

nr 237, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning i avseende å statens under civildepartementet hörande utlåningsfonder.

Nr 700. S. D. Anmälades och godkändes andra sammansatta stats- och lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 270, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 77 med förslag till lag om ändrad lydelse av 7 och 34 §§ i lagen den 30 juni 1917 om allmän pensionsförsäkring;

nr 271, i anledning av väckt motion i fråga om viss pensionering av hos staten anställd extra personal;

nr 272, i anledning av väckt motion avseende ändring av 6 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 273, i anledning av väckt motion angående ändring av 16 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring; samt

nr 274, i anledning av väckt motion angående ändring av 4 § i lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring.

Nr 701. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 240, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å bananer;

nr 241, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å galoscher;

nr 242, i anledning av väckta motioner om upphävande av tullsatserna å papper; samt

nr 243, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utsträckning av tiden för tullfri disposition av tullpliktiga utställningsföremål, som införts till Baltiska utställningen i Malmö år 1914.

Nr 702. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 255, till Konungen i anledning av väckt motion med förslag till förordning om tonnageavgift.

Nr 703. S. D. Anmäldes och godkändes andra sammansatta bevilnings- och lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 275, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.

Nr 704. S. D. Anmäldes och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 263, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till åtgärder i prisreglerande syfte;

nr 267, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anvisande av anslag för anställande av torvjörer och torvassistent; samt

nr 268, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för beredande av lindring i de mindre bemedlades levnadsvillkor.

Nr 705. S. D. Anmäldes och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 238, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglering av löneförhållanden m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.

Nr 706. S. D. Föredrogs andra särskilda utskottets utlåtande nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 230 angående reglering av löneförhållanden m. m. vid statsdepartementen jämte i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 707. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 185, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande jämte i ämnet väckta motioner.

Punkten I a) och b) 1.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten I b) 2 och 3 samt c) — h).

Kammaren antog det förslag, som innefattades i motsvarande delar av den vid utlåtandet fogade reservationen.

Punkterna II och III.

Förklarades besvarade genom kammarens föregående beslut.

nr 186, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för sjöförsvarets stärkande jämte i ämnet väckt motion.

Det förslag, som innefattades i den vid utlåtandet avgivna reservationen antogs med den ändring, att i punkten I h) orden »invid Jönköping» utelämnades.

nr 187, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbanebyggnader i Norrland ävensom i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 188, i anledning av väckta motioner om anslag till utredning i fråga om en järnvägsanläggning genom Kalix och Torne älvdalar till lämplig punkt å riksgränsbanan.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 708. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets utlåtande nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 16 och 26 riksdagsordningen samt § 1 4:o) och § 2 4:o) tryckfrihetsförordningen, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 709. S. D. Föredrogs tredje sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande nr 1, i anledning av ej mindre Kungl. Maj:ts proposition med förslag dels till lag om landstormsprövning åren 1919—1927 samt utbildning av officerare, underbefäl och fackmän vid landstormen under åren 1920—1928, dels ock till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1917 undergå landstormsprövning och befäls- och annan särskild utbildning vid landstormen, än även Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för bestridande av kostnader för utbildning av landstormsbefäl m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet i detta utlåtande hemställt bifölls med den ändring, att början av punkten 2 skulle avfattas sålunda: »att riksdagen, under förutsättning att vad utskottet under punkt 1 tillstyrkt varder av riksdagen bifallet, må med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 87 och utan avseende å den av herr Vennerström m. fl. väckta motionen nr 385» o. s. v.

Nr 710. S. D. Föredrogs tredje sammansatta stats- och lagutskottets utlåtanden:

nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rekrytutbildningens förläggande till sommartid; och

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 19 mom. 4 och § 34 mom. 2 värnpliktslagen den 17 september 1914.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 711. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 61, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 19 §, 49 §, 2 mom. och 57 § i förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva *dels ock* i ämnet väckta motioner,

bifölls vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 712. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 61, i anledning av väckta motioner angående bemyndigande för Konungariket Sveriges Stadshypotekskassa att upplägga ett premieobligationslån;

nr 62, i anledning av väckta motioner om beredande åt prästerskapets änke- och pupillkassa av rätt till ytterligare ett års behållen inkomst av vissa befattningar; samt

nr 63, i anledning av framställning av fullmäktige i riksbanken angående uppförande av arbetarbostäder vid Tumba bruk.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 713. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 61, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om barn utom äktenskap m. m., i vad propositionen avser ett i densamma innefattat förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o) i lagen den 16 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt, *dels ock* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 14:o) i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt;

nr 62, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med viss föreskrift angående handel med varor, för vilka bestämts högsta pris; samt

nr 63, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i 65 § utsökningslagen.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 714. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtande nr 116, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av rörelsekapital för 1917 års bränslekommissions vedanskaffning under innevarande år ävensom en i ämnet väckt motion, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 715. S. D. Föredrogos andra särskilda utskottets utlåtanden:

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 2 juni

1911 angående grunderna och sättet för markegångsprisens bestämmande m. m.;

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om överflyttande å landsfiskal av kronofogde åliggande bestyr m. m.; samt

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.

Vad utskottet i detta utlåtande hemställt bifölls.

Nr 716. S. D. Vid föredragning av första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 25, i anledning av andra kammarens beslut rörande väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående indragning till statsverket av allmänna åklagare m. fl. tillkommande andelar i böter och beslagtagna egendom, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 730. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 373, med förslag till ny inkomstberäkning för 1918 års rikstat m. m.;

nr 374, angående täckande av vissa kostnader för lantförsvaret, som avses i § 63 regeringsformen, m. m.; och

nr 375, angående täckande av vissa kostnader för sjöförsvaret, som avses i § 63 regeringsformen, m. m.

Nr 731. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial:

nr 118, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för sjöförsvarets stärkande ävensom en i ämnet väckt motion; och

nr 119, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande ävensom en i ämnet väckt motion.

Nr 732. S. D. Föredrogos första särskilda utskottets memorial:

nr 18, med anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående dels ändring i 2 § av förordningen den 1 juni 1912 om understöd i

vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn och dels anslaget till understöd åt vissa värnpliktigas familjer m. m.;

nr 19, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående ändring i förordningen den 13 augusti 1914 om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar m. m.; och

nr 20, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående förhöjning av penningbidraget till värnpliktiga, som utkallas till tryggande av rikets neutralitet.

De i dessa memorial föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 733. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets memorial, nr 22, angående avlöning åt dess tjänstemän och vaktmästare biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 734. S. D. Föredrogs andra särskilda utskottets utlåtande, nr 5, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 230, angående reglering av löneförhållanden m. m. vid statsdepartementen jämte i ämnet väckta motioner.

Punkten a).

Avlöningsstaterna med därtill anslutna övergångsstaten.

I fråga om arvudet åt chefen för justitiedepartementets lagavdelning biföll kammaren den av herr C. G. Ekman m. fl. avgivna, vid punkten a) fogade reservationen.

Vidkommande löneförmåner för expeditionsscheferna i lantförvarsdepartementet, civildepartementet, finansdepartementet, ecklesiastikdepartementet och jordbruksdepartementet biföll kammaren vad härutinnan föreslagits i den av herr Holmquist vid punkten a) fogade reservationen.

Beträffande övriga delar av ifrågavarande avlöningsstater och övergångsstaten godkändes utskottets förslag.

Utskottets hemställan i punkten a) förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om staterna.

Punkten b).

Kammaren biföll vad utskottet hemställt med de ändringar, som föreslagits i de av herr Holmquist samt av herr C. G. Ekman m. fl. vid punkten avgivna reservationerna.

Punkten c).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten d).

Vad utskottet hemställt bifölls med den ändring, att under andra

huvudtiteln det nuvarande anslaget till justitiedepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli höjdes med allenast 45,700 kronor till 87,100 kronor.

Punkten e).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 735. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 185, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande jämte i ämnet väckta motioner; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 736. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtande, nr 186, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för sjöförsvarets stärkande jämte i ämnet väckt motion biföll kammaren vad utskottet hemställt.

Nr 737. S. D. Föredrogs sammansatta stats- och lagutskottets nr 2 utlåtanden:

nr 1, i anledning av ej mindre Kungl. Maj:ts proposition med förslag dels till lag om landstormsprövning åren 1919—1927 samt utbildning av officerare, underbefäl och fackmän vid landstormen under åren 1920—1928, dels ock till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1917 undergå landstormsprövning och befäls- eller annan särskild utbildning vid landstormen, än även Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för bestridande av kostnader för utbildning av landstormsbefäl m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren den vid utlåtandet fogade reservationen;

nr 2, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rekrytutbildningens förläggande till sommartid.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 738. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 187, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbanebyggnader i Norrland ävensom i ämnet väckta motioner; och

nr 188, i anledning av väckta motioner om anslag till utredning i fråga om en järnvägsanläggning genom Kalix och Torne älvdalar till lämplig punkt å riksgränsbanan.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 739. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 114, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för anord-

nande av spannmålslagerhus och fryshus ävensom en i ämnet väckt motion, och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 740. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 116, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av rörelsekapital för 1917 års bränslekommissions vedanskaffning under innevarande år ävensom en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 741. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från sammansatta stats- och lagutskottet nr 2:

nr 270, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 77, med förslag till lag om ändrad lydelse av 7 och 34 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 271, i anledning av väckt motion i fråga om viss pensionering av hos staten anställd extra personal;

nr 272, i anledning av väckt motion avseende ändring av 6 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 273, i anledning av väckt motion angående ändring av § 16 i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring; och

nr 274, i anledning av väckt motion angående ändring av § 4 i lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionering; samt

från jordbruksutskottet:

nr 263, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till åtgärder i prisreglerande syfte;

nr 267, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anvisande av anslag för anställande av torv-ingenjör och torvassistent; och

nr 268, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för beredande av lindring i de mindre bemedlades levnadsvillkor.

Nr 742. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 224, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bere-

dande av medel till bestridande av vissa kostnadsökningar för sjöförsvarets ordnande m. m.;

nr 225, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inlösen för statsverkets räkning av generalstabens officerskårs stalletablissemang i Stockholm;

nr 226, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt lönetillägg åt skogvaktarna vid universitetet i Uppsala m. m.;

nr 227, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ny utgiftsstat för postsparbanken m. m.;

nr 228, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för statsverkets räkning av fastigheterna nr 13 och 14 i kvarteret Norrtälje i Stockholm;

nr 229, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvaltningen av riks försäkringsanstaltens fondmedel;

nr 230, angående de i 63 § regeringsformen föreskrivna kreditivsummor;

nr 231, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppskov med slutförande av undersökningsarbeten i Kiirunavaara och Gellivare malmberg;

nr 232, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m. jämte i ämnet väckt motion;

nr 233, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för åtskilliga tjänstemän av lägre grad vid statens järnvägar med särskild yrkesutbildning att i avlöningshänseende tillgodoräkna sig viss föregående tjänstgöringstid;

nr 234, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående regler för bestämmande av begynnelsearvodet för vissa ordinarie befattningshavare vid statens järnvägar;

nr 235, i anledning av väckt motion om ersättning åt viss från Uddevalla till Göteborg förflyttad järnvägspersonal för av flyttningen föranledda kostnader; och

nr 237, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning i avseende å statens under civildepartementet hörande utlåningsfonder;

från bevillningsutskottet:

nr 240, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å bananer;

nr 241, i anledning av väckt motion om upphävande av tullen å galoscher;

nr 242, i anledning av väckta motioner om upphävande av tullsatserna å papper;

nr 243, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utsträckning av tiden för tullfri disposition av tullpliktiga utställningsföremål, som införts till Baltiska utställningen i Malmö år 1914; och

nr 255, i anledning av väckt motion med förslag till förordning om tonnageavgift;

från sammansatta bevillnings- och lagutskottet nr 2:

nr 275, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.; samt

från första särskilda utskottet:

nr 238, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglering av löneförhållanden m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.

Den 7 juni.

Från första kammaren.

Nr 717. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial nr 121, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av förlikningsvis bestämd skatteköpeskilling för kronan å Tuna bergslags allmänning m. m. ävensom två i ämnet väckta motioner.

Nr 718. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets utlåtande nr 21, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående omorganisation av och lönereglering för överintendentsämbetet m. m., godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 719. S. D. Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 278, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner med förslag dels till lag angående ändrad lydelse av § 24 i förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 m. m.; dels till lag angående ändrad lydelse av § 13 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 m. m.;

nr 279, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 3 i lagen den 15 maj 1903 angående folk-skoleväsendet i Stockholm; samt

nr 280, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av § 26 mom. c) riksdagsordningen.

Nr 720. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 236, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående gift kvinnas anställning vid postverket, telegrafverket och statens järnvägar.

Från andra kammaren.

Nr 743. S. D. Vid föredragning av sammansatta stats- och lagutskottets nr 2 memorial, nr 5, angående ersättning åt sammansatta stats- och lagutskottets nr 2 sekreterare och vaktbetjäning biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 744. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial, nr 121, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av förlikningsvis bestämd skatteköpeskilling för hemman å Tuna bergslags allmänning m. m. ävensom två i ämnet väckta motioner.

Nr 745. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets memorial:

nr 122, angående ersättning till postdirektören J. Enger, vilken såsom särskild föredragande och sekreterare biträtt utskottet vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition angående driftkostnader under år 1918 för statens skogsdomäner m. m. samt två i ämnet väckta motioner; och

nr 123, angående ersättning till t. f. revisionssekreteraren A. E. Rodhe, vilken såsom särskild föredragande och sekreterare biträtt utskottet vid behandling av Kungl. Maj:ts propositioner, nr 188, med förslag till lag huru förhållas bör med ströängar vid ägostycken inom Västerbottens eller Norrbottens läns lappmark samt lag om förbud mot avsöndring av

ströängar inom Västerbottens eller Norrbottens läns lappmark och nr 242, angående ströängars utbytande mot annan mark.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa memorial hemställt.

Nr 746. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets memorial, nr 21, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående omorganisation av och lönereglering för överintendentsämbetet m. m. blev den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen godkänd.

Nr 747. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 23, i anledning av väckt motion angående utsträckning av andra kammarens funktionstid.

Utskottets hemställan bifölls med den förändring i § 15 riksdagsordningen enligt dess av utskottet föreslagna lydelse, att ordet »tredje» utslöts.

I fråga om motiveringen beslöt kammaren, att den del av första stycket å sidan 10, som börjar med »I §§ 14» och slutar med »en fyraårsperiod» skulle utbytas mot följande:

»I § 14 bör därjämte orden 'andra året inom en treårsperiod' utbytas mot 'tredje året inom en fyraårsperiod', så att ändringar i valkretsindelningen fortfarande såsom hittills byggas på folkmängdsförhållandena vid början av året näst före det, då valet sker. Även i § 15 bör 'treårsperiod' utbytas mot 'fyraårsperiod'. I detta sammanhang föreslår utskottet jämväl, att i paragrafens inledning orden 'vid början av *andra* året näst före' valperioden utbytas mot 'vid början av året näst före'. För den reglering av antalet riksdagsmän mellan valkretsarna, som enligt denna paragraf skall verkställas av Konungen, är det nämligen uppenbarligen önskvärt, att de senast tillgängliga folkmängdssiffrorna läggas till grund, och det möter numera intet hinder att därvid använda siffror från året näst före valperiodens början»;

nr 24, i anledning av väckt motion angående sammanförande av kommunala val till färre valkampanjer.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 748. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtande, nr 56, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m.; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 749. S. D. Föredrogos första särskilda utskottets utlåtande, nr 14, i anledning av motion angående krigstidshjälp åt pensionsberätti-

gade änkor och barn efter befattningshavare, som varit anställda hos riksdagen eller i dess verk.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 750. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 25, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 4, 5, 6 och 15 regeringsformen, §§ 6, 10, 20, 32, 33, 38 och 43 riksdagsordningen samt § 1 4:o tryckfrihetsförordningen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 26, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 285, med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

Kammaren avlog utskottets hemställan.

nr 27, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 262, med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

Utskottets hemställan bifölls med den förändring, som förordats i den vid utlåtandet fogade reservationen.

nr 28, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 368, med förslag till ändrad lydelse av 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 751. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande nr 29, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t dels angående åtgärder för åvägabringande av ett närmare samarbete mellan regering och riksdag i viktigare utrikespolitiska angelägenheter, dels angående beredande åt riksdagen av medbeslutanderätt eller förhandlingsrätt med regeringen i utrikesärenden, dels om närmare bestämmande av begreppet kommandomål m. m.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 752. S. D. Föredrogs sammansatta stats- och lagutskottets nr 3 utlåtande, nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av § 19 mom. 4 och § 34 mom. 2 värnpliktslagen den 17 september 1914; och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 753. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 61, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 19 §, 49 § 2 mom. och 57 § i förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva dels ock i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 754. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 61, i anledning av väckta motioner angående bemyndigande för Konungariket Sveriges Stadshypotekskassa att upplägga ett premieobligationslån;

nr 62, i anledning av väckta motioner om beredande åt prästerskapets änke- och pupillkassa av rätt till ytterligare ett års behållen inkomst av vissa befattningar; och

nr 63, i anledning av framställning av fullmäktige i riksbanken angående uppförande av arbetarebostäder vid Tumba bruk.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 755. S. D. Föredrogos andra särskilda utskottets utlåtanden:

nr 2, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 2 juni 1911 angående grunderna och sättet för markegångsprisens bestämmande m. m.;

nr 3, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om överflyttande å landsfiskal av kronofogde åliggande bestyr m. m.; samt

nr 4, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 756. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtande, nr 30, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 16 och 26 riksdagsordningen samt § 1 4:o och § 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

Utskottets hemställan bifölles.

Nr 757. S. D. Föredrogos lagutskottets memorial och utlåtanden:

nr 60, angående arvode åt den, som inom lagutskottet biträtt vid behandlingen av *dels* Kungl. Maj:ts proposition nr 33 med förslag till lag om barn utom äktenskap m. m., *dels ock* i ämnet väckta motioner;

nr 61, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om barn utom äktenskap m. m., i vad propositionen avser ett i densamma innefattat förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 17:o) i lagen den 26 maj 1909 om Kungl. Maj:ts regeringsrätt, *dels ock* Kungl.

Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 14:o) i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt;

nr 62, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med viss föreskrift angående handel med varor, för vilka bestämts högsta pris; samt

nr 63, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i 65 § utsökningsslagen.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa memorial och utlåtanden hemställt.

Nr 758. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 17, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inställande av militärövningarna tillsvidare under år 1917.

Kammaren beslöt återförvisa ärendet till utskottet för ny behandling.

Nr 759. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 31, i anledning av väckt motion angående första kammarens avskaffande och införande av enkamarsystem; och

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 286, med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 760. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggspension i visst fall till förste innehavaren av presidentbefattningen i försäkringsrådet.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 761. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtande, nr 117, i anledning av den i punkt 3 av Kungl. Maj:ts proposition nr 349, gjorda framställning angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Arnö med Rölunda och Mansängen i Uppsala län; och biföll kammaren därvid den vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 762. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets utlåtande nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av lokal för den föreslagna byggnadstyrelsen m. m. blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 763. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen:

från konstitutionsutskottet:

nr 278, i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner till riksdagen med förslag dels till lag angående ändrad lydelse av § 24 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 m. m., dels till lag angående ändrad lydelse av § 13 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 m. m.;

nr 279, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § i lagen den 15 maj 1903 angående folkskoleväsendet i Stockholm; och

nr 280, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av § 26 mom. c) riksdagsordningen; samt

från statsutskottet:

nr 236, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående gift kvinnas anställning vid postverket, telegrafverket och statens järnvägar.

Den 8 juni.

Från första kammaren.

Nr 721. S. D. Föredrogos statsutskottets memorial:

nr 190, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande; och

nr 191, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande vissa åtgärder för sjöförsvarets stärkande.

De föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 722. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 276, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar; och

nr 277, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt aktiebolaget Difosfat för försök med framställning av fosforsyregödselmedel ävensom i ämnet väckta motioner.

Nr 723. S. D. Anmälades och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelser:

nr 221, till fullmäktige i riksgäldskontoret angående krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare hos riksdagen och i dess verk m. fl.; och

nr 222, till fullmäktige i riksbanken angående krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare vid riksbanken m. fl.

Från andra kammaren.

Nr 764. S. D. Föredrogos statsutskottets memorial:

nr 190, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande; och

nr 191, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande vissa åtgärder för sjöförsvarets stärkande.

De i dessa memorial föreslagna voteringspropositionerna godkändes.

Nr 765. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 276, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar; och

nr 277, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående understöd åt aktiebolaget Difosfat för försök med framställning av fosforsyregödselmedel ävensom i ämnet väckta motioner.

Nr 766. S. D. Anmälades och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelser

dels till fullmäktige i riksgäldskontoret, nr 221, angående krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare hos riksdagen och i dess verk m. fl.;

dels ock till fullmäktige i riksbanken, nr 222, angående krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare vid riksbanken m. fl.

Den 9 juni.

Från första kammaren.

Nr 725. S. D. Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 376, angående beredande av kredit för bedrivande av statens verksamhet i fråga om meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara.

Nr 726. S. D. Vid föredragning av fjärde sammansatta stats- och lagutskottets memorial nr 6, angående avlöning åt dess sekreterare och vaktbetjäning, bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 727. S. D. Vid föredragning av andra särskilda utskottets memorial nr 6, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om nya ordinarie stater för statsdepartementen m. m., godkändes de i detta memorial föreslagna voteringspropositionerna.

Nr 728. S. D. Anmälades och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 307, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 285 med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen; och

nr 308, i anledning av väckt motion angående sammanförande av kommunala val till färre valkampanjer.

Nr 729. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 288, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 18 juni 1915 om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till lappmarken;

nr 289, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbetalande i förskott av viss del av statsbidrag till kostnaden för laga skiften inom Jukkasjärvi och Karesuando socknar av Norrbottens län;

nr 290, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss del av den inom Landskrona stad belägna ön Gråen;

nr 291, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss eftergift i fråga om gällande villkor för beviljade statsbidrag från allmänna och norrländska avdikningsanslagen;

nr 292, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående personligt ålderstillägg till t. f. byråchefen i domänstyrelsen C. I. Stiernspetz;

nr 293, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående eftergift å arrendavgiften för kronolägenheten Skarnholms kronoäng i Stockholms län;

nr 294, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av kronan tillhörande jordägarandelar i gruvor;

nr 295, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående täckande av brist i extra anslag för år 1916 till expenser för Sveriges geologiska undersökning;

nr 296, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord; samt

nr 297, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar.

Nr 730. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 298, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående driftkostnader under år 1918 för egnahemslånefonden;

nr 299, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändringar i villkoren för lån från fonden för torvindustriens befrämjande;

nr 300, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disposition av Skytteanska skolbostället Tärnafors nr 1;

nr 301, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss ändring i villkoren för överlåtande till staden Falkenberg av Falkenbergs tullbro;

nr 302, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om vidtagande av åtgärder för en allmän elektrifiering av landsbygden m. m.;

nr 303, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare rörelsekapital vid statens verksamhet för anskaffande och tillhandahållande av livsförnödenheter m. m.;

nr 304, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den till landshövdingebostället i Älvsborgs län hörande delen av tomten nr 414 i kvarteret Blomman i Vänersborg;

nr 305, i anledning av väckta motioner i fråga om åtgärder för främjande av trädgårdsodlingen; samt

nr 306, angående utredning i fråga om utveckling och uppehållande av en på inhemska råämnen och naturtillgångar grundad, för landets behov tillräcklig tillverkning av konstgödselmedel m. m.

Nr 731. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 62, angående förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen hyresstegring m. m.;

nr 63, angående krigstidshjälp under år 1917 åt pensionerade lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor m. fl.;

nr 64, angående krigstidshjälp under år 1917 åt vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst;

nr 65, angående förslag till lagar om ändrad lydelse av § 23 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 m. m.;

nr 66, angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst;

nr 67, angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa;

nr 68, angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i folkskollärarnas änke- och pupillkassa;

nr 69, angående vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften;

nr 70, angående förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., 5, 8 och 23 §§ samt 25 § 2 mom. i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av malt-drycker m. m.;

nr 71, angående förslag till ändrad lydelse av 8 och 12 §§ i gällande förordning om krigskonjunkturskatt;

nr 72, angående anslag till försäkringsrådet m. m.;

nr 73, angående förordning om fortsatt tillämpning under år 1918 av förordningen om spirituosaaccis;

nr 74, angående tillfällig höjning av postavgifterna;

nr 75, angående ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med uppbörd och utbetalningar m. m. för riks-försäkringsanstalten;

nr 76, rörande förordning angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbetet;

nr 77, angående rätten att till avsalu förskära brännvin;

nr 78, angående vissa ändrade bestämmelser rörande den inrikes postutväxlingen;

nr 79, angående förordning om tillägg till 9 och 10 §§ samt om ändrad lydelse av 14 § 2 mom., 15 § 2 mom. och 16 § 6 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin;

nr 80, angående förordning om ändrad lydelse av 3 § 3 mom. i förordningen den 6 november 1908, angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper;

nr 81, rörande förordning om undantag från tillämpningen av förordningen den 25 juli 1912 angående särskild skatt å majs, utländsk potatis samt maniokarot och andra väsentligen lika stärkelserika, tullfria utländska ämnen, använda vid tillverkning av stärkelse; samt

nr 82, angående anvisande av medel till täckande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet år 1917.

Nr 732. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 202, angående förhöjd livränta för vissa i statens tjänst skadade arbetare eller deras efterlevande; och

nr 262, angående vissa åtgärder för tillgodoseende av befolkningens behov av livsförnödenheter.

Nr 733. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 31, i anledning av väckt motion angående första kammarens avskaffande och införande av enkammersystem.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 32, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av §§ 90 och 107 regeringsformen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 33, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av §§ 101 och 102 regeringsformen samt tillägg till § 68 riksdagsordningen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 34, i anledning av väckt motion om ändringar i § 104 rege-
ringsformen och § 69 riksdagsordningen.

Utskottets hemställan bifölls.

nr 35, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 286 med för-
slag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

Utskottets hemställan avslogs.

Däremot antogs såsom vilande för vidare grundlagsenlig behandling
det i Kungl. Maj:ts proposition nr 286 framlagda förslaget.

nr 36, i anledning av väckta motioner angående valrätt och val-
barhet till riksdagens andra kammare, ävensom angående valbarhet till
riksdagens första kammare.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 734. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial nr
189, angående beviljande för innevarande riksdag av ökat belopp till
gratifikationer åt tjänstemän hos statsutskottet, bifölls vad utskottet i
detta memorial hemställt.

Nr 735. S. D. Vid föredragning av andra sammansatta stats-
och lagutskottets memorial nr 5, angående ersättning åt andra samman-
satta stats- och lagutskottets sekreterare och vaktbetjäning, bifölls vad
utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 736. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 57, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggs-
pension i visst fall till förste innehavaren av presidentbefattningen i
försäkringsrådet;

nr 60, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t
angående en kraftigare reglerande verksamhet från statens sida på den
inhemska penningmarknaden eventuellt genom en särskilt statsbank;

nr 66, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till
lag, innefattande tillfälligt undantag från gällande inskränkningar i rätten
att använda sparbanks vinst; samt

nr 67, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontorets framställ-
ning om pension åt änkan Hedvig Axelina Gottfrida Olivia Levin, född
Vestermärk.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 737. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna banko-
utskottets utlåtande nr 68, i anledning av vissa framställningar rörande
tionde huvudtiteln.

Nr 738. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande nr 64, i anledning av ej mindre fyra Kungl. Maj:ts propositioner, nämligen dels med förslag till lag om allmän tjänsteplikt, dels angående tillämpning av allmän tjänsteplikt med avseende å visst ändamål, dels med förslag till lag angående arbetsnämnder och dels med förslag till lag om inskränkande eller nedläggande av skogsarbete eller industriell drift under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden än även fyra med anledning av förstnämnda proposition samt tre med anledning av samma proposition och propositionen med förslag till lag angående arbetsnämnder väckta motioner.

Kammaren beslöt till en början,

att för den händelse utskottets lagförslag komme att i en eller annan del till utskottet återremitteras, utskottet lämnades öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i avseende å de delar, som blivit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som av ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas; samt

att i avseende å nummerbeteckning å paragrafer och moment utskottet ägde vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnas beslut.

Punkten A 1.

Utskottets förslag till lag angående allmän tjänsteplikt för kronans räkning i vissa fall.

5 och 25 §§.

Antogs att lyda så, som förordats i den av herr Petersson i Lidingö villastad m. fl. vid förevarande punkt avgivna reservation.

11 §.

Antogs att lyda så, som förordats i nämnda reservation, med den ändring, att orden »ävensom i fråga om bränsleanskaffning» utbyttes mot ordet »och» samt att i slutet av mom. 2 b) ordet »och» samt i början av mom. 2 d) ordet »därtill» utelämnades.

Övriga delar av lagförslaget.

Godkändes.

Utskottets hemställan i punkten A 1.

Förklarades besvarad genom kammarens föregående beslut.

Punkterna A 2 och A 3.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten B.

Utskottets hemställan bifölls i den mån motionerna ej kunde anses besvarade genom kammarens beslut beträffande punkten A.

Nr 739. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets utlåtande nr 117, i anledning av den i punkt 3 av Kungl. Maj:ts proposition nr 349, gjorda framställning angående upplåtande av vissa områden från förra militiebostället Arnö med Rölunda och Mansängen i Uppsala län, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 740. S. D. Vid föredragning av första särskilda utskottets utlåtande nr 16, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av lokal för den föreslagna byggnadsstyrelsen m. m., bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 767. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av jordbruksutskottet i första punkten av dess memorial nr 113 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen bifaller vad utskottet hemställt under punkt 1 i sitt utlåtande nr 48 *), röstar

Ja;

Den det ej vill röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att under ordinarie anslagstiteln »undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar» med beteckning »understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter» uppföra ett nytt förslagsanslag, *högst* 100,000 kronor.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad, ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns, att omröstningen utfallit med 70 Ja och 131 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt

ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 99 Ja och 29 Nej, vadan, då därtill lades Andra kammarens röster
 eller 70 Ja och 131 Nej,

sammanräkningen visade 169 Ja och 160 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 768. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av jordbruksutskottet i andra punkten av dess memorial nr 113 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända vote-ringsproposition.

Den som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen bifaller vad utskottet hemställt under punkt 2 i sitt utlåtande nr 48⁹⁹), röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att till anordnande av utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna i huvudsaklig överensstämmelse med den av chefen för jordbruksdepartementet i statsrådsprotokollet tillstyrkta plan å extra stat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av *högst* 7,000 kronor.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns, att omröstningen utfallit med 73 Ja och 130 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 93 Ja och 38 Nej, vadan, då därtill lades Andra Kammarens röster

eller 73 Ja och 130 Nej,

sammmanräkningen visade 166 Ja och 168 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 769. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av jordbruksutskottet i dess memorial nr 115 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må bifalla vad utskottet hemställt i sitt utlåtande nr 91 ^a), röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat anslå en summa av 50,000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att därutav efter noggrann prövning tilldela uppfinnare av lantbruksmaskiner pris i enlighet med det värde uppfinningen kan anses äga.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 45 Ja och 159 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 75 Ja och 56 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 45 Ja och 159 Nej,
sammanräkningen visade 120 Ja och 215 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överenstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 770. S. D. Anställdes, jämlikt § 65 riksdagsordningen, omröstning över följande av bankoutskottet i första punkten av dess memorial nr 64 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla vad utskottet hemställt eller att riksdagen må medgiva, att vart och ett av avlidne maskinisten vid garnisonens i Boden vattenledningsverk B. E. T. Svens-

sons minderåriga barn Arnold Teodor, Greta Matilda, Tord Adolf och Stig Bror må från allmänna indragningsstaten åtnjuta årligt understöd av etthundrafemtio kronor, att utgå från början av innevarande år till och med den månad, under vilken 18 års ålder uppnås, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, med avslag å utskottets hemställan bifallit den vid punkten fogade reservationen och således beslutit att maskinisten vid garnisonens i Boden vattenledningsverk B. E. T. Svenssons änka Ida Maria Svensson, född Flodin, samt makarnas minderåriga barn Arnold Teodor, Greta Matilda, Tord Adolf och Stig Bror må från allmänna indragningsstaten åtnjuta understöd, änkan Svensson tre hundra kronor samt vart och ett av barnen ett hundra kronor att från 1917 års början årligen utgå till änkan Svensson, så länge hon lever ogift, och till vart och ett av barnen till dess det uppnått 18 års ålder.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befunns, att omröstningen utfallit med 48 Ja och 158 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med..... 61 Ja och 70 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller	48 Ja och 158 Nej,
sammanräkningen visade	109 Ja och 228 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 771. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bankoutskottet i andra punkten av dess memorial nr 64 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla vad utskottet hemställt eller att riksdagen må medgiva, att fodermarsken H. F. E. Ingvarssons änka Maria Ingvarsson, född Olsson, och makarnas tre minderåriga barn må från och med den 1 februari 1917 å allmänna indragningsstaten åtnjuta årliga understöd, änkan så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd med tvåhundra kronor om året samt vart och ett av barnen intill uppnådd ålder av 21 år med trettio kronor årligen, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, bifallit den vid punkten fogade reservationen och således beslutit, att fodermarsken H. F. E. Ingvarssons änka Maria Ingvarsson, född Olsson, och makarnas tre minderåriga barn må från och med den 1 februari 1917 å allmänna indragningsstaten åtnjuta årliga understöd, änkan så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd med 300 kronor om året samt vart och ett av barnen intill uppnådd ålder av 18 år med 100 kronor årligen.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befunns, att omröstningen utfallit med 39 Ja och 164 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med..... 55 Ja och 77 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 39 Ja och 164 Nej,
sammanräkningen visade 94 Ja och 241 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 772. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av bankoutskottet i tredje punkten av dess memorial nr 64 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla vad utskottet hemställt eller

a) att en var av nedannämnda vid statens järnvägsbyggnader anställda eller förut anställda personer, nämligen förmännen Jonas Gustaf Jernberg, Otto Wilhelm Johansson Husberg, Johan Alfred Johansson och Olof Olsson, stenarbetarna Karl Samuel Forsgren, Johan Johansson Linder och Sven Magnus Andersson samt arbetarna August Magnusson Hedelin, Per Johan Lundbäck, Johan Fredrik Melin, Jakob Bengtsson Lund, Jan Jansson, Alfred Gotthard Andersson, Karl August Bergdahl, Carl Magnus Johansson Löndahl, Karl August Lagerström, Frans August Johansson och Anders Petter Andersson må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigats eller varder entledigad från sin befattning vid statens järnvägar — dock icke i något fall för tid före den 1 januari 1917 — under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta årlig pension till belopp av 300 kronor, under villkor emellertid att, därest pensionstagare framdeles skulle erhålla anställning mot avlöning av statsmedel, uppgående till ett för en var beräknat årligt medelinkomstbelopp av respektive 1,200 kronor för förman och yrkesarbetare samt 1,000 kronor för vanlig arbetare eller därutöver, pensionen skall, så länge sistnämnda anställning varar, upphöra att utgå samt att, vid sådan avlönings uppbärande i övrigt, pensionen skall minskas, så att densamma jämte avlöningen uppgår till högre belopp än nämnda medelinkomst; och

b) att den järnvägsarbetaren Oskar Alsterlén eller Alsterlind av 1894 års riksdag å allmänna indragningsstaten beviljade pension av 160 kronor må höjas till 300 kronor, att utgå under hans återstående livstid från och med månaden näst efter den, under vilken han erhåller entledigande från nu innehavande anställning vid statens järnvägsbyggnader, dock med villkor att, därest han framdeles skulle erhålla anställning mot avlöning av statsmedel, uppgående till 1,200 kronor eller därutöver för år räknat, pensionen skall, så länge anställningen varar, upphöra att utgå samt att, vid sådan avlönings uppbärande i övrigt, pensionen skall minskas, så att densamma jämte avlöning icke uppgår till mer än sistnämnda belopp,

röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren bifallit vad utskottet hemställt med den ändring i momenten a) och b), att i vartdera av dessa moment beloppet 300 kronor utbyts mot 400 kronor.

Sedan voteringsseklarna blivlt avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att vöteringsseklarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs seklarnas öppnande och uppräknmg, och befanns, att omröstningen utfallit med 61 Ja och 145 Nej.

Den omröstning över ovanintagna vöteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivlt av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med..... 71 Ja och 61 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster
eller 61 Ja och 145 Nej,
sammanräkningen visade..... 132 Ja och 206 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivlt av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 773. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av första särskilda utskottet i dess memorial nr 18 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända vöteringsproposition:

Den som, i likhet med *första kammaren*, vill, att riksdagen med anledning av herr Thorssons m. fl. motioner nr 211 och 212 må medgiva:

a) att såsom tillägg till de understödsbelopp, som utgå jämlikt § 2 i kungl. förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn (familjeunderstöd), sådan nämnda § lyder enligt kungl. kungörelsen den 17 september 1914, må för tjänstgöring, som infallit eller infaller under år 1917, utgå för dag räknat följande belopp, nämligen:

för arbetsför hustru och ett barn	40 öre
» arbetsför hustru och två eller flera barn	50 »
» mindre arbetsför hustru	40 »
» mindre arbetsför hustru och ett barn	50 »
» mindre arbetsför hustru och två eller flera barn	65 »
» ett barn, om fadern är änkring eller fränskild	40 »
» två eller flera barn, om fadern är änkring eller fränskild	50 »

b) att den höjning av understödet, som jämlikt föreskrift i berörda § äger rum under den tid värnpliktig deltager i reservtruppövning eller landstörmsövning, må beräknas jämväl å förut angivna tillägg;

c) att fjärde huvudtitelns förslagsanslag till de värnpliktigas av-

löning, inskrivning och redovisning, om vars ökning med 399,475 kronor Kungl. Maj:t gjort framställning i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag, må för nu ifrågavarande ändamål ökas med ytterligare 215,000 kronor; samt

d) att Kungl. Maj:t må under år 1917 av tillgängliga medel förskjuta vad som för ändamålet erfordras,
röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med *andra kammaren*, i anledning av ifrågavarande motioner medgivit,

a) att såsom tillägg till de understödsbelopp, som utgå jämlikt § 2 i kungl. förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn, sådan nämnda § lyder enligt kungl. kungörelsen den 17 september 1914, må för tjänstgöring, som infallit eller infaller under åren 1917 eller 1918, utgå, för dag räknat, följande belopp, nämligen:

till arbetsför hustru och ett barn	60 öre;
» arbetsför hustru och två eller flera barn	75 »
» mindre arbetsför hustru.....	60 »
» mindre arbetsför hustru och ett barn	75 »
» mindre arbetsför hustru och två eller flera barn	95 »
» ett barn, om fadern är änklings eller franskild	60 »
» två eller flera barn, om fadern är änklings eller franskild.....	75 »

b) att den höjning av understödet, som jämlikt föreskrift i berörda § äger rum under den tid värnpliktig deltagar i reservtruppövning eller landstormsövning, må beräknas jämväl å förut angivna tillägg;

c) att fjärde huvudtitelns förslagsanslag till de värnpliktigas avlöning, inskrivning och redovisning m. m., om vars ökning med 399,475 kronor Kungl. Maj:t gjort framställning i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag, må för nu ifrågavarande ändamål ökas med ytterligare 660,000 kronor; samt

d) att Kungl. Maj:t må under år 1917 av tillgängliga medel förskjuta vad som för ändamålet erfordras.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att vote-

ringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns att omröstningen utfallit med 34 Ja och 169 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 76 Ja och 51 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 34 Ja och 169 Nej,
sammanräkningen visade 110 Ja och 220 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 774. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av första särskilda utskottet i dess memorial nr 19 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den som i likhet med *första kammaren* vill antaga det förslag, som innefattas i den vid första särskilda utskottets utlåtande fogade reservationen, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med *andra kammaren* medgivit, *dels* att såsom tillägg till de belopp av en krona, resp. 25 öre, som utgå jämlikt kungl. förordningen den 13 augusti 1914 om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar, må för tjänstgöring — in- och utryckningsdagar inberäknade — som infallit eller infaller under åren 1917 eller 1918, utgå 75 öre, resp. 20 öre om dagen, allt under samma villkor, som gälla för understöds utgående enligt ovanberörda förordning;

och dels att härav föranledda kostnader må bestridas av medel, som av riksdagen beviljats eller komma att beviljas för tryggande av rikets neutralitet.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns, att omröstningen utfallit med 33 Ja och 170 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 74 Ja och 53 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller 33 Ja och 170 Nej, sammanräkningen visade 107 Ja och 223 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 775. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av första särskilda utskottet i dess memorial nr 20 föreslagna, av Riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den som i likhet med *första kammaren* vill, att utskottets hemställen icke må av riksdagen bifallas, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med *andra kammaren* medgivit, 1:o) att värnpliktig, som under år 1917 eller 1918 tjänstgjort eller kommer att tjänstgöra för rikets försvar, skall under denna tjänstgöring, in- och utryckningsdagarna medräknade, erhålla, utöver honom enligt gällande bestämmelser tillkommande kontanta förmåner, ett särskilt tillägg av 5 kronor för termin;

2:o) att detta tillägg må utgå under enahanda villkor, som gälla för krigslön; samt

3:o) att härav föranledda kostnader må gäldas av medel, som anvisats eller komma att anvisas för tryggande av rikets neutralitet.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 43 Ja och 156 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 80 Ja och 49 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 43 Ja och 156 Nej,

sammanräkningen visade 123 Ja och 205 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 776. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av första särskilda utskottet i dess memorial nr 21 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med *första kammaren* vill bifalla utskottets förslag oförändrat och således å byggnadsstyrelsens stat upptaga arvode åt generaldirektörens ställföreträdare 1,000 kronor, bestämma lönestatens summa liksom det ordinarie anslaget till överintendentsämbetet till 158,200 kronor samt förklara, att för åtnjutande av nämnda arvode skola gälla de av utskottet i dess utlåtande nr 15 i sådant avseende föreslagna villkor och bestämmelser, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med *andra kammaren*, bifallit vad utskottet i förenämnda utlåtande, nr 15, hemställt med följande ändringar, nämligen att ur lönestaten uteslutits det däri upptagna arvodet åt generaldirektörens ställföreträdare, 1,000 kronor, att lönestatens summa liksom det ordinarie anslaget till överintendentsämbetet bestämts till 157,200 kronor, samt att ur de föreslagna villkoren och bestämmelserna för åtnjutande av avlöningsförmånerna uteslutits dels i första stycket å sidan 31 orden »liksom arvode till generaldirektörens ställföreträdare» och »där ej, vad berörda arvode beträffar, annorlunda varder av Kungl. Maj:t bestämt», dels i andra stycket å samma sida orden »annat» och »än nyss sagts», dels det stycke å sidorna 31 och 32, som börjar med orden »att den ledamot» och slutar med orden »svarande belopp», dels ock i andra stycket å sidan 33 orden »dock ej arvode för ställföreträdande av generaldirektören».

Sedan viteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att viteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns att omröstningen utfallit med 57 Ja och 146 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt

ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 81 Ja och 45 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster eller 57 Ja och 146 Nej, sammanräkningen visade 138 Ja och 191 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 777. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 190 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må *dels* för anskaffande av viss *kulsprutemateriel* bevilja på extra stat för år 1918 ett reservationsanslag av 1,800,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna erforderligt belopp;

dels för anskaffande av viss *eldledningsmateriel* bevilja på extra stat för år 1918 ett reservationsanslag av 300,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna erforderligt belopp;

dels för anskaffande av *materiel m. m. för arméns flygväsende* bevilja på extra stat för år 1918 ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 500,000 kronor;

dels för anskaffande av viss *fortifikationsmateriel m. m.* bevilja på extra stat för år 1918 ett reservationsanslag av 1,254,387 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna erforderligt belopp;

dels för anskaffande av viss *intendenturmateriel* bevilja på extra stat för år 1918 ett reservationsanslag av 3,500,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 1,750,000 kronor;

dels ock för anskaffande av viss *sjukvårds- och veterinärmateriel* bevilja på extra stat för år 1918 ett reservationsanslag av 990,300 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 200,000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej.

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat
dels avslå Kungl. Maj:ts framställning om anskaffande av viss
kulsprutemateriel;

dels avslå Kungl. Maj:ts framställning om anskaffande av viss
eldledningsmateriel;

dels avslå Kungl. Maj:ts framställning rörande omorganisation av
arméns flygväpen;

dels avslå Kungl. Maj:ts framställning om anskaffande av viss
fortifikationsmateriel m. m.;

dels avslå Kungl. Maj:ts framställning om anskaffande av viss
intendenturmateriel;

dels ock avslå Kungl. Maj:ts framställning om anskaffande av viss
sjukvårds- och veterinärmateriel.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och
förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voterings-
sedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes
avgivits, foretogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns att
omröstningen utfallit med 81 Ja och 127 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt
ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt
anställd, hade utfallit med 80 Ja och 51 Nej,
vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 81 Ja och 127 Nej,
sammanräkningen visade 161 Ja och 178 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i
överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 778. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, om-
röstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 191 före-
slagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må
dels till anskaffning av 2 jagare bevilja ett anslag av 5,500,000
kronor och därav på extra stat för år 1918 såsom reservationsanslag
anvisa ett belopp av 3,600,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att
redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna
1,400,000 kronor;

dels till anskaffning av materiel m. m. för marinens flygväsende
bevilja ett reservationsanslag på extra stat för år 1918 av 803,000
kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgäng-
liga medel förskottsvis utanordna beloppet;

dels till anskaffning av *minor för flottan* bevilja ett reservationsanslag på extra stat för år 1918 av 500,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna beloppet;

dels till *anläggning av en torpedverkstad* bevilja ett reservationsanslag på extra stat för år 1918 av 1,365,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 365,000 kronor;

dels till anskaffning av *materiel för handelsfartygs utrustning för krigsbruk* bevilja ett reservationsanslag på extra stat för år 1918 av 500,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna beloppet;

dels till *anläggning av brännoljecisterner i Karlskrona* bevilja ett anslag av 300,000 kronor samt därav på extra stat för år 1918 såsom reservationsanslag anvisa ett belopp av 200,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 100,000 kronor;

dels ock till *ändring av kanonbåtarna Rota och Disa till mindepåfartyg* bevilja ett reservationsanslag på extra stat för år 1918 av 170,200 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna 57,000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att

dels avslå Kungl. Maj:ts framställning om anskaffning av 4 jagare;

dels till anskaffning av *materiel m. m. för marinens flygväsende* bevilja på extra stat för år 1918 ett reservationsanslag av 300,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att redan under år 1917 förskottsvis utanordna erforderligt belopp;

dels avslå Kungl. Maj:ts framställning om anskaffning av *minor* för flottan;

dels avslå Kungl. Maj:ts framställning om anläggning invid Jönköping av en torpedverkstad jämte avdelning för tillverkning av flygmotorer och flygplan m. m.;

dels avslå Kungl. Maj:ts framställning om anskaffning av *materiel* till handelsfartygs utrustning för krigsbruk;

dels avslå Kungl. Maj:ts framställning om anläggning av bränn-
oljecisterner i Karlskrona;

dels ock avslå Kungl. Maj:ts framställning om ändring av kanon-
båtarna Rota och Disa till mindepåfartyg.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och
förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att vote-
ringsedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl där-
städes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns
att omröstningen utfallit med 83 Ja och 125 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt
ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt
anställd, hade utfallit med 80 Ja och 49 Nej,
vadan då därtill lades andra kammarens röster

eller 83 Ja och 125 Nej,
sammanräkningen visade 163 Ja och 174 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i
överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 779. S. D. Anmälades och godkändes andra särskilda utskottets
förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 313, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till
förordning angående ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 2 juni
1911 angående grunderna och sättet för markegångsprisens bestäm-
mande m. m.;

nr 314, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till
lag om överflyttande å landsfiskal av kronofogde åliggande bestyr
m. m.; och

nr 315, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till
lag angående ändrad lydelse av 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64,
70 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållnings-
besvärets utgörande på landet.

Nr 780. S. D. Hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts pro-
position, nr 376, angående beredande av kredit för bedrivande av statens
verksamhet i fråga om meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara.

Nr 781. S. D. Hänvisades till statsutskottet en av herr *Rydén*
i Malmö avgiven motion, nr 501, i anledning av Kungl. Maj:ts propo-
sition, nr 376, angående beredande av kredit för bedrivande av statens
verksamhet i fråga om meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara.

Nr 782. S. D. Föredrogs sammansatta stats- och lagutskottets nr 4 memorial, nr 5, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande, nr 1, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkringsrådet, dels ock i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 783. S. D. Vid föredragning av sammansatta stats- och lagutskottets nr 4 memorial, nr 6, angående avlöning åt dess sekreterare och vaktbetjäning biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 784. S. D. Föredrogs andra särskilda utskottets memorial, nr 6, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om nya ordinarie stater för statsdepartementen m. m.; och godkände kammaren därvid de i detta memorial föreslagna voteringspropositionerna.

Nr 785. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 64, i anledning av ej mindre fyra Kungl. Maj:ts propositioner, nämligen dels med förslag till lag om allmän tjänsteplikt, dels angående tillämpning av allmän tjänsteplikt med avseende å visst ändamål, dels med förslag till lag angående arbetsnämnder och dels med förslag till lag om inskränkande eller nedläggande av skogsarbete eller industriell drift under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden än även fyra med anledning av förstnämnda proposition samt tre med anledning av samma proposition och propositionen med förslag till lag angående arbetsnämnder väckta motioner.

Till en början beslöt kammaren, att för den händelse utskottets förslag till lag angående allmän tjänsteplikt för kronans räkning i vissa fall komme att i en eller annan del till utskottet återremitteras, utskottet skulle lämnas öppen rätt att vid ärendets förnyade behandling i avseende å de delar, som blivit med eller utan ändring godkända, föreslå sådana jämkningar, som av ifrågasatta ändringar i återförvisade delar kunde föranledas, samt att i avseende å nummerbeteckning å paragrafer och moment utskottet skulle äga vidtaga sådana ändringar, som påkallades av kamrarnas beslut.

Punkten A.

Mom. 1.

Utskottets förslag till lag angående allmän tjänsteplikt för kronans räkning i vissa fall.

1 §.

Första stycket godkändes med den ändring, att orden »eller kvinna» uteslötos.

I fråga om andra stycket biföll kammaren det förslag, som innefattades i punkten 1) av den utav herrar Persson i Norrköping och Borg avgivna vid utlåtandet fogade reservationen.

2 §.

Godkändes med tillägg av dels ett fjärde moment av följande lydelse: »d) personer, som äro fullt sysselsatta inom jordbruket»;

dels ock ett nytt stycke av den lydelse, som föreslagits i den av herrar Alexanderson, Lars Olsson, Karlsson i Fjäl och Pettersson i Södertälje vid utlåtandet fogade reservationen.

I sammanhang härmed biföll kammaren det beträffande motive-
ringen i sistnämnda reservation framställda förslaget.

3—5 §§.

Godkändes.

6 §.

Godkändes med den ändring i första stycket, att dels första meningen, dels ock i andra meningen orden »i övrigt» samt »dock att kvinna må tillgodonjuta den henne medgivna särskilda avsägelserätt allenast, då hon är gift» uteslötos.

7—10 §§.

Godkändes.

11 §.

Godkändes med den ändring, som föreslagits av herrar Alexanderson, Lars Olsson, Karlsson i Fjäl och Pettersson i Södertälje i deras vid utlåtandet fogade reservation.

12—17 §§.

Godkändes.

18 §.

Kammaren biföll det förslag till lydelse av denna paragraf, som framstälts i den av herrar Persson i Norrköping och Borg avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen.

19—24 §§.

Godkändes.

25 §.

Godkändes i den lydelse, som föreslagits av herrar Persson i Norrköping och Borg i den av dem avgivna vid utlåtandet fogade reservationen.

26—28 §§; slutstadgandet; ingressen; rubriken.

Godkändes.

Utskottets hemställan i punkten A) mom. 1:o) förklarades vara besvarad genom kammarens beslut i fråga om lagförslaget.

Mom. 2:o).

Utskottets hemställan bifölls.

Mom. 3:o).

Med avslag å utskottets hemställan biföll kammaren Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition nr 359.

Punkten B).

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 786. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets utlåtande, nr 36, i anledning av väckta motioner angående valrätt och valbarhet till riksdagens andra kammare, ävensom angående valbarhet till riksdagens första kammare.

Kammaren antog såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling dels det förslag till ändringar i §§ 16, 19 och 9 riksdagsordningen, som innefattas i den av herr Olof Olsson m. fl. avgivna, vid utlåtandet fogade reservationen,

dels det förslag till ändrad lydelse av §§ 9, 16, 19, 21 och 24 riksdagsordningen, som framlagts i den av herr Edén m. fl. avgivna reservationen,

dels ock sistberörda förslag med den ändring däri, att i § 16 momenten b), d) och f) uteslötos samt häremot svarande förändring av bokstavs-beteckningen av återstående moment vidtogs.

Med avslag å utskottets hemställan i mom. 1:o) biföll kammaren vidare det förslag, som innefattas i mom. 2) av den utav herr Edén m. fl. avgivna reservationen.

Utskottets hemställan i mom. 2:o) bifölls.

Nr 787. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande, nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till bestämmelser angående rätt till pension för vissa å extra stat upptagna befattningshavare vid statens järnvägar, telegrafverket och statens vattenfallsverk.

Utskottets hemställan bifölls med den ändring i de till reglementet för statens järnvägars pensionskassa för pensionering av icke ordinarie personal hörande övergångsbestämmelser, att i mom. 4) uteslötos orden »dock med rätt för järnvägsstyrelsen att i ömmande fall bevilja ökning av pensionen till högst sjukavlönings belopp» samt att i stället tillades ett nytt, med 5) betecknat moment av följande lydelse:

»5. För befattningshavare, som vid detta reglementes trädande i

kraft uppburit sjukavlöning under minst ett års tid och som på grund av sjukdomen avskedas, äger järnvägsstyrelsen rätt att i ömmande fall bevilja ökning av pensionen till högst sjukavlönings belopp.»

Nr 788. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från konstitutionsutskottet:

nr 307, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 285, med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o) tryckfrihetsförordningen; och

nr 308, i anledning av väckt motion angående sammanförande av kommunala val till färre valkampanjer;

från jordbruksutskottet:

nr 288, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 18 juni 1915 om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till lappmarken;

nr 289, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utbetalande i förskott av viss del av statsbidrag till kostnader för laga skiften inom Jukkasjärvi och Karesuando socknar av Norrbottens län;

nr 290, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av viss del av den inom Landskrona stad belägna ön Gråen;

nr 291, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss eftergift i fråga om gällande villkor för beviljade statsbidrag från allmänna och norrländska avdikningsanslagen;

nr 292, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående personligt ålderstillägg till t. f. byråchefen i domänstyrelsen C. I. Stiernspetz;

nr 293, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående eftergift å arrendeavgiften för kronolägenheten Skarnholms kronoäng i Stockholms län;

nr 294, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse av kronan tillhörande jordägarandelar i gruvor;

nr 295, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående täckande av brist i extra anslag för år 1916 till expenser för Sveriges geologiska undersökning;

nr 296, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upp-

låtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord;

nr 297, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avstående eller upplåtande i vissa fall av mark från kronoegendomar;

nr 298, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående driftkostnader under år 1918 för egnahemslånefonden;

nr 299, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ändringar i villkoren för lån från fonden för torvindustriens befrämjande;

nr 300, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående disposition av Skytteanska skolbostället Tärnafors nr 1;

nr 301, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss ändring i villkoren för överlåtande till staden Falkenberg av Falkenbergs tullbro;

nr 302, i anledning av väckta motioner om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om vidtagande av åtgärder för en allmän elektrifiering av landsbygden m. m.;

nr 303, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare rörelsekapital vid statens verksamhet för anskaffande och tillhandahållande av livsförnödenheter m. m.;

nr 304, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den till landshövdingebostället i Älvsborgs län hörande delen av tomten nr 414 i kvarteret Blomman i Vänersborg;

nr 305, i anledning av väckta motioner i fråga om åtgärder för främjande av trädgårdsodlingen; och

nr 306, angående utredning i fråga om utveckling och uppehållande av en på inhemska råämnen och naturtillgångar grundad, för landets behov tillräcklig tillverkning av konstgödselmedel m. m.; samt

från riksdagens kansli:

nr 202, angående förhöjd livränta för vissa i statens tjänst skadade arbetare eller deras efterlevande; och

nr 262, angående vissa åtgärder för tillgodoseende av befolkningens behov av livsförnödenheter.

Nr 789. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till §§ i riksdagsbeslutet:

nr 62, angående förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskälighyresstegring m. m.;

nr 63, angående krigstidshjälp under år 1917 åt pensionerade lärare och lärarinnor vid folkskolor och småskolor m. fl.;

nr 64, angående krigstidshjälp under år 1917 åt vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst;

nr 65, angående förslag till lagar om ändrad lydelse av § 23 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 m. m.;

nr 66, angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst;

nr 67, angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa;

nr 68, angående krigstidshjälp åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i folkskollärarnas änke- och pupillkassa;

nr 69, angående vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften;

nr 70, angående förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., 5, 8 och 23 §§ samt 25 § 2 mom. i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av malt-drycker m. m.;

nr 71, angående förslag till ändrad lydelse av 8 och 12 §§ i gällande förordning om krigskonjunkturskatt;

nr 72, angående anslag till försäkringsrådet m. m.;

nr 73, angående förordning om fortsatt tillämpning under år 1918 av förordningen om spirituosaaccis;

nr 74, angående tillfällig höjning av postavgifterna;

nr 75, angående ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med uppbörd och utbetalningar m. m. för riksförsäkringsanstalten;

nr 76, rörande förordning angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete;

nr 77, angående rätten att till avsalu förskära brännvin;

nr 78, angående vissa ändrade bestämmelser rörande den inrikes postutväxlingen;

nr 79, angående förordning om tillägg till 9 och 10 §§ samt om ändrad lydelse av 14 § 2 mom. 15 § 2 mom. och 16 § 6 mom. i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning av brännvin;

nr 80, angående förordning om ändrad lydelse av 3 § 3 mom. i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper;

nr 81, rörande förordning om undantag från tillämpningen av förordningen den 25 juli 1912 angående särskild skatt å majs, utländsk potatis samt maniokarot och andra väsentligen lika stärkelseriika, tullfria utländska ämnen, använda vid tillverkning av stärkelse; samt

nr 82,, angående anvisande av medel till täckande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet år 1917.

Den 10 juni.

Från första kammaren.

Nr 741. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets memorial:

nr 62, angående beviljande av medel till särskild ersättning åt tjänstemän hos bevillningsutskottet, och

nr 63, angående ersättning åt av utskottet vid handläggning av vissa ärenden anlitade biträden,
bifölls vad utskottet i dessa memorial hemställt.

Nr 742. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets memorial:

nr 124, angående beviljande för innevarande års riksdag av visst belopp till gratifikation för tjänstemän hos jordbruksutskottet,
bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 743. S. D. Vid föredragning av tredje sammansatta stats- och lagutskottets memorial nr 5, med hemställan om anvisande av ersättning åt utskottets sekreterare och vaktbetjäning,
bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Från andra kammaren.

Nr 790. S. D. Vid föredragning av sammansatta stats- och lagutskottets nr 3 memorial, nr 5, med hemställan om anvisande av ersättning åt utskottets sekreterare och vaktbetjäning biföll kammaren utskottets hemställan.

Den 11 juni.

Från första kammaren.

Nr 744. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtande nr 192, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående provisoriska löneregleringar för viss till lantförsvaret och marinen hörande personal, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 745. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande nr 64, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918 m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls, och utskottets i slutet av betänkandet gjorda anmälan lades till handlingarna.

Nr 746. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till bestämmelser angående rätt till pension för vissa å extra stat upptagna befattningshavare vid statens järnvägar, telegrafverket och statens vattenfallsverk.

Utskottets hemställan bifölls med den ändringen i de till reglementet för statens järnvägars pensionskassa för pensionering av icke ordinarie personal hörande övergångsbestämmelser, att i mom. 4:o) uteslötos orden »dock med rätt för järnvägsstyrelsen att i ömmande fall bevilja ökning av pensionen till högst sjukavlöningens belopp» samt att i stället tillades ett nytt, med 5) betecknat moment av följande lydelse:

»5. För befattningshavare, som vid detta reglementes trädande i kraft uppburit sjukavlöning under minst ett års tid och som på grund av sjukdomen avskedas, äger järnvägsstyrelsen rätt att i ömmande fall bevilja ökning av pensionen till högst sjukavlöningens belopp.»

Nr 747. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 239, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om barn utom äktenskap m. m., dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 281, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fullständigande av straffregistret;

nr 282, beträffande viss del av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om expropriation m. m.;

nr 283, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 14:o i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt;

nr 284, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med viss föreskrift angående handel med varor, för vilka bestämts högsta pris; samt

nr 285, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i 65 § utsökningslagen.

Nr 748. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 286, angående utredning om indragning till statsverket av allmänna åklagare m. fl. tillkommande andelar i böter och beslagtagna egendom m. m.; och

nr 287, angående innehavares av pastoratsadjunktur bibehållande vid befattningen, då den ändras till komministerstjänst.

Nr 749. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 339, till Konungen, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning i avseende å post- och telegrafverken samt statens järnvägar och vattenfallsverk.

Nr 750. S. D. Anmälades och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 269, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av och lönereglering för överintendentsämbetet samt angående länsarkitekter m. m. ävensom i dessa ämnen väckta motioner; och

nr 316, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av lokal för den föreslagna byggnadsstyrelsen m. m.

Från andra kammaren.

Nr 791. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 192, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående provisoriska löne-regleringar för viss till lantförsvaret och marinen hörande personal.

Kammaren biföll den av herr Asplund m. fl. avgivna vid utlåtan-det fogade reservationen.

Nr 792. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 64, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918 m. m., dels ock i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Den av utskottet i betänkandet gjorda anmälan lades till hand-lingarna.

Nr 793. S. D. Anmälades ock godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivleser till Konungen:

nr 239, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om barn utom äktenskap m. m., dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 281, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fullständigande av straffregistret;

nr 282, beträffande viss del av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om expropriation m. m.;

nr 283, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 14:o) i lagen om Kungl. Maj:ts rege-ringsrätt;

nr 284, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med viss föreskrift angående handel med varor för vilka bestämts högsta pris; och

nr 285, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående ändring i 65 § utsökningslagen.

Nr 794. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 286, angående utredning om indragning till statsverket av all-

männa åklagare m. fl. tillkommande andelar i böter och beslagtagen egendom m. m.; och

nr 287, angående innehavares av pastoratsadjunktur bibehållande vid befattningen, då den ändras till komministerstjänst.

Nr 795. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 339, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning i avseende å post- och telegrafverken samt statens järnvägar och vattenfallsverk; samt

från första särskilda utskottet:

nr 269, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av och lönereglering för överintendentsämbetet samt angående länsarkitekter m. m. ävensom i dessa ämnen väckta motioner; och

nr 316, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av lokal för den föreslagna byggnadsstyrelsen m. m.

Den 12 juni.

Från första kammaren.

Nr 751. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden och memorial:

nr 193, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förordning om avlöning åt värnpliktiga, som fullgöra krigstjänstgöring vid vissa industriella eller andra anläggningar eller fartyg;

nr 194, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av flottans station i Stockholm m. m., jämte i ämnet väckta motioner;

nr 195, i anledning av väckt motion angående avlöningen för till tjänstgöring inkallad reservpersonal tillhörande marinen;

nr 196, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i statsverkspropositionen under punkt 18 av fjärde huvudtiteln, dels ock i särskild proposition gjorda framställning angående omorganisation av väg- och vattenbyggnadskåren ävensom i ämnet väckt motion;

memorial nr 197, angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader för år 1918;

utlåtande nr 198, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk m. m. jämte i ämnet väckta motioner;

nr 199, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till arbetslöshetens bekämpande ävensom i ämnet väckta motioner;

nr 200, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändrade bestämmelser för trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösunds export av malm från Grängesbergs malmfält ävensom i ämnet väckta motioner; samt

nr 201, i anledning av väckta motioner angående uppförande å riksstat av vissa utgifter m. m.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Nr 752. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial nr 206, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående provisoriska löneregleringar för viss till lantförsvaret och marinen hörande personal, godkändes den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen.

Nr 753. S. D. Vid föredragning av fjärde sammansatta stats- och lagutskottets memorial nr 5, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 1 i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkringsrådet, dels ock i ämnet väckta motioner, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 754. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets memorial nr 65, angående förslag till förordning om rätt att vid taxering för inkomst åtnjuta avdrag för erlagd tonnageavgift, bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 755. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden och memorial:

nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen pris under utordentliga, av krig föranledda förhållanden;

nr 66, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födoämnen; samt

nr 67, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande nr 59 i anledning av dels Kungl. Maj:ts propo-

sition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige dels ock två i ämnet väckta motioner.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Nr 756. S. D. Vid föredragning av lagutskottets utlåtande nr 68, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 1 § i lagen om servitut den 14 juni 1907, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 757. S. D. Vid föredragning av lagutskottets memorial nr 69, angående beviljande för innevarande års riksdag av visst belopp till särskild ersättning åt sekreteraren hos lagutskottet, bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 758. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna jordbruksutskottets memorial nr 120, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronolägenheterna Klädesholmen nr 1 samt Koholmen nr 1, Stora och Lilla, m. m. i Göteborgs och Bohus län.

Nr 759. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets utlåtanden:

nr 122, angående ersättning till postdirektören J. Enger, vilken såsom särskild föredragande och sekreterare biträtt utskottet vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition angående driftkostnader under år 1918 för statens skogsdomäner m. m. samt två i ämnet väckta motioner; och

nr 123, angående ersättning till t. f. revisionssekreteraren A. E. Rodhe, vilken såsom särskild föredragande och sekreterare biträtt utskottet vid behandling av Kungl. Maj:ts propositioner, nr 188, med förslag till lag huru förhållas bör med ströängar vid ägostyckning inom Västerbottens eller Norrbottens läns lappmark samt lag om förbud mot avsöndring av ströängar inom Västerbottens eller Norrbottens läns lappmark och, nr 242, angående ströängars utbytande mot annan mark.

Vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt bifölls.

Nr 760. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 24, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående förststatligande av de enskilda järnvägarna m. m., bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt;

och som andra kammarens beslut i ärendet således icke blivit av första kammaren oförändrat antaget, skulle jämlikt § 63 riksdagsordningen ärendet till andra kammaren återlämnas för vidare behandling.

Nr 761. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 25, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vidtagande av vissa åtgärder till folkundervisningens befrämjande, antogs det förslag, som innefattades i den vid utlåtandet fogade reservationen.

Nr 762. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 26, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om utredning angående rikets lots- och fyrväsende m. m., avslogs vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 763. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 1, angående regleringen av utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna; samt

nr 3, angående regleringen av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

Nr 764. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 320, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m., i vad densamma avser ändring i lagen den 4 juli 1910 angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar;

nr 321, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggs-pension i visst fall till förste innehavaren av presidentbefattningen i försäkringsrådet;

nr 323, i anledning av väckta förslag om bemyndigande för Konungariket Sveriges stadshypotekskassa att upplägga ett premieobligationslån;

nr 324, om beredande åt prästerskapets änke- och pupillkassa av rätt till ytterligare ett års bibehållen inkomst av vissa befattningar; samt

nr 354, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till bestämmelser angående rätt till pension för vissa å extra stat upptagna befattningshavare vid statens järnvägar, telegrafverket och statens vattenfallsverk.

Nr 765. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 326, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående för-

säljning av den inom staden Marstrands hamnområde belägna Hedvigsholmen eller Kvarnholmen m. m.;

nr 327, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande till aktiebolaget Porjus' smältverk av rätt att inom utmålet Valerius å Luossavaara malmfält bryta viss mängd malm ävensom två i ämnet väckta motioner;

nr 328, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter m. m. från Kungsörs kungsladugård i Västmanlands län ävensom i ämnet väckta motioner;

nr 329, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 18, 33 och 59 §§ i stadgan om skjutsväsendet den 22 juni 1911;

nr 330, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa delar av kronoegendomen Hunnebo nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 331, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående be- myndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter m. m.;

nr 332, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående garanti för inköp av brännstovv för statens räkning;

nr 333, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande vid Alnarps egendom av en institutionsbyggnad för professor N. H. Nilsson-Ehles ärftlighetsforskning m. m.;

nr 334, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad användning av ett till anordnande av jägmästarbostäder av riksdagen anvisat belopp;

nr 335, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändringar i villkoren för lån från lånefonden för inköp av ädla avelsston m. m.;

nr 336, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av 1916 års avkastning av statens hästavelsfond;

nr 337, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning i vad angår jordbruksärendena ävensom en i ämnet väckt motion;

nr 338, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående be- redande av rörelsekapital för 1917 års bränslekommissions vedanskaffning under innevarande år ävensom en i ämnet väckt motion;

nr 342, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkoren för lån från täckdikningslånefonden;

nr 343, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkoren för lån från norrländska nyodlingsfonden;

nr 344, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 345, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 346, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ökat statsbidrag till lantbruksskolor ävensom två i ämnet väckta motioner;

nr 347, i anledning av Kungl. Maj:ts två särskilda propositioner angående driftkostnader under år 1918 för statens domäner ävensom två i ämnet väckta motioner;

nr 348, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till den lägre skogsundervisningen och skogshushållning i allmänhet m. m.;

nr 349, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i lagen den 4 maj 1906 angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärva fast egendom m. m.;

nr 350, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i punkt 11 under nionde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter, dels ock i punkt 19 framställda förslag i fråga om utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna;

nr 351, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till en extra tjänsteman hos lantbruksstyrelsen samt till jordbrukskonsulenter och jordförmedlingsbyråer;

nr 352, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för anordnande av spannmåslagerhus och fryshus; samt

nr 353, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkoren för lån från allmänna nyodlingsfonden.

Nr 766. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 16 saml.

nr 83, angående omorganisation av fögderiförvaltningen och löne-reglering för tjänstemännen därstädes m. m.;

nr 84, angående brännvins- samt vin- och ölhandelns ordnande ävensom i samband därmed stående frågor;

nr 85, angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1917 åt befattningshavare i statens tjänst;

nr 86, angående ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 2 juni 1911 angående grunderna och sättet för markegångsprisens bestämmande m. m.;

nr 87, angående förslag till lag om överflyttande å landsfiskal av kronofogde åliggande bestyr m. m.; samt

nr 88, angående ändrad lydelse av 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.

Från andra kammaren.

Nr 796. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna konstitutionsutskottets memorial, nr 37, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande, nr 27, angående Kungl. Maj:ts proposition, nr 262, med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

Nr 797. S. D. Vid föredragning av statsutskottets memorial, nr 206, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående provisoriska löner regleringar för viss till lantförsvaret och marinen hörande personal blev den i detta memorial föreslagna voteringspropositionen godkänd.

Nr 798. S. D. Vid föredragning av lagutskottets memorial, nr 69, angående beviljande för innevarande års riksdag av visst belopp till särskild ersättning åt sekreteraren hos lagutskottet biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 799. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden och memorial:

nr 194, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av flottans station i Stockholm m. m., jämte i ämnet väckt motioner;

nr 193, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förordning om avlöning åt värnpliktiga, som fullgöra krigstjänstgöring vid vissa industriella eller andra anläggningar eller fartyg;

nr 196, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i statsverkspropositionen under punkt 18 av fjärde huvudtiteln, dels ock i särskild proposition gjorda framställning angående omorganisation av väg- och vattenbyggnadskåren ävensom i ämnet väckt motion;

nr 197, angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader för år 1918;

nr 198, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk m. m. jämte i ämnet väckta motioner;

nr 199, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till arbetslöshetens bekämpande ävensom i ämnet väckta motioner;

nr 200, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändrade bestämmelser för trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösunds export av malm från Grängesbergs malmfält ävensom i ämnet väckta motioner; och

nr 201, i anledning av väckta motioner angående uppförande å riksstat av vissa utgifter m. m.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden och memorial hemställt.

Nr 800. S. D. Föredrogs statsutskottets memorial, nr 189, angående beviljande för innevarande riksdag av ökat belopp till gratifikation för tjänstemän hos statsutskottet; och biföll kammaren därvid vad utskottet hemställt.

Nr 801. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial:

nr 62, angående beviljande av medel till särskild ersättning åt tjänstemän hos bevillningsutskottet; och

nr 63, angående ersättning åt av utskottet vid handläggning av vissa ärenden anlitate biträden.

Vad utskottet i dessa memorial hemställt bifölls av kammaren.

Nr 802. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets memorial, nr 65, angående förslag till förordning om rätt att vid taxering för inkomst åtnjuta avdrag för erlagd tonnageavgift.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 803. S. D. Vid föredragning av jordbruksutskottets memorial, nr 124, angående beviljande för innevarande års riksdag av visst belopp

till gratifikationer åt tjänstemän hos jordbruksutskottet blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 804. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets utlåtanden:

nr 32, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av §§ 90 och 107 regeringsformen;

nr 33, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av §§ 101 och 102 regeringsformen samt tillägg till § 68 riksdagsordningen; och

nr 34, i anledning av väckt motion om ändringar i § 104 regeringsformen och § 69 riksdagsordningen.

Vad utskottet hemställt i dessa utlåtanden bifölls av kammaren.

Nr 805. S. D. Föredrogos bankoutskottets utlåtanden:

nr 60, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående en kraftigare reglerande verksamhet från statens sida på den inhemska penningmarknaden eventuellt genom en särskild statsbank;

nr 66, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag, innefattande tillfälligt undantag från gällande inskränkningar i rätten att använda sparbanks vinst; och

nr 67, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret framställning om pension åt änkan Hedvig Axelina Gottfrida Olivia Levin, född Vestermark.

Vad utskottet hemställt i dessa utlåtanden blev av kammaren bifallet.

Nr 806. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna bankoutskottets utlåtande, nr 68, i anledning av vissa framställningar rörande tionde huvudtiteln.

Nr 807. S. D. Föredrogs jordbruksutskottets memorial, nr 120, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronolägenheterna Klädesholmen nr 1 samt Koholmen nr 1, Stora och Lilla, m. m. i Göteborgs och Bohus län.

Kammaren biföll utskottets hemställan.

Nr 808. S. D. Föredrogos lagutskottets utlåtanden:

nr 65, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäliga pris under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden; och

nr 66, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födoämnen.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 809. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 1, angående regleringen av utgifterna under riksstatens första huvudtitel, innefattande anslagen till kungl. hov- och slottsstaterna; och

nr 3, angående regleringen av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet; samt

från bankoutskottet:

nr 320, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar m. m., i vad densamma avser ändring i lagen den 4 juli 1910 angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar;

nr 321, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggspension i visst fall till förste innehavaren av presidentbefattningen i försäkringsrådet;

nr 323, i anledning av väckta förslag om bemyndigande för Konungariket Sveriges stadshypotekskassa att upplägga ett premieobligationslån;

nr 324, om beredande åt prästerskapets änke- och pupillkassa av rätt till ytterligare ett års behållen inkomst av vissa befattningar; och

nr 354, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till bestämmelser angående rätt till pension för vissa å extra stat upptagna befattningshavare vid statens järnvägar, telegrafverket och statens vattenfallsverk.

Nr 810. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen

nr 326, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av den inom staden Marstrands hamnområde belägna Hedvigsholmen eller Kvarnholmen m. m.;

nr 327, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande till aktiebolaget Porjus, smältverk av rätt att inom utmålet Vale-

rius å Luossavaara malmfält bryta viss mängd malm ävensom två i ämnet väckta motioner;

nr 328, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtande av lägenheter m. m. från Kungsörs kungsladugård i Västmanlands län ävensom i ämnet väckta motioner;

nr 329, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 18, 33 och 59 §§ i stadgan om skjutsväsendet den 22 juni 1911;

nr 330, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa delar av kronoegendomen Hunnebo nr 1 i Göteborgs och Bohus län;

nr 331, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående be- myndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter m. m.;

nr 332, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående garanti för inköp av brännstov för statens räkning;

nr 333, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande vid Alnarps egendom av en institutionsbyggnad för professor N. H. Nilsson-Ehles ärftlighetsforskning m. m.;

nr 334, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad användning av ett till anordnande av jägmästarbostäder av riksdagen anvisat belopp;

nr 335, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändringar i villkoren för lån från lånefonden för inköp av ädla avelsston m. m.;

nr 336, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av 1916 års avkastning av statens hästavel;

nr 337, angående regleringen av utgifterna för kapitalökning i vad angår jordbruksärendena ävensom en i ämnet väckt motion;

nr 338, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av rörelsekapital för 1917 års bränslekommissions vedanskaffning under innevarande år ävensom en i ämnet väckt motion;

nr 342, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkoren för lån från täckdikningslånefonden;

nr 343, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkoren för lån från norrländska nyodlingsfonden;

nr 344, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 345, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 346, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ökat statsbidrag till lantbruksskolor ävensom två i ämnet väckta motioner;

nr 347, i anledning av Kungl. Maj:ts två särskilda propositioner angående driftkostnader under år 1918 för statens domäner ävensom två i ämnet väckta motioner;

nr 348, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till den lägre skogsundervisningen och skogshushållning i allmänhet m. m.;

nr 349, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i lagen den 4 maj 1906 angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärva fast egendom m. m.;

nr 350, i anledning av Kungl. Maj:ts dels i punkt 11 under nionde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter, dels ock i punkt 19 framställda förslag i fråga om utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna;

nr 351, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till en extra tjänsteman hos lantbruksstyrelsen samt till jordbrukskonsulenter och jordförmedlingsbyråer;

nr 352, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för anordnande av spannmålslagerhus och fryshus; samt

nr 353, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående villkoren för lån från allmänna nyodlingsfonden.

Nr 811. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till §§ i riksdagsbeslutet:

nr 83, angående omorganisation av fögderiförvaltningen och löne-reglering för tjänstemännen därstädes m. m.;

nr 84, angående brännvins- samt vin- och ölhandelns ordnande ävensom i samband härmed stående frågor;

nr 85, angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1917 åt befattningshavare i statens tjänst;

nr 86, angående ändrad lydelse av § 7 i förordningen den 2 juni 1911 angående grunderna och sättet för markegångsprisens bestämmande m. m.;

nr 87, angående förslag till lag om överflyttande å landsfiskal av kronofogde åliggande bestyr m. m.; och

nr 88, angående ändrad lydelse av 4, 34, 35, 44, 45, 50, 52, 55, 63, 64, 70 och 80 §§ i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.

Den 13 juni.

Från första kammaren.

Nr 767. S. D. Vid föredragning av konstitutionsutskottets memorial nr 37, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 27, angående Kungl. Maj:ts proposition, nr 262, med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen, bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 768. S. D. Föredrogos statsutskottets utlåtanden:

nr 202, i anledning av Kungl. Maj:ts i vissa punkter under fjärde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställningar jämte i samband därmed väckta motioner.

Punkterna 1—11.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 12 och 13.

Lades till handlingarna.

nr 203, i anledning av Kungl. Maj:ts i vissa punkter under femte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställningar jämte i samband därmed väckt motion m. m.

Punkterna 1—12.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 13.

Lades till handlingarna.

nr 204, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående täckande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet under år 1916 i fråga om lantförsvaret m. m.

Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 205, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående täckande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet under år 1916 i fråga om sjöförsvaret m. m.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 769. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtande, nr 207, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av kredit för bedrivande av statens verksamhet i fråga om meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara jämte en i ämnet väckt motion, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 770. S. D. Vid föredragning av bevillningsutskottets betänkande nr 66, angående beräkning av bevillningarna för år 1918, bifölls vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 771. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets utlåtande nr 69, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 7 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 772. S. D. Föredrogs lagutskottets memorial nr 70, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om lagutskottets utlåtande, nr 64, i anledning av ej mindre fyra Kungl. Maj:ts propositioner, nämligen dels med förslag till lag om allmän tjänsteplikt, dels angående tillämpning av allmän tjänsteplikt med avseende å visst ändamål, dels med förslag till lag angående arbetsnämnder och dels med förslag till lag om inskränkande eller nedläggande av skogsarbete eller industriell drift under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden än även fyra med anledning av förstnämnda proposition samt tre med anledning av samma proposition och propositionen med förslag till lag angående arbetsnämnder väckta motioner.

Memorialet visades åter till utskottet.

Nr 773. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 8, till Konungen, angående regleringen av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

Nr 774. S. D. Anmäldes och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 340, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande; och

nr 341, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för sjöförsvarets stärkande.

Nr 775. S. D. Anmälades och godkändes tredje sammansatta stats- och lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 309, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för bestridande av kostnader för utbildning av landstormsbefäl m. m.;

nr 310, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag dels till lag om landstormsprövning åren 1919—1927 samt utbildning av officerare, underbefäl och fackmän vid landstormen under åren 1920—1928, dels ock till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1917 undergå landstormsprövning och befäls- eller annan särskild utbildning vid landstormen; samt

nr 311, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 19 mom. 4 och § 34 mom. 2 värnpliktslagen den 17 september 1914.

Nr 776. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 217, i anledning av *dels* Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 19 §, 49 § 2 mom. och 57 § i förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva *dels ock* i ämnet väckta motioner;

nr 248, i anledning av väckt motion om ändring i 12 § av förordningen angående tillverkning av brännvin;

nr 251, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om visst undantag från tillämpningen av stadgandet i 13 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin m. m.;

nr 253, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 13, § 16, mom. 1, § 17 och § 19 mom. 3 i förordningen om frihamn den 15 november 1907;

nr 254, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändring av tullsatserna å socker samt om ändrad lydelse av § 13 mom. 1 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911;

nr 257, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse av rubrikerna nr 192 och 193 för maltdrycker och mjöd i gällande tulltaxa;

nr 258, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 6, 9, 11, 18, 19, 20, 25 och 30 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker;

nr 259, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående indragning av förste kontrollörsbefattningarna vid råsockerfabrikerna m. m.; samt

nr 355, angående beräkning av bevillningarna för år 1918.

Nr 777. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 10, till Konungen, angående regleringen av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

Nr 778. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 356, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen högt pris under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden, ävensom en i ämnet väckt motion; och

nr 357, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födoämnen.

Nr 779. S. D. Anmälades och godkändes första särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 317, i anledning av motioner dels om ändring i 2 § av förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktighs hustru och barn och dels angående anslaget till understöd åt vissa värnpliktighs familjer m. m.;

nr 318, i anledning av motion om ändring i förordningen den 13 augusti 1914 om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktighs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar m. m.; samt

nr 319, i anledning av motion om förhöjning av penningbidraget till värnpliktiga, som utkallas till tryggande av rikets neutralitet.

Från andra kammaren.

Nr 812. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av andra särskilda utskottet i första punkten av dess memorial nr 6 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må
 a) godkänna följande nya ordinarie avlöningsstater för lantför-
 svarsdepartementet, civildepartementet, finansdepartementet, ecklesiastik-
 departementet och jordbruksdepartementet att tillämpas från och med
 år 1918:

Lantförvarsdepartementet.

	Lön	Tjänst- görings- pennin- gar	Orts- till- lägg	Summa	
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	{ Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvara tjänstgörings- penningar.
1 expeditionschef	6,200	2,800	1,000	10,000	
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
3 dito	15,000	7,500	1,800	24,300	
-----	—	—	—	—	-----
Summa kronor	—	—	—	130,200	

Civildepartementet.

	Lön	Tjänst- görings- pennin- gar	Orts- till- lägg	Summa	
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	{ Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvara tjänstgörings- penningar.
1 expeditionschef	6,200	2,800	1,000	10,000	
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
5 dito	25,000	12,500	3,000	40,500	
-----	—	—	—	—	-----
Summa kronor	—	—	—	205,400	

Finansdepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Orts- till- lägg	Summa	
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	{ Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvaratjänstgörings- penningar.
1 expeditionschef	6,200	2,800	1,000	10,000	
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
3 dito	15,000	7,500	1,800	24,300	
-----	—	—	—	—	-----
Summa kronor	—	—	—	129,300	

Ecklesiastikdepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Orts- till- lägg	Summa	
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	{ Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvara tjänstgörings- penningar.
1 expeditionschef	6,200	2,800	1,000	10,000	
<i>Kansliavdelningen:</i>					
-----	—	—	—	—	-----
Summa kronor	—	—	—	188,400	

Jordbruksdepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Orts- till- lägg	Summa	
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	{ Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvara tjänstgörings- penningar.
1 expediteschef	6,200	2,800	1,000	10,000	
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
2 dito.....	10,000	5,000	1,200	16,200	
-----	—	—	—	—	-----
Summa kronor	—	—	—	115,500	

b) godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i de nya ordinarie staterna upptagna avlöningsförmåner, nämligen:
i fråga om ändrad tjänstgöringsskyldighet, förflyttning till annan tjänst, förening av tjänster m. m.:

i fråga om avlöningsförmåners uppbärande m. m.:

att tjänsteman, som förordnas till statssekreterare, kabinettssekreterare, chef för justitiedepartementets lagavdelning, ledamot å samma avdelning eller byråchef för lagärenden i civildepartementet, skall under tiden för förordnandet frånträda honom enligt stat tillkommande avlöning å den förut innehavda tjänsten, vilken avlöning efter omständigheterna kommer att uppbäras av den, som bestrider samma tjänst, eller besparas statsverket;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningshavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som förordnats att uppehålla befattningen;

i fråga om ålderstillägg:

i fråga om semester, skyldighet att avgå från tjänsten och pensionsrätt:

i fråga om särskilda föreskrifter för kvinnliga befattningshavare:

— — — — — uppförda biträdesbefattningar;
röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att

delvis godkänna följande nya ordinarie avlöningsstater för lantförsvarsdepartementet, civildepartementet, finansdepartementet, ecklesiastikdepartementet och jordbruksdepartementet att tillämpas från och med år 1918:

Lantförsvarsdepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-till-lägg	Summa	
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	{ Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvara tjänstgöringspennningar.
1 expeditionschef, arvode.....	—	—	—	10,000	{ Av detta arvode anses 2,800 kr. motsvara tjänstgöringspennningar.
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
3 dito	15,000	7,500	1,800	24,300	
Summa kronor	—	—	—	130,200	

Civildepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Orts- till- lägg	Summa	
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	{ Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvaratjänstgörings- penningar.
1 expeditionschef, arvode.....	—	—	—	10,000	
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	{ Av detta arvode anses 2,800 kr. motsvaratjänstgörings- penningar.
5 dito	25,000	12,500	3,000	40,500	
-----	—	—	—	—	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
Summa kronor	—	—	—	205,400	

Finansdepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Orts- till- lägg	Summa	
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	{ Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvara tjänstgörings- penningar.
1 expeditionschef, arvode.....	—	—	—	10,000	
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	{ Av detta arvode anses 2,800 kr. motsvaratjänstgörings- penningar.
3 dito	15,000	7,500	1,800	24,300	
-----	—	—	—	—	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
Summa kronor	—	—	—	129,900	

Ecklesiastikdepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Orts- till- lägg	Summa	
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	{ Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvara tjänstgörings- penningar. Av detta arvode anses 2,800 kr. motsvara tjänstgörings- penningar.
1 expeditionschef, arvode	—	—	—	10,000	
<i>Kansliavdelningen:</i>	—	—	—	—	
Summa kronor	—	—	—	188,400	

Jordbruksdepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Orts- till- lägg	Summa	
1 statssekreterare, arvode	—	—	—	11,000	{ Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvara tjänstgörings- penningar. Av detta arvode anses 2,800 kr. motsvara tjänstgörings- penningar.
1 expeditionschef, arvode	—	—	—	10,000	
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
2 dito	10,000	5,000	1,200	16,200	
Summa kronor	—	—	—	115,500	

dels ock godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i de nya ordinarie staterna upptagna avlöningsförmåner, nämligen:
i fråga om ändrad tjänstgöringsskyldighet, förflyttning till annan tjänst, förening av tjänster m. m.:

i fråga om avlöningsförmåners uppbärande m. m.:

att tjänsteman, som förordnas till statssekreterare, kabinettssekreterare, expeditionschef, chef för justitiedepartementets lagavdelning, ledamot å samma avdelning eller byråchef för lagärenden i civildepartementet, skall under tiden för förordnandet frånträda honom enligt stat tillkommande avlöning å den förut innehavda tjänsten, vilken avlöning efter omständigheterna kommer att uppbäras av den, som bestrider samma tjänst eller besparas statsverket;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattningshavare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester, men för den tid han eljest varit från tjänstgöring befriad, skola utgå till den, som förordnats att uppehålla befattningen;

— — — — —
i fråga om ålderstillägg:

— — — — —
i fråga om semester, skyldighet att avgå från tjänsten och pensionsrätt:

— — — — —
i fråga om särskilda föreskrifter för kvinnliga befattningshavare:

— — — — —
— — — — — uppförda biträdesbefattningar.»

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräkning, och befanns att omröstningen utfallit med 68 Ja och 113 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med..... 79 Ja och 42 Nej,
vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 68 Ja och 113 Nej,
sammanräkningen visade..... 147 Ja och 155 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionens innehåll.

Nr 813. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av andra särskilda utskottet i andra punkten av dess memorial nr 6 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må dels godkänna följande ny ordinarie avlöningsstat för justitiedepartementet att tillämpas från och med år 1918:

Justitiedepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspennin- gar	Orts- till- lägg	Summa	
<i>Kansliavdelningen:</i>					
1 statssekreterare och expediti- onchef, arvode	—	—	—	11,000	{ Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvara tjänstgörings- pennningar.
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
1 dito	5,000	2,500	600	8,100	
1 förste kanslisekreterare	3,600	1,800	400	5,800	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 registrator	2,600	1,600	300	4,500	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med än ytterligare 500 kr.
1 andre kanslisekreterare	2,200	1,500	300	4,000	
1 dito, med tjänstgöring även å lag- avdelningen	2,200	1,500	300	4,000	
<i>Lagavdelningen:</i>					
1 chef för lagavdelningen, arvode ...	—	—	—	11,000	{ Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvara tjänstgörings- pennningar.
1 ledamot å lagavdelningen, arvode	—	—	—	8,100	{ Av detta arvode anses 2,500 kr. motsvara tjänstgörings- pennningar.
Summa kronor	—	—	—	88,100	

Anm. Därest bostad med bränsle eller med bränsle och lyse anvisas åt förste vaktmästare eller vaktmästare, skall han av sin lön avstå för bostad med bränsle 250 kronor samt för bostad med bränsle och lyse 275 kronor, allt för år räknat. Åtnjutes lyse, åligger befattningshavare att själv bekosta armatur och lampor.

dels ock höja det i riksstaten under andra huvudtiteln, justitiedepartementet, uppförda ordinarie anslaget till departementets avdelning

av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp, 41,400 kronor, med 46,700 kronor till 88,100 kronor,

röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att dels godkänna följande ny ordinarie avlöningsstat för justitiedepartementet att tillämpas från och med år 1918:

Justitiedepartementet.

	Lön	Tjänstgöringspennningar	Orts-till-lägg	Summa	
Kansliavdelningen:					
1 statssekreterare och expeditiionschef, arvode.....	—	—	—	11,000	{ Av detta arvode anses 3,000 kr. motsvara tjänstgöringspennningar.
1 kansliråd	5,000	2,500	600	8,100	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
1 dito.....	5,000	2,500	600	8,100	
1 förste kanslisekreterare	3,600	1,800	400	5,800	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 registrator	2,600	1,600	300	4,500	{ Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med än ytterligare 500 kr.
1 andre kanslisekreterare.....	2,200	1,500	300	4,000	
1 dito, med tjänstgöring även å lagavdelningen	2,200	1,500	300	4,000	
Lagavdelningen:					
1 chef för lagavdelningen, arvode...	—	—	—	10,000	{ Av detta arvode anses 2,800 kr. motsvara tjänstgöringspennningar.
1 ledamot å lagavdelningen, arvode	—	—	—	8,100	{ Av detta arvode anses 2,500 kr. motsvara tjänstgöringspennningar.
— — — — —	—	—	—	—	— — — — —
Summa kronor	—	—	—	87,100	

Anm. Därest bostad med bränsle eller med bränsle och lyse anvisas åt förste vaktmästare eller vaktmästare, skall han av sin lön avstå för bostad med bränsle 250 kronor samt för bostad med bränsle och lyse 275 kronor, allt för år räknat. Åtnjutes lyse, åligger befattningshavare att själv bekosta armatur och lampor.

dels ock höja det i riksstaten under andra huvudtiteln, justitie-departementet, uppförda ordinarie anslaget till departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli från dess nuvarande belopp, 41,400 kronor, med 45,700 kronor till 87,100 kronor.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns att omröstningen utfallit med 103 Ja och 80 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 92 Ja och 27 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 103 Ja och 80 Nej,
sammanräkningen visade 195 Ja och 107 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 814. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av andra särskilda utskottet i tredje punkten av dess memorial nr 6 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i de nya ordinarie staterna upptagna avlöningsförmåner, nämligen:

i fråga om ändrad tjänstgöringsskyldighet, förflyttning till annan tjänst, förening av tjänster m. m.:

— — — — —
i fråga om avlöningsförmåners uppbärande m. m.:

— — — — —
i fråga om ålderstillägg:

att, därest förhöjning av lönen efter viss tids fortsatt innehavande av befattning i samma lönegrad är i staten medgiven, tidpunkten för

— — — — —
att befattningshavare, som utnämnts att från de nya staternas ikraftträdande eller från och med dag under år 1917 vara innehavare av ordinarie tjänst i statsdepartement, må för erhållande av löneförhöjning tillgodoräknas den tid, varunder han omedelbart före tillträdet till befattningen på grund av stadigvarande förordnande i departementet

bestritt tjänst av motsvarande lönegrad med av riksdagen å extra stat anvisad avlöning, kansliråd alltså extra byråchefstjänst och kanslisekreterare, förste eller andre, extra kanslisekreterartjänst samt aktuarie extra ordinarie aktuariebefattning;

att befattningshavare, vilken utnämnts att från de nya staternas ikraftträdande vara innehavare av andre kanslisekreterarbefattning och under de åtta närmast före tillträdet till befattningen förflutna åren varit såsom amanuens anställd i departementet samt under de sista fem åren av nyssnämnda tid fullgjort tjänstgöring i lika eller nära lika omfattning, som under samma tid fordrats av ordinarie tjänsteman i första lönegraden, må för erhållande av löneförhöjning, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, tillgodoräknas viss del av den tid av fem år, som nyss angivits, dock att i särskilda undantagsfall hela denna tid må tillgodoräknas;

att, därest kvinnligt biträde, som befordras till ordinarie biträde i statsdepartement från tiden för de nya staternas ikraftträdande, omedelbart före nämnda ikraftträdande mot fast arvode utfört arbete av motsvarande eller jämförlig beskaffenhet i departement, biträdet må för åtnjutande av löneförhöjning räknas till godo nämnda tjänstgöring;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han enligt bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehavares rätt till pension är skyldig att från tjänsten avgå, icke må tillträda samma förhöjning;

i fråga om semester, skyldighet att avgå från tjänsten och pensionsrätt:

i fråga om särskilda föreskrifter för kvinnliga befattningshavare:

— — — — — uppförda biträdesbefattningar;
röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat att godkänna följande villkor och bestämmelser för åtnjutande av de i de nya ordinarie staterna upptagna avlöningsförmåner, nämligen:

i fråga om ändrad tjänstgöringsskyldighet, förflyttning till annan tjänst, förening av tjänster m. m.:

i fråga om avlöningsförmåners uppbärande m. m.:

i fråga om ålderstillägg:

att, därest förhöjning av lönen efter viss tids fortsatt innehavande av befattning i samma lönegrad är i staten medgiven tidpunkten för

att befattningshavare, som utnämnts att från de nya staternas ikraftträdande eller från och med dag under år 1917 vara innehavare av ordinarie tjänst i statsdepartement, må för erhållande av löneförhöjning tillgodoräknas den tid, varunder han omedelbart före tillträdet till befattningen på grund av stadigvarande förordnande i departementet bestritt tjänst av motsvarande lönegrad med av riksdagen å extra stat anvisad avlöning, kansliråd alltså extra byråchefstjänst och kanslisekreterare, förste eller andre, extra kanslisekreterartjänst samt aktuarie extra ordinarie aktuariebefattning;

att, därest kvinnligt biträde, som befordras till ordinarie biträde i statsdepartement från tiden för de nya staternas ikraftträdande, omedelbart före nämnda ikraftträdande mot fast arvode utfört arbete av motsvarande eller jämförlig beskaffenhet i departement, biträdet må för åtnjutande av löneförhöjning räknas till godo nämnda tjänstgöring;

att likväl löntagare, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande av löneförhöjning, redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han enligt bestämmelserna i lagen angående civila tjänstinnehavares rätt till pension är skyldig att från tjänsten avgå, icke må tillträda samma förhöjning;

i fråga om semester, skyldighet att avgå från tjänsten och pensionsrätt:

i fråga om särskilda föreskrifter för kvinnliga befattningshavare:

— — — — uppförda biträdesbefattningar.

Sedan voteringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voteringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns att omröstningen utfallit med 57 Ja och 124 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med 98 Ja och 21 Nej, vadan, då därtill lades andra kammarens röster

eller 57 Ja och 124 Nej,
sammanräkningen visade 155 Ja och 145 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 815. S. D. Anställdes, jämlikt 65 § riksdagsordningen, omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 206 föreslagna, av riksdagens båda kamrar godkända voteringsproposition:

Den som i likhet med första kammaren vill

dels att Kungl. Maj:ts proposition nr 154 icke må av riksdagen bifallas;

dels att Kungl. Maj:ts proposition nr 158 icke må av riksdagen bifallas;

dels ock att riksdagen må besluta att på 1918 års stat, under titel »utgifter för kapitalökning», till avsättning för beredande av tillfällig löneförbättring åt viss personal vid armén och marinen under år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst 4,000,000 kronor, röstar

Ja;

Den det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat

dels icke bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 154;

dels ock icke bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 158.

Sedan voringssedlarna blivit avlämnade samt en sedel avlagd och förseglad ävensom underrättelse från första kammaren ingått, att voringssedlarna för den omröstning, varom här vore fråga, jämväl därstädes avgivits, företogs sedlarnas öppnande och uppräknings, och befanns, att omröstningen utfallit med 75 Ja och 109 Nej.

Den omröstning över ovanintagna voteringsproposition, som, enligt ankommet och nu uppläst protokoll, blivit av första kammaren sam-

tidigt anställd, hade utfallit med 98 Ja och 27 Nej,
vadan, då därtill lades andra kammarens röster
eller 75 Ja och 109 Nej,
sammanräkningen visade 173 Ja och 136 Nej;

och hade alltså beslut i denna fråga blivit av riksdagen fattat i
överensstämmelse med ja-propositionens innehåll.

Nr 816. S. D. Föredrogs konstitutionsutskottets memorial, nr 40,
i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut vid behandling av utskottets
utlåtande nr 35, angående Kungl. Maj:ts proposition, nr 286, med för-
slag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 817. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 207, i an-
ledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av kredit för
bedrivande av statens verksamhet i fråga om meddelande av sjöför-
säkring mot krigsfara jämte en i ämnet väckt motion.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 818. S. D. Föredrogs bankoutskottets utlåtande, nr 69, i
anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad
lydelse av 5 och 7 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila
tjänst innehavares rätt till pension;

och biföll kammaren därvid utskottets hemställan.

Nr 819. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial, nr 71, an-
gående instruktion för nästa riksdags bankoutskott; och biföll kammaren
därvid utskottets hemställan.

Nr 820. S. D. Föredrogs bankoutskottets memorial, nr 72, med
förslag angående arvoden till de vid innevarande riksdag hos kamrarna,
de ständiga och tillfälliga utskotten samt riksdagens kansli anställda
tjänstemän och vaktmästare.

Utskottets hemställan bifölls.

Nr 821. S. D. Vid föredragning av ett från första kammaren
ankommet protokollsutdrag nr 760, innefattande delgivning av nämnda
kammares beslut över dess första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 24,
i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående
förstatligande av de enskilda järnvägarna m. m. beslöt andra kammaren
icke biträda det av första kammaren i ärendet fattade beslut.

Nr 822. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 202, i
anledning av Kungl. Maj:ts i vissa punkter under fjärde huvudtiteln av

statsverkspropositionen gjorda framställningar jämte i samband därmed väckta motioner.

Punkterna 1:o)—11:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 12:o) och 13:o).

Lades till handlingarna.

Nr 823. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtande, nr 203, i anledning av Kungl. Maj:ts i vissa punkter under femte huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställningar jämte i samband därmed väckt motion m. m.

Punkterna 1:o)—12:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 13:o).

Lades till handlingarna.

Nr 824. S. D. Föredrogs statsutskottets utlåtanden:

nr 204, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående täckande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet under år 1916 i fråga om lantförsvaret m. m.; och

nr 205, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående täckande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet under år 1916 i fråga om sjöförsvaret m. m.

Kammaren biföll vad utskottet i dessa utlåtanden hemställt.

Nr 825. S. D. Föredrogs lagutskottets memorial:

nr 70, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om lagutskottets utlåtande nr 64, i anledning av ej mindre fyra Kungl. Maj:ts propositioner, nämligen dels med förslag till lag om allmän tjänsteplikt, dels angående tillämpning av allmän tjänsteplikt med avseende å visst ändamål, dels med förslag till lag angående arbetsnämnder och dels med förslag till lag om inskränkande eller nedläggande av skogsarbete eller industriell drift under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden än även fyra med anledning av förstnämnda proposition samt tre med anledning av samma proposition och propositionen med förslag till lag angående arbetsnämnder väckta motioner.

Utskottets hemställan avslogs.

nr 67, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande lagutskottets utlåtande, nr 59, i anledning av dels Kungl. Maj:ts propo-

sition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige dels ock två i ämnet väckta motioner.

Utskottets hemställan bifölles.

Nr 826. S. D. Vid föredragning av statsutskottets utlåtande, nr 195, i anledning av väckt motion angående avlöningen för till tjänstgöring inkallad reservpersonal tillhörande marinen biföll kammaren utskottets hemställan.

Nr 827. S. D. Föredrogs lagutskottets utlåtande, nr 68, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 1 § i lagen om servitut den 14 juni 1907.

Utskottets hemställan bifölles.

Nr 828. S. D. Föredrogs bevillningsutskottets betänkande, nr 66, angående beräkning av bevillningarna för år 1918.

Kammaren biföll vad utskottet i detta betänkande hemställt.

Nr 829. S. D. Föredrogs andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 18, på grund av kamrarnas återremiss av utskottets utlåtande, nr 17, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inställande av militärövningarna tillsvidare under år 1917.

Utskottets hemställan bifölles; och skulle, jämlikt § 63 riksdagsordningen, detta beslut genom utdrag av protokollet delgivas första kammaren.

Nr 830. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen nämligen

från bankoutskottet:

nr 10, angående regleringen av utgifterna under riksstatens tionde huvudtitel innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

från första särskilda utskottet:

nr 317, i anledning av motioner dels om ändring i 2 § av förordningen den 1 juni 1912 om understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn och dels angående anslaget till understöd åt vissa värnpliktiges familjer m. m.

nr 318, i anledning av motion om ändring i förordningen den 13 augusti 1914 om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj som fullgör tjänstgöring till rikets försvar m. m.; och

nr 319, i anledning av motion om förhöjning av penningbidraget till värnpliktiga, som utkallas till tryggande av rikets neutralitet.

från statsutskottet:

nr 8, angående regleringen av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet;

nr 340, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande; och

nr 341, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för sjöförsvarets stärkande;

från sammansatta stats- och lagutskottet nr 3:

nr 309, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för bestridande av kostnader för utbildning av landsstormsbefäl m. m.;

nr 310, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag dels till lag om landsstormsprövning åren 1919—1927 samt utbildning av officerare, underbefäl och fackmän vid landstormen under åren 1920—1928, dels ock till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1917 undergå landstormsprövning och befäls- eller annan särskild utbildning vid landstormen; och

nr 311, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av § 19 mom. 4 och § 34 mom. 2 värnpliktslagen den 17 september 1914;

från bevillningsutskottet:

nr 217, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 19 § 49 § 2 mom. och 57 § i förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva dels ock i ämnet väckta motioner;

nr 248, i anledning av väckt motion om ändring i 12 § av förordningen angående tillverkning av brännvin;

nr 251, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om visst undantag från tillämpningen av stadgandet i 13 §

4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin m. m.;

nr 253, i anledning av Kungl. Maj:s proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 13, § 16 mom. 1, § 17 och § 19 mom. 3 i förordningen om frihamn den 15 november 1907;

nr 254, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändring av tullsatserna å socker samt om ändrad lydelse av § 13 mom. 1 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911;

nr 257, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse av rubrikerna nr 192 och 193 för maldrycker och mjöd i gällande tulltaxa;

nr 258, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 6, 9, 11, 18, 19, 20, 25 och 30 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker;

nr 259, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående indragning av förste kontrollörsbefattningarna vid råsockerfabrikerna m. m.;

nr 355, angående beräkning av bevillningarna för år 1918;

nr 360, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918 m. m.; dels ock i ämnet väckta motioner; samt

nr 361, angående förordning om rätt att vid taxering för inkomst åtnjuta avdrag för erlagd tonnageavgift; samt

från lagutskottet:

nr 356, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om vissa bestämmelser mot oskäligen högt pris under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden ävensom i ämnet väckt motion; och

nr 357, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födoämnen.

Den 14 juni.*Från första kammaren.*

Nr 780. S. D. Föredrogos konstitutionsutskottets memorial:

nr 38, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 29, angående dels åtgärder för åvägabringande av ett närmare samarbete mellan regering och riksdag i viktigare utrikespolitiska angelägenheter, dels angående beredande åt riksdagen av medbeslutanderätt eller förhandlingsrätt med regeringen i utrikesärenden, dels om närmare bestämmande av begreppet kommandomål m. m.

Utskottets yttrande godkändes.

nr 39, i anledning av vissa kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 36, angående valrätt och valbarhet till riksdagens andra kammare, ävensom angående valbarhet till riksdagens första kammare.

Utskottets yttrande godkändes.

nr 40, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut vid behandling av utskottets utlåtande nr 35, angående Kungl. Maj:ts proposition, nr 286, med förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 781. S. D. Föredrogos statsutskottets memorial och utlåtanden:

nr 208, angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1918;

nr 209, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anvisande av anslag till riksdags- och revisionskostnader m. m.;

nr 210, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anvisande av anslag till räntor å statsskulden;

nr 211, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anvisande av anslag för avbetalning å statsskulden;

nr 212, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel; samt

nr 213, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om ställande till Kungl. Maj:ts förfogande av medel att i fall av behov tagas i anspråk å tid, då till följd av riksdagens fortvaro de i § 63 regeringsformen omförmälda kreditiv icke få lyftas.

Vad utskottet i dessa betänkanden hemställt bifölls.

Nr 782. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna tredje sammansatta stats- och lagutskottets memorial nr 4, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets utlåtande nr 1 i anledning av ej mindre Kungl. Maj:ts proposition med förslag dels till lag om landstörmsprövning åren 1919—1927 samt utbildning av officerare, underbefäl och fackmän vid landstormen under åren 1920—1928, dels ock till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1917 undergå landstörmsprövning och befäls- eller annan särskild utbildning vid landstormen, än även Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för bestridande av kostnader för utbildning av landstörmsbefäl m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

Nr 783. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial nr 71, angående instruktion för nästa riksdags bankoutskott, och nr 72, med förslag angående arvoden till de vid innevarande riksdag hos kamrarna, de ständiga och tillfälliga utskotten samt riksdagens kansli anställda tjänstemän och vaktmästare, bifölls vad utskottet i dessa memorial hemställt.

Nr 784. S. D. Vid föredragning av första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 27, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående utjämning av kostnaderna för anslutning till rikstelefonnätet, bifölls vad utskottet i detta utlåtande hemställt.

Nr 785. S. D. Anmälades och godkändes fjärde sammansatta stats- och lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 312, till Konungen, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkringsrådet, dels ock i ämnet väckta motioner.

Nr 786. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 322, angående en kraftigare reglerande verksamhet från statens sida för den inhemska penningmarknaden eventuellt genom en särskild statsbank;

nr 325, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag, innefattande tillfälligt undantag från gällande inskränkningar i rätten att använda sparbanksvinst; samt

nr 365, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 7 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension.

Nr 787. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 363, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 1 § i lagen om servitut den 14 juni 1907; och

nr 374, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige, dels ock två i ämnet väckta motioner.

Nr 788. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 9, angående regleringen av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet; och

nr 364, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronolägenheterna Klädesholmen nr 1 samt Koholmen nr 1, Stora och Lilla, m. m. i Göteborgs och Bohus län.

Nr 789. S. D. Anmälades och godkändes andra särskilda utskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 373, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 230 angående reglering av löneförhållanden m. m. vid statsdepartementen jämte en i ämnet väckt motion.

Nr 790. S. D. Vid föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 829, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 18 på grund av kamrarnas återremiss av utskottets utlåtande nr 17, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående inställande av militärövningarna tills vidare under år 1917, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt första tillfälliga utskott.

Nr 791. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 369, till Konungen angående vidtagande av vissa åtgärder till folkundervisningens befrämjande.

Från andra kammaren.

Nr 831. S. D. Föredrogos och lades till handlingarna konstitutionsutskottets memorial:

nr 38, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 29, angående dels åtgärder för åvägabringande av ett närmare samarbete mellan regering och riksdag i viktigare utrikespolitiska angelägenheter, dels angående beredande åt riksdagen av medbeslutanderätt eller förhandlingsrätt med regeringen i utrikesärenden, dels om närmare bestämmande av begreppet kommandomål m. m.; och

nr 39, i anledning av vissa kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande utskottets utlåtande nr 36, angående valrätt och valbarhet till riksdagens andra kammare, ävensom angående valbarhet till riksdagens första kammare.

Nr 832. S. D. Föredrogos statsutskottets memorial och utlåtanden:

nr 208, angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1918;

nr 209, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anvisande av anslag till riksdags- och revisionskostnader m. m.;

nr 210, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anvisande av anslag till räntor å statsskulden;

nr 211, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anvisande av anslag för avbetalning å statsskulden;

nr 212, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel; och

nr 213, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om ställande till Kungl. Maj:ts förfogande av medel att i fall av behov tagas i anspråk å tid, då till följd av riksdagens fortvaro de i § 63 regeringsformen omförmälda kreditiv icke få lyftas.

Utskottets framställningar i dessa utlåtanden biföllos av kammaren.

Nr 833. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna sammansatta stats- och lagutskottets nr 3 memorial nr 4, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut rörande utskottets utlåtande nr 1 i anledning

av ej mindre Kungl. Maj:ts proposition med förslag dels till lag om landstörmsprövning åren 1919—1927 samt utbildning av officerare, underbefäl och fackmän vid landstormen under åren 1920—1928, dels ock till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1917 undergå landstörmsprövning och befäls- eller annan särskild utbildning vid landstormen, än även Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för bestridande av kostnader för utbildning av landstörmsbefäl m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

Nr 834. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen; nämligen

från sammansatta stats- och lagutskottet nr 4:

nr 312, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkringsrådet, dels ock i ämnet väckta motioner; samt

från jordbruksutskottet:

nr 9, angående regleringen av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet; och

nr 364, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av kronolägenheterna Klädesholmen nr 1 samt Koholmen nr 1, Stora och Lilla, m. m. i Göteborgs och Bohus län.

Den 15 juni.

Från första kammaren.

Nr 792. S. D. Föredrogs lagutskottets memorial nr 71, i anledning av första kammarens återremiss av lagutskottets memorial nr 70 med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om lagutskottets utlåtande nr 64 i anledning av ej mindre fyra Kungl. Maj:ts propositioner, nämligen dels med förslag till lag om allmän tjänsteplikt, dels angående tillämpning av allmän tjänsteplikt med avseende å visst ändamål, dels med förslag till lag angående arbetsnämnder och dels med förslag till lag om inskränkande eller nedläggande av skogsarbete eller industriell drift under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden, än även fyra med anledning av förstnämnda proposition samt tre med anledning av samma proposition och propositionen med förslag till lag angående arbetsnämnder väckta motioner.

Vad utskottet i sitt memorial nr 70 hemställt bifölls.

Nr 793. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 2, angående regleringen av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet;

nr 6, angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjätte huvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet;

nr 7, angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet;

nr 367, i anledning av väckt motion angående avlöningen för till tjänstgöring inkallad reservpersonal tillhörande marinen;

nr 368, i anledning av väckta motioner angående uppförande å riksstat av vissa utgifter m. m.;

nr 370, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förordning om avlöning åt värnpliktiga, som fullgöra krigstjänstgöring vid vissa industriella eller andra anläggningar eller fartyg;

nr 371, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändrade bestämmelser för trafikaktiebolaget Grängesberg—Öxelösunds export av malm från Grängesbergs malmfält; samt

nr 372, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av kredit för bedrivande av statens verksamhet i fråga om meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara jämte en i ämnet väckt motion.

Nr 794. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 366, till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av flottans station i Stockholm m. m.

Nr 795. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 362, till Konungen, i anledning av ej mindre fyra Kungl. Maj:ts propositioner, nämligen dels med förslag till lag om allmän tjänsteplikt, dels angående tillämpning av allmän tjänsteplikt med avseende å visst ändamål, dels med förslag till lag angående arbetsnämnder och dels med förslag till lag om inskränkande eller nedläggande av skogsarbete eller industriell drift under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden, än även fyra med anledning av förstnämnda proposition samt tre med anledning av samma proposition och propositionen med förslag till lag angående arbetsnämnder väckta motioner.

Nr 796. S. D. Anmälades och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 360, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918 m. m., dels ock i ämnet väckta motioner; och

nr 361, angående förordning om rätt att vid taxering för inkomst åtnjuta avdrag för erlagd tonnageavgift.

Från andra kammaren.

Nr 835. S. D. Anmälades och godkändes lagutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 374, till Konungen, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 1 juli 1898 om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige, dels ock två i ämnet väckta motioner.

Nr 836. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från statsutskottet:

nr 2, angående regleringen av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet;

nr 6, angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjätte huvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet;

nr 7, angående regleringen av utgifterna under riksstatens sjunde huvudtitel, innefattande anslagen till finansdepartementet;

nr 366, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utvidgning av flottans station i Stockholm m. m.;

nr 367, i anledning av väckt motion angående avlöningen för till tjänstgöring inkallad reservpersonal tillhörande marinen;

nr 368, i anledning av väckta motioner angående uppförande å riksstat av vissa utgifter m. m.;

nr 370, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förordning om avlöning åt värnpliktiga, som fullgöra krigstjänstgöring vid vissa industriella eller andra anläggningar eller fartyg;

nr 371, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändrade bestämmelser för trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösunds export av malm från Grängesbergs malmfält; och

nr 372, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av kredit för bedrivande av statens verksamhet i fråga om meddelande av sjöförsäkring mot krigsfara jämte en i ämnet väckt motion;

från lagutskottet:

nr 362, i anledning av ej mindre fyra Kungl. Maj:ts propositioner, nämligen dels med förslag till lag om allmän tjänsteplikt, dels angående tillämpning av allmän tjänsteplikt med avseende å visst ändamål, dels med förslag till lag angående arbetsnämnder och dels med förslag till lag om inskränkande eller nedläggande av skogsarbete eller industriell drift under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden än även fyra med anledning av förstnämnda proposition samt tre med anledning av samma proposition och propositionen med förslag till lag angående arbetsnämnder väckta motioner; samt

från riksdagens kansli:

nr 369, angående vidtagande av vissa åtgärder till folkundervisningens befrämjande.

Nr 837. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riksdagens skrivelser till Konungen, nämligen

från bankoutskottet:

nr 322, angående en kraftigare reglerande verksamhet från statens sida på den inhemska penningmarknaden eventuellt genom en särskild statsbank;

nr 325, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag, innefattande tillfälligt undantag från gällande inskränkningar i rätten att använda sparbanks vinst; och

nr 365 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 7 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension;

från lagutskottet:

nr 363, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av 1 § i lagen om servitut den 14 juni 1907; samt

från andra särskilda utskottet:

nr 373, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 230, angående reglering av löneförhållanden m. m. vid statsdepartementen jämte en i ämnet väckt motion.

Den 16 juni.*Från första kammaren.*

Nr 797. S. D. Föredrogos statsutskottets memorial:
nr 214, angående tilläggsstat till riksstaten för år 1917;
Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 215, angående statsregleringen för år 1918.

Punkterna 1—7.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 8.

Lades till handlingarna.

Punkterna 9—12.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 13 och 14.

Lades till handlingarna.

Punkterna 15—16.

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 798. S. D. Vid föredragning av andra särskilda utskottets memorial nr 7, angående avlöning åt dess tjänstemän och vaktbetjäning, bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 799. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 5, angående regleringen av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel innefattande anslagen till sjöförsvarsdepartementet;

nr 358, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

nr 359, angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1918;

nr 375, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående provisoriska löneregleringar för viss till lantförsvaret och marinen hörande personal;

nr 376, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående an-

visande av medel för bestridande av uppkommande merkostnader för vissa byggnadsföretag vid armén;

nr 377, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till vissa byggnadsföretag vid armén;

nr 378, angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1918;

nr 379, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anvisande av anslag till riksdags- och revisionskostnader m. m.;

nr 380, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anvisande av anslag till räntor å statsskulden;

nr 381, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anvisande av anslag för avbetalning å statskulden;

nr 382, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel;

nr 383, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om ställande till Kungl. Maj:ts förfogande av medel att ifall av behov tagas i anspråk å tid, då till följd av riksdagens fortvaro de i § 63 regeringsformen omförmälda kreditiv icke få lyftas;

nr 384, angående tilläggsstat till riksstaten för år 1917;

nr 385, angående statsregleringen för år 1918; samt

nr 386, med överlämnande av tilläggsstat till riksstaten för år 1917 samt riksstat för år 1918.

Nr 800. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 89, angående förslag till lag om barn utom äktenskap m. m.;

nr 90, angående förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 91, rörande dels lag angående ändrad lydelse av § 24 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 m. m., dels lag angående ändrad lydelse av § 13 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 m. m.;

nr 92, angående ifrågasatt ändring av 6 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 93, angående ändring av 16 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 94, angående förslag till lag med viss föreskrift angående handel med varor, för vilka bestämts högsta pris;

nr 95, angående förslag till ändrad lydelse av § 26 mom. c) riksdagsordningen;

nr 96, i fråga om viss pensionering av hos staten anställd extra personal;

nr 97, angående lag om ändrad lydelse av 7 och 34 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 98, angående ändring av 4 § i lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 99, angående lag om ändrad lydelse av 2 § 14:o i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt;

nr 100, angående ifrågasatt ändring i 65 § utsökningslagen;

nr 101, angående lag om fullständiggande av straffregistret;

nr 102, angående ifrågasatt sammanförande av kommunala val till färre valkampanjer;

nr 103, angående förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § i lagen den 15 maj 1903 angående folkskoleväsendet i Stockholm;

nr 104, angående förordning om tonnageavgift;

nr 105, angående förslag till lag om expropriation m. m.;

nr 106, med överlämnande av bankoreglementet;

nr 107 angående anvisande av medel till åtgärder i prisreglerande syfte;

nr 108, angående anvisande av medel för beredande av lindring i de mindre bemedlades levnadsvillkor;

nr 109, angående beredande av lokal för byggnadsstyrelsen;

nr 110, angående förslag till reglering av löneförhållanden m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare;

nr 111, rörande lag om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.;

- nr 112 angående krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare vid riksbanken m. fl.; samt
nr 113, angående kreditivsummorna.

Från andra kammaren.

Nr 838. S. D. Föredrogos statsutskottets memorial:
nr 214, angående tilläggsstat till riksstaten för år 1917.
Vad utskottet hemställt bifölls.

nr 215, angående statsregleringen för år 1918.

Punkterna 1:o)—7:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkten 8:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 9:o)—12:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Punkterna 13:o) och 14:o).

Lades till handlingarna.

Punkterna 15:o) och 16:o).

Vad utskottet hemställt bifölls.

Nr 839. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna lagutskottets memorial nr 71, i anledning av första kammarens återremiss av lagutskottets memorial nr 70, med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om lagutskottets utlåtande nr 64 i anledning av ej mindre fyra Kungl. Maj:ts propositioner, nämligen dels med förslag till lag om allmän tjänsteplikt, dels angående tillämpning av allmän tjänsteplikt med avseende å visst ändamål, dels med förslag till lag angående arbetsnämnder och dels med förslag till lag om inskränkande eller nedläggande av skogsarbete eller industriell drift under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden, än även fyra med anledning av förstnämnda proposition samt tre med anledning av samma proposition och propositionen med förslag till lag angående arbetsnämnder väckta motioner.

Nr 840. S. D. Vid föredragning av andra särskilda utskottets memorial, nr 7, angående avlöning åt dess tjänstemän och vaktbetjäning blev utskottets hemställan av kammaren bifallen.

Nr 841. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 5, angående regleringen av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till sjöförsvarsdepartementet;

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 16 saml.

nr 358, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i gällande avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens vattenfallsverk m. m. jämte i ämnet väckta motioner;

nr 359, angående fastställande av postverkets stat för driftkostnader år 1918;

nr 375, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående provisoriska löneregleringar för viss till lantförsvaret och marinen hörande personal;

nr 376, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel för bestridande av uppkommande merkostnader för vissa byggnadsföretag vid armén;

nr 377, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anvisande av medel till vissa byggnadsföretag vid armén;

nr 378, angående fastställande av telegrafverkets stat för driftkostnader för år 1918;

nr 379, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anvisande av anslag till riksdags- och revisionskostnader m. m.;

nr 380, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anvisande av anslag till räntor å statsskulden;

nr 381, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anvisande av anslag för avbetalning å statskulden;

nr 382, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel;

nr 383, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om ställande till Kungl. Maj:ts förfogande av medel att i fall av behov tagas i anspråk å tid, då till följd riksdagens fortvaro de i § 63 regeringsformen omförmälda kreditiv icke få lyftas;

nr 384, angående tilläggsstat till riksstaten för år 1917;

nr 385, angående statsregleringen för år 1918; och

nr 386, med överlämnande av tilläggsstat till riksstaten för år 1917 samt riksstat för år 1918.

Nr 842. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till §§ i riksdagsbeslutet:

nr 89, angående förslag till lag om barn utom äktenskap m. m.;

nr 90, angående förslag till ändrad lydelse av § 2 4:o) tryckfrihetsförordningen;

nr 91, rörande dels lag angående ändrad lydelse av § 24 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862 m. m.; dels lag angående ändrad lydelse av § 13 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 m. m.;

nr 92, angående ifrågasatt ändring av 6 § i lagen den 30 juli 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 93, angående ändring av 16 § i lagen den 30 juli 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 94, angående förslag till lag med viss föreskrift angående handel med varor, för vilka bestämts högsta pris;

nr 95, angående förslag till ändrad lydelse av § 26 mom. c) riksdagsordningen;

nr 96, ifråga om viss pensionering av hos staten anställd extra personal;

nr 97, angående lag om ändrad lydelse av 7 och 34 §§ i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 98, angående ändring av 4 § i lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring;

nr 99, angående lag om ändrad lydelse av 2 § 14:o) i lagen om Kungl. Maj:ts regeringsrätt;

nr 100, angående ifrågasatt ändring i 65 § utsökningslagen;

nr 101, angående lag om fullständiggande av straffregistret;

nr 102, angående ifrågasatt sammanförande av kommunala val till färre valkampanjer;

nr 103, angående förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § i lagen den 15 maj 1903 angående folkskoleväsendet i Stockholm;

nr 104, angående förordning om tonnageavgift;

nr 105, angående förslag till lag om expropriation m. m.;

nr 106, med överlämnande av bankoreglementet;

nr 107, angående anvisande av medel till åtgärder i prisreglerande syfte;

nr 108, angående anvisande av medel för beredande av lindring i de mindre bemedlades levnadsvillkor;

nr 109, angående beredande av lokal för byggnadsstyrelsen m. m.;

nr 110, angående förslag till reglering av löneförhållanden m. m. för vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare;

nr 111, rörande lag om fortsatt tillämpning av lagen den 17 april 1916 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.;

nr 112, angående krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare vid riksbanken m. fl.; och

nr 113, angående kreditivsummorna.

Den 18 juni.

Från första kammaren.

Nr 801. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial nr 70, med förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret, bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Nr 802. S. D. Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 4, till Konungen, angående regleringen av utgifterna under riksstatens fjärde huvudtitel, innefattande anslagen till lantförsvarsdepartementet.

Nr 803. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelser:

dels nr 387, till fullmäktige i riksgäldskontoret med reglemente för riksgäldskontoret; och

dels nr 388, till Konungen, med reglemente för riksgäldskontoret.

Nr 804. S. D. Anmälades och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 389, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för sjöförsvarets stärkande;

nr 390, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande; samt

nr 391, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för statens räkning av vissa enskilda tillhöriga vattenfall i Motala ström m. m.

Nr 805. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 114, angående förordning om ändrad lydelse av § 13, § 16 mom. 1, § 17 och § 19 mom. 3 i förordningen om frihamn den 15 november 1907;

nr 115, rörande förordning om ändrad lydelse av 6, 9, 11, 18, 19, 20, 25 och 30 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker;

nr 116, angående indragning av förste kontrollörsbefattningarna vid råsockerfabrikerna m. m.;

nr 117, angående utsträckning av tiden för tullfri disposition av tullpliktiga utställningsföremål, som införts till baltiska utställningen i Malmö år 1914;

nr 118, rörande ändring i 12 § av förordningen angående tillverkning av brännvin;

nr 119, angående upphörande av tullsatserna å papper;

nr 120, angående upphävande av tullen å bananer;

nr 121, angående upphävande av tullen å galoscher m. m.;

nr 122, angående förordning om ändrad lydelse av 19 §, 49 § 2 mom. och 57 § i förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva;

nr 123, angående ströängars utbytande mot annan mark;

nr 124, angående omorganisation av och lönereglering för överintendentsämbetet samt angående länsarkitekter m. m.;

nr 125, angående förordning om visst undantag från tillämpning av stadgandet i 13 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin m. m.;

nr 126, angående förslag till ändrad lydelse av rubrikerna nr 192 och 193 för maltdrycker och mjöd i gällande tulltaxa;

nr 127, angående förordning om ändrad lydelse av 18, 33 och 59 §§ i stadgan om skjutsväsendet den 22 juni 1911;

nr 128, angående förändring av tullsatserna å socker samt om ändrad lydelse av § 13 mom. 1 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911;

nr 129, om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar m. m.;

nr 130, angående understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn m. m.;

nr 131, angående beräkning av bevillningarna för år 1918;

nr 132, angående krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare hos riksdagen och i dess verk m. fl.;

nr 134, angående förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918 m. m.;

nr 135, angående förordning om rätt att vid taxering för inkomst åtnjuta avdrag för erlagd tonnageavgift;

nr 136, angående statsregleringen;

nr 137, angående dispositionen av besparingarna å huvudtitlarna;

nr 138, angående ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i lagen den 4 maj 1906 angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärva fast egendom m. m.;

nr 139, rörande förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 7 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänst innehavares rätt till pension;

nr 141, angående utbetalning av de riksdags- och revisionskostnader, som utgå enligt riksstaten och riksgäldskontorets reglemente;

nr 142, angående bestridande av på riksdagens beslut grundade riksdagskostnader samt sådana av riksdag föranledda utgifter, som av Kungl. Maj:t förskottsvis anvisats till utbetalning å statskontoret;

nr 143, angående sättet för betalning av räntor å statsskulden m. m., utgifter för kapitalökning och avbetalning å statsskulden;

nr 144, angående av riksdagen beslutade å riksgäldskontoret anvisade utgifter för år 1918;

nr 145, angående sättet för gäldandet av å riksgäldskontoret anvisade utgifter;

nr 146, angående anslaget till allmänna järnvägslånefonden och fonden för bibanor i västra delarna av riket;

- nr 147, angående överlämnande av reglemente för riksbanken;
- nr 148, angående överlämnande av reglemente för riksgäldskontoret;
- nr 149, angående höjning av penningbidraget till värnpliktiga,
som utkallas till tryggande av rikets neutralitet;
- nr 150, angående förslag till lag om allmän tjänsteplikt m. m.;
- nr 151, angående ändrad lydelse av 1 § i lagen om servitut den
14 juni 1907;
- nr 152, angående förslag till lag med vissa bestämmelser mot
oskäligen pris under utomordentliga av krig föranledda förhållanden;
- nr 153, angående en kraftigare reglerande verksamhet från statens
sida på den inhemska penningmarknaden eventuellt genom en särskild
statsbank;
- nr 154, angående förslag till lag om försäkringsrådet;
- nr 155, angående förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen
den 1 juni 1898 om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige; samt
- nr 156, angående förslag till lag innefattande tillfälligt undantag
från gällande inskränkningar i rätten att använda sparbanks vinst.

Från andra kammaren.

Nr 843. S. D. Vid föredragning av bankoutskottets memorial,
nr 70, med förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret biföll
kammaren utskottets hemställan.

Nr 844. S. D. Anmälades och godkändes följande förslag till riks-
dagens skrivelser till Konungen nämligen

från statsutskottet:

nr 4, angående regleringen av utgifterna under riksstatens fjärde
huvudtitel innefattande anslagen till lantförvarsdepartementet;

från bankoutskottet:

nr 388, med reglemente för riksgäldskontoret; samt

från jordbruksutskottet:

nr 389, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa
åtgärder för sjöförsvarets stärkande;

nr 390, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för lantförsvarets stärkande; och

nr 391, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förvärvande för statens räkning av vissa enskilda tillhöriga vattenfall i Motala ström m. m.

Nr 845. S. D. Anmälades och godkändes bankoutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 387, till fullmäktige i riksgäldskontoret med reglemente för riksgäldskontoret.

Nr 846. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 114, angående förordning om ändrad lydelse av § 13, § 16 mom. 1, § 17 och § 19 mom. 3 i förordningen om frihamn den 15 november 1907;

nr 115, rörande förordning om ändrad lydelse av 6, 9, 11, 18, 19, 20, 25 och 30 §§ i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker;

nr 116, angående indragning av förste kontrollörsbefattningarna vid råsockerfabrikerna m. m.;

nr 117, angående utsträckning av tiden för tullfri disposition av tullpliktiga utställningsföremål, som införts till baltiska utställningen i Malmö år 1914;

nr 118, rörande ändring i 12 § av förordningen angående tillverkning av brännvin;

nr 119, angående upphävande av tullsatserna å papper;

nr 120, angående upphävande av tullen å bananer;

nr 121, angående upphävande av tullen å galoscher m. m.;

nr 122, angående förordning om ändrad lydelse av 19 §, 49 § 2 mom. och 57 § i förordningen den 19 november 1914 om arvsskatt och skatt för gåva;

nr 123, angående ströängars utbytande mot annan mark;

nr 124, angående omorganisation av och lönerreglering för överintendentsämbetet samt angående länsarkitekter m. m.;

nr 125, angående förordning om visst undantag från tillämpningen av stadgandet i 13 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin m. m.;

nr 126, angående förslag till ändrad lydelse av rubrikerna nr 192 och 193 för maltdrycker och mjöd i gällande tulltaxa;

nr 127, angående förordning om ändrad lydelse av 18, 33 och 59 §§ i stadgan om skjutsväsendet den 22 juni 1911;

nr 128, angående förändring av tullsatserna å socker samt om ändrad lydelse av § 13 mom. 1 i förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911;

nr 129, om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar m. m.;

nr 130, angående understöd i vissa fall åt värnpliktigs hustru och barn m. m.;

nr 131, angående beräkning av bevillningarna för år 1918;

nr 132, angående krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare hos riksdagen och i dess verk m. fl.;

nr 134, angående förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918 m. m.;

nr 135, angående förordning om rätt att vid taxering för inkomst åtnjuta avdrag för erlagd tonnageavgift;

nr 136, angående statsregleringen;

nr 137, angående dispositionen av besparingarna å huvudtitlarna;

nr 138, angående ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i lagen den 4 maj 1906 angående förbud i vissa fall för bolag och förening att förvärva fast egendom m. m.;

nr 139, rörande förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 7 §§ i lagen den 11 oktober 1907 angående civila tjänstinnehavares rätt till pension;

nr 141, angående utbetalning av de riksdags- och revisionskostnader, som utgå enligt riksstaten och riksgäldskontorets reglemente;

nr 142, angående bestridande av på riksdagens beslut grundade riksdagskostnader samt sådana av riksdag föranledda utgifter, som av Kungl. Maj:t förskottsvis anvisats till utbetalning av statskontoret;

nr 143, angående sättet för betalning av räntor å statsskulden m. m., utgifter för kapitalökning och avbetalning av statsskulden;

nr 144, angående av riksdagen beslutade å riksgäldskontoret anvisade utgifter för år 1918;

nr 145, angående sättet för gäldandet av å riksgäldskontoret anvisade utgifter;

nr 146, angående anslaget till allmänna järnvägslånefonden och fonden för bibanor i västra delarna av riket;

nr 147, angående överlämnande av reglemente för riksbanken;

nr 148, angående överlämnande av reglemente för riksgäldskontoret;

nr 149, angående höjning av penningbidraget till värnpliktiga, som utkallas till trygghet av rikets neutralitet;

nr 150, angående förslag till lag om allmän tjänsteplikt m. m.;

nr 151, angående ändrad lydelse av 1 § i lagen om servitut den 14 juni 1907;

nr 152, angående förslag till lag med vissa bestämmelser mot oskäligen pris under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden;

nr 153, angående en kraftigare reglerande verksamhet från statens sida på den inhemska penningmarknaden eventuellt genom en särskild statsbank;

nr 154, angående förslag till lag om försäkringsrådet;

nr 155, angående förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 1 juni 1898 om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige; och

nr 156, angående förslag till lag innefattande tillfälligt undantag från gällande inskränkningar i rätten att använda sparbanks vinst.

Den 1 november.

Från första kammaren.

Nr 806. S. D. Upplästes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts nådiga skrivelse till riksdagen med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t i nåder förordnat statsrådet Bror August Petrén att under återstående delen av innevarande års riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet, och skulle underrättelse om denna nådiga skrivelses innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt riksdagens kanslideputerade.

Från andra kammaren.

Nr 847. S. D. Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Bror August Petrén att under återstående delen av innevarande års riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som enligt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelses innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt riksdagens kanslideputerade.

Den 2 november.

Från första kammaren.

Nr 807. S. D. Sedan numera herr statsrådet Petersson, vilken vid den 22 januari 1917 anställt val blivit av kammaren utsedd till deputerad jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen för att med Konungen överlägga, av sagt sig nämnda uppdrag och kammaren godkänt denna avsägelse, företogs val av en deputerad efter honom, och utsågs därtill herr Alexanderson från »liberala samlingspartiet».

Riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till den skrivelse i ämnet, som borde till Konungen avlåtas.

Nr 808. S. D. Anmälles och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 392, till Konungen, angående val av fem deputerade att jämlikt § 54 regeringsformen och 50 § riksdagsordningen med Konungen överlägga.

Från andra kammaren.

Nr 848. S. D. Sedan numera hans excellens herr statsministern Edén och herr statsrådet Branting, vilka vid den 17 januari 1917 anställt val blivit av kammaren utsedda till ledamöter att deltaga i talmansöverläggningarna, av sagt sig nämnda uppdrag, och kammaren godkänt

dessas avsägelser, företogs efter dem val av två ledamöter att deltaga i talmansöverläggningarna; och utsågos därtill

herr Lindqvist i Stockholm och
» Adelswärd.

Nr 849. S. D. Sedan numera hans excellens herr statsministern Edén och herrar statsråden Branting och Rydén ävensom herr Hildebrand, av vilka herrar Edén, Branting och Rydén den 22 januari och herr Hildebrand den 14 april 1917 blivit av kammaren utsedda till deputerade jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen att med Konungen överlägga, avsagt sig nämnda uppdrag och kammaren godkänt dessa avsägelser, företogs nu val av fyra deputerade efter dem; och utsågos därtill

herr Larsson i Västerås,
» Lindman,
» Hamilton och
» Svensson i Eskilstuna.

Riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om det verkställda valet.

Nr 850. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 392, till Konungen angående val av fem deputerade att jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen med Konungen överlägga.

Den 18 december.

Från första kammaren.

Nr 809. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 133, angående åtskilliga på grund av § 89 regeringsformen väckta frågor;

nr 140, angående reglering av riksdagsmännens arvoden;

nr 157, angående förslag till ändrad lydelse av §§ 49 och 53 regeringsformen samt § 2, § 37 mom. 1, § 42, § 43 mom. 2, § 54, § 55 och § 58 riksdagsordningen;

nr 158, angående förslag till ändrad lydelse av § 26 mom. b) riksdagsordningen;

nr 159, angående utsträckning av andra kammarens funktionstid;

nr 160, angående förslag till ändrad lydelse av §§ 4, 5, 6 och 15 regeringsformen, §§ 6, 10, 20, 32, 33, 38 och 43 riksdagsordningen samt § 1 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 161, angående förslag med anledning av proposition nr 368 till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 162, angående förslag med anledning av proposition nr 170 till ändrad lydelse av §§ 16 och 26 riksdagsordningen samt § 1 4:o och § 2 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 163, angående förslag med anledning av proposition nr 262 till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 164, angående förslag med anledning av proposition nr 286 till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 165, angående ställande till Kungl. Maj:ts förfogande av medel att i fall av behov tagas i anspråk å tid, då till följd av riksdagens fortvarande i § 63 regeringsformen omförmälda kreditiv icke få lyftas;

nr 166, rörande förordning angående förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födoämnen;

nr 167 angående anvisande av medel för bestridande av kostnader för utbildning av landstormsbefäl m. m.;

nr 168, angående förslag dels till lag om landstormsprövning åren 1919—1927 samt utbildning av officerare, underbefäl och fackmän vid landstormen under åren 1920—1928, dels ock till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1917 undergå landstormsprövning och befäls- eller annan särskild utbildning vid landstormen;

nr 169, om ändrad lydelse av § 19 mom. 4 och § 34 mom. 2 värnpliktslagen den 17 september 1914;

nr 170, angående reglering av löneförhållanden m. m. vid statsdepartementen;

nr 171, i avseende å statsregleringen och rörande de med statsverket gemenskap ägande ämnen;

nr 172, angående understöd för uppföraende av bostadshus med smålägenheter; samt

nr 173, angående val av fem deputerade att jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen med Konungen överlägga.

Från andra kammaren.

Nr 851. S. D. Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 133, angående åtskilliga på grund av § 89 regeringsformen väckta frågor;

nr 140, angående reglering av riksdagsmännens arvoden;

nr 157, angående förslag till ändrad lydelse av §§ 49 och 53 regeringsformen samt § 2, § 37 mom. 1, § 42, § 43 mom. 2, § 54, § 55 och § 58 riksdagsordningen;

nr 158, angående förslag till ändrad lydelse av § 26 mom. b) riksdagsordningen;

nr 159, angående utsträckning av andra kammarens funktionstid;

nr 160, angående förslag till ändrad lydelse av §§ 4, 5, 6 och 15 regeringsformen, §§ 6, 10, 20, 32, 33, 38 och 43 riksdagsordningen samt § 1 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 161, angående förslag med anledning av proposition nr 368 till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 162, angående förslag med anledning av proposition nr 170 till ändrad lydelse av §§ 16 och 26 riksdagsordningen samt § 1 4:o och § 2 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 163, angående förslag med anledning av proposition nr 262 till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 164, angående förslag med anledning av proposition nr 286 till ändrad lydelse av § 2 4:o tryckfrihetsförordningen;

nr 165, angående ställande till Kungl. Maj:ts förfogande av medel att i fall av behov tagas i anspråk å tid, då till följd av riksdagens fortvaro de i § 63 regeringsformen omförmälda kreditiv icke få lyftas;

nr 166, rörande förordning angående förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födoämnen;

nr 167, angående anvisande av medel för bestridande av kostnader för utbildning av landstörmsbefäl m. m.;

nr 168, angående förslag dels till lag om landstörmsprövning åren 1919—1927 samt utbildning av officerare, underbefäl och fackmän vid

landstormen under åren 1920—1928, dels ock till lag om skyldighet för vissa värnpliktiga att under år 1917 undergå landstormsprövning och befäls- eller annan särskild utbildning vid landstormen;

nr 169, om ändrad lydelse av § 19 mom. 4 och § 34 mom. 2 värnpliktslagen den 17 september 1914;

nr 170, angående reglering av löneförhållanden m. m. vid statsdepartementen;

nr 171, i avseende å statsregleringen och rörande med statsverket gemenskap ägande ämnen;

nr 172, angående understöd för uppförande av bostadshus med smålägenheter; samt

nr 173, angående val av fem deputerade att jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen med Konungen överlägga.